

Izmirdeki manevralarda son gün

Bugün büyük meydan muharebesi yapılacak

Tayyarelerimizin dün sisli havada yaptıkları hareketler çok heyecanlı oldu

Kahraman ordumuzun bundan evvelki manevralarından bir intiba

Seydiköy, 14 (Manevraları takip eden muhabirimizden) — Bu akşam İzmir'e dönmek üzere manevra sahasından ayrılırken Orgeneral İzzettin baba lütfen şunları söylediler:

«— Yarın bir meydan muharebesi olacak ve mukadderat taayyün edecek tir.»

Sayın Orgeneralden yarınki hareket (Devamı 11 inci sayfada)

Bütün Diktatörlerle Konuştum:

Sizi Temin Ederim ki...

Harp olmayacaktır!

Yazan: İngiliz kadın gazetecilerinden Rositta Forbes

İki senedir hep aynı teraneyi işitiyoruz. Duymayan kalmadı. Güya Sovyet Rusya, Almanya veyahut İtalya (diğer yarım düzine devleti saymıyorum) harbe hazırlanıyorlarmış. Bu rivayetleri artık bir tarafa bırakalım.. Felâket kâhinlerinin dedikleri bugüne kadar doğru çıkmadı. Yanıldıklarını anladılar.

Asyanın dışında beynelmül bir harp korkusu yoktur. Çünkü hiç bir devlet, bugün diğerinin dahili ve harici kuvvetini denememiştir, bilmiyor. Almanya, 1914 harbine kazanacağına emin olarak girmişti. Bugün ise Avrupada hiç bir memleket harp ederse zafere ulaşamaz. (Devamı 12 inci sayfada)

Çalıştırılmıyan sirk hayvanları aç kalmışlar!

Sirk müdürü aç aslan, kaplan ve kurtların sokaklara dağılmasını tehlikesinden bahsediyor!

Dünkü gazetelerden bazılarında göze çarpan küçük bir haber, okuyarlarda, şanlığundan daha geniş bir alâka ve heyecan uyandırmıştır.

Bu haber, on beş günden beri Harbiyede, Sürp Agop meydanına kurulan Kludsky sirkine dairdir.

O gazetelerde okuduğuma göre sirk meçhul bir sebepten dolayı faaliyetini durdurmak mecburiyetinde kalmış, çalışmadığı için bittabi kazanç ta durduğundan, sirkteki vahşi hayvanların gıdaları verilemiyormuş.

Bu yüzden de hayvanların aç kalmaları, ve insanlara saldırmaları ihtimali varmış.

Taksimdeki sirk hayvanları

acaip haberin mahiyetini anlamak üzere Sürp Agoba kadar gitmek mecburiyetinde kaldım.

Sirk müdürü de, sirk İstanbul'a getiren zatın adamlarile de, ve sirk bulunduğ mahallin civarında oturanlar- (Devamı 12 inci sayfada)

★

Ben dün, rivayet halinde verilen bu

BUGÜN

16

SAYFA

Müvezzilerden ilâvemizi istemeyi unutmayınız!

Dost Afganistanın Harbiye Veziri

Yarın İstanbul'a geliyor, buradan Ankara'ya gidecek

Son Altesse Şah Mahmut (Devamı 12 inci sayfada)

Futbol ihtilâfi gittikçe sarpa sarıyor!

Ajan karar ve iddialarında haksızdır

Şimdi de Lik maçlarını başlatmaya kalkıştı. Ya mafevk makamlar aleyhinde karar verirlerse maçların neticesi ne olacak?

Lik maçlarının tertibi münasebetile futbol ajanlığı ile bölge başkanlığı arasında ortaya çıkan fikir ayrılığı mühim bir vaziyet doğurmaktadır. İstanbul yirmi beş klübünü yakından alâkadar eden bu meselede iki noktai nazar şöyle hülâsa edilebilir:

(Devamı 10 uncu sayfada)

Rüştü Aras Belgradda

Dış İşleri Bakanımız Yugoslav Başvekilile mühim görüşmeler yaptı

Saltanat Naibi Prens Pol Rüştü Arası kabul ederek yemeğe alkoydu, gazeteler yapılan konuşmaların ehemmiyetinden bahsediyorlar

Belgrat, 14 (Hususi) — Cenevreden dönmekte olan Türkiye Hariciye Vekili Tefvik Rüştü Aras, bu sabah saat 7,30 da Belgrada varmış ve istasyonda Yugoslav Hariciyesi erkânı ile Türkiye maslahatgüzarı Şefkati Nuri, ve bir çok resmî zevat tarafından karşılanmıştır. Saat 11,30 da Yugoslav Baş ve Dış Bakanı M. Milan Stoyadinoviçi ziyaret eden Dr. Rüştü Aras, Milletler Cemiyeti toplantısında görüşülen meseleler ve Balkan Antantı mümessillerinin mesaisi hakkında izahat vermiştir. İki dost nazır arasında cereyan eden bu çok samimi mülâkattan sonra, Yugoslav saltanat naibi Prens Pol saat 12,30 da Rüştü Arası kabul ederek öğle yemeğine alakoymuştur. Yemekten sonra bir müddet elçilik binasında istirahat eden Dr. Rüştü Aras, Belgraddaki Romen ve Yunan maslahatgüzarlarını da kabul etmiştir.

M. Stoyadinoviç, akşam hariciye nezaretinde, Türkiye Hariciye Vekili şerefine hususî bir ziyafet vermiştir.

Yugoslav Başvekil M. Stoyadinoviç Bu ziyafette Balkan ve Küçük Antant mümessilleri de hazır bulunmuşlardır. (Devamı 11 inci sayfada)

Macaristan silâhlanacak

Muahedenin tadiline Küçük Antant devletleri de rezi olmuş

Yugoslavya, Romanya ve Çekoslovakya, arazi talebinde bulunmayacak olursa Macaristanın istediği gibi silâhlanmasına ses çıkarmayacaklarını bildirmişler!

Roma 14 (United Pres muhabiri bildiriyor:) — Küçük Antanta mensup olan Yugoslavya, Romanya ve Çekoslovakya, Macaristanın yeniden silâhlanmasına itiraz etmeyeceklerini bildirmişlerdir.

Ancak, yukarda ismi geçen devletler, muvafakat için iki şart koşmuşlardır:

1 — Macaristan arazi talebinde bulunmayacak ve mevcut muahedelerin tadilini istemeyecektir.

2 — Macaristan, Tuna havzasında Küçük Antant devletleriyle teşriki me- saî edecektir.

Altın yükseliyor 960 dan 1050 kuruşa çıktı

Fakat İngiliz lirasına nazaran da Türk parası gittikçe daha fazla kıymetleniyor

(Yazısı 11 inci sayfada)

— İşler nasıl Salamon?
— Berbat. Her gün sinek avlıyoruz.
— Ay, dükkânını Eminönünden, Mecidiye köyüne mi naklettin?..

Hergün

Gençliğin terbiyesi
İtibariyle dikkate layık
Bir mesele

Yazan: Muhittin Birgen

İlim ve fikir hareketlerini seven bir adam olmanın itibarile bir zamanandanberi bende uyanan bir dikkat ve bunun altında bununla beraber hareket gelen bir - haset demiyeyim - gıpta duyuyorum. Ne olduğunu derhal söylüyeyim:

Ne zaman bir genç ile konuşsam, yahut gençler kendi aralarında konuşurken onlara kulak misafiri olsam görüyorum ki bunlar spor işlerinden anlıyorlar. Belki pek çok değil, - çünkü ben bunların bilgilerini ölçecek kabiliyette değilim - fakat herhalde anlıyorlar. Mesela, spor hayatının bizde bütün nazariyatı, bütün morfolojisi, hattâ bütün Monografileri vardır. Ekserisi İngilizce olan spor istihlaları, hemen hemen pek az tadilat ile kâmilan bizim dilimize geçmiş, hattâ yerleşmiştir. O kadar ki iki genç karşı karşıya gelip te spor-dan bahsettiklerimi - zaten başka şeylerden bahsettiklerini de hiç rastgelmedim! - mükemmel birbirlerini anlıyorlar; hem de kısa ifadeler, yani yerleşmiş istihlalar sayesinde kısaltılan ifadelerle! Gene görüyorum ki bizimkiler harice gittiler mi, şöyle böyle, kâh düşüyorlar, kâh kalkıyorlar, fakat, gene bizim için pek yeni olan bu işte bir hayli şeyler beceriyorlar. Daha sonra gördüm ki Berlin olimpiyadına gittiler, düşümler ve kalktılar, nihayet Türkiye'ye eli iki millet arasında ortadan daha yukarı bir mevki temin eden marifetler gösterdiler.

Güzel, âlâ, mükemmel, Allah hepsinden razı olsun... Hattâ gençlerin Avrupada olduğu gibi mükemmel spor teşkilatları da var. Bu da mükemmel. Fakat...

★

Sonra gene gençlerle konuşuyorum. Dünyanın spordan gayri hemen hemen her nevi hareketine karşı lâkayittirler. İşte size Üniversite bitirmiş bir genç. Eğer hususi istidadı, yabancı dil bilecek ve merak ederek biraz kitap, mecmua ve saire okumamış ise, dünyanın her nevi içtimai hareketleri hakkında bildiği şeyler acınacak derecede azdır. Mesela bizim Üniversiteden çıkmış, hem de gayet iyi çıkmış, zeki bir bayan tanırım ki, bir muallim mektebinde edebiyat, felsefe ve içtimaiyat dersi okuturdu. Bir gün bu muallim bana iktisat bilgisi derslerini verirken Üniversite notları arasında tesadüf ettiği iki kelimedenden ikisinin mânasını iyi anlayamadığını söyliyerek bunları bana sormuştu. Bu kelimelerden birisi kambıyo, öteki ise döviz idi. Vâkıa bunlar garp kelimeleridir; fakat, spor istihlalarından hangi garp kelimesi vardır ki sporla uğraşan bir Üniversiteli değil, küçük bir talebe bile bunu bilmesin ve kullanmak lâzımgeldiği zaman da kullanmasın?

Size daha misaller verebilirim. Fakat, uzatmaya lüzum yok, az çok bu vaziyetteki fecaati herkes biliyor. Herkes bilmese bile fecaati bütün ehemmiyeti ile takdir edebilecek olanlar bunları bilirler.

★

Faraza, Avrupada bir ilim ve san'at olimpiyadı olsa, biz oraya bir ekip göndermeğe cesaret edebilir miyiz? Acaba cesaret edip te böyle bir ekip teşkil etmek göndersek, bu ekip o muhayyel olimpiyada gidip te Türkiye'ye ilim ve san'at sahasında milletler arasında ortadan yukarı bir mevki temin edebilir mi? Bu muhayyel ekipi teşkil için faraza muntaka lük maçlarını, şampiyonalarını ve ilâh nihayet Türkiye şampiyonluğunu çıkarmak üzere hangi teşkilâta istinat edeceğiz?

★

Bizim gençliğimizi biraz da fikir, san'at ve ilim sporuna sevk etmek büyük bir ihtiyaçtır. Nasıl yapmalı? Ne suretle çalışmalı? Bunları bilemiyorum. Fakat, bu ihtiyaç vardır, buna bir çare bulmak lâzımdır. Bu ihtiyaç ve bu lüzumu işaret ediyorum.

Muhittin Birgen

Resimli Makale

Oyuncak masrafı lüzumsuz değildir

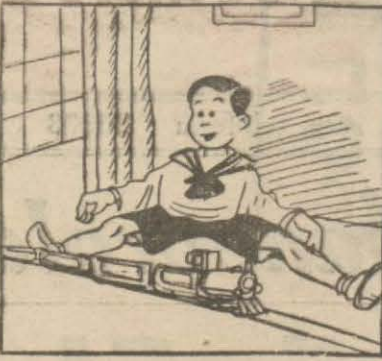
Bir mühendis, elinde metresi, pergeri, ölçü âleti olmadan bir harita çizemez, bir plân yapamaz. Bilgisi içinde kalır, işleme-diği için söner.

Bir kimyager önünde mikroskobu, potası, kavanozu, şişesi, ilâçları olmadan herhangi bir tahlili başaramaz ve herhangi cahil bir adamdan hiç farkıdır.

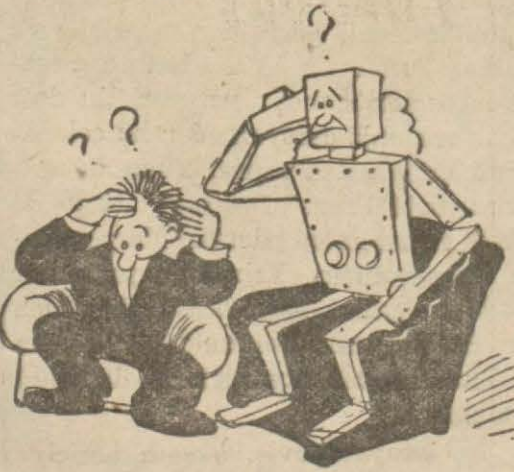
Çocuk mektebe gittiği zaman okumak için kaleme, kâğada, kitaba, ve bunların nasıl kullanıldıklarını öğretecek hocaya mühtaçtır.

Fakat mektep zamanından evvel oyuncak çocuklara mühendisin pergeri, kimyagerin mikroskobu, talebenin kitabı gibidir. Zekâsını oyuncakla işletmektedir.

SÖZ ARASINDA

Sun'i adamı yaratan
Mucit başına
Belâ açtı

Amerikada sun'i adamı yaratan mucid büyük bir keder içinde imiş. İcadının muvaffakiyetile memnun olacağına yüzüne bir durgunluk çökmüş düşünüyormuş, kendisinin bu halini görenler kederinin sebebini sormuşlar, o da şu cevabı vermiş:

— Robot'u yani sun'i adamı icad ettim fakat kendisine yapacağı iş bulamadım. Para alması için işsizler bürosuna kaydettirmek istedim, onlar da almadılar. Şimdi Robot ne yapacağını şaşırılmış bekliyor.

Sovyet kadınları fazla
çocuk doğurmaya
uğraşıyorlar

Hâlen Sovyetler Birliğinde çok çocuklu analar devlet tarafından büyük yardımlara mazhar olmaktadır. Bu yıl yaz ortalarında çıkarılan yeni kanun mucibince, yedinci çocuklarını doğuran analar, bu son çocuğun doğum gününden itibaren beş yıl zarfında yılda iki bin ruble almaktadırlar. On birinci çocuklarını doğuran analara ise derhal beş bin ruble verilmekte ve ayrıca dört yıl müddetle, yılda 3 bin ruble de maaş bağlanmaktadır.

Bugün yalnız Moskova muntakasında bu kanun mucibince devlet yardımına istihkak kesbetmiş olan 4100 ana alâkadar makamlara müracaatta bulunmuştur.

Moskova muntakasında bu hususta şimdiye kadar iki milyon ruble dağıtılmıştır. Orta Volga'da Kuybişev muntakasında ise dağıtılan paraların miktarı, 3 milyonu geçmiştir.

Sovyetler Birliğinin her tarafında çok çocuklu anaların yazılmasına devam olunmaktadır.

Gözlük ne zaman
keşfedildi?

İnsanlar gözlüğün ne olduğunu 3 üncü asra kadar bilmezlerdi. Oksfordlu bir Fransız olan Robert Bacon camın hassalarını tetkik ettikten sonra, göz rahatsızlıklarını islah edebileceğini anladı ve göze cam takmak u-

HERGÜN BİR FIKRA

Kütüphane ve harem

Molyer mütercimi, esbak başvekil Ahmet Vefik Paşa zarafeti ve nükteleriyle de meşhurdur. Rumeli-hisarı tepesindeki zengin kütüphanesi için, hafızı kütüp olarak cahil bir haremağası istihdam etmekte olduğunu gören yabancı sefirlerden biri kendisine sordu:

— Canım, paşa! Bu cihan değer kütüphaneyi muhafaza için ne diye bu âciz, kıymetsiz arabı istihdam ediyorsunuz?

Ahmet Vefik Paşa güldü.

— Ne yapayım? dedi. Dünyada sevdiğim ve gözümde bile kıskandığım iki şey vardır: Ailem bir, bu kütüphanem iki. Onun için her ikisini de böyle hadımalarına muhafaza ettiririm!

Kral Edvardın
Yeğeni mağazada
Tezgâhtarlık yapıyor

Kambriç Markizi

İngiltere Kralı Beşinci Corc'un zevcesi, şimdiki Kral Sekizinci Edvard'ın annesi kraliçe Marinin yeğeni Kambriç Markizi, Londrada bir elbiseci dükkânında satıcılık yapmaktadır.

Sanki çekirdekten yetişme bir tez-gâhdar imiş gibi müşterilerini idare eden, onlara mal beğendiren ve satan Markizin, işin en hoş tarafı, bu hizmetine mukabil bir kuruş olsun bile aylık almamasıdır. Bu işi sırf, hayatta tecrübe olsun diye yapan Markiz, gazetecilere:

— Yeni işimden memnunum. Hoşuma gidiyor, demmiştir.

sulünü ortaya attı. Şu izahata nazaran gözlük ancak yedi asırlık bir icaddır, demek oluyor.

Kabartma filmlerden
Sonra kokulu filmler
İmaline çalışılıyor

Sesli filmler çevrilmeğe başlandıktan sonra bunların kabartmaları da yapıldı. Şimdi Warney ve Kewley isiminde iki eski muharib kokulu filmler de yapacaklar. Bunların bir kaç senedenberi bu ihtira üzerinde çalışıyorlarmış. Bu adamlar ihtiraları hakkında gazetelere verdikleri beyanatta:

— Sinemada artık halk tamamen muhitin içinde yaşayacaktır. Mutfak seyrettiğiniz zaman yemek kokuları burnunuza gelecek, aşk sahnelerinde güzel artistlerin mis gibi kokuları seyircileri gaşyedecektir demişlerdir.

İnsanı saat tıkırtısı kadar
hiç bir gürültü
rahatsız etmezmiş

İngiliz ruhiyatçılarından biri hangi nev'i gürültülerin insanı en fazla rahatsız ettiğini merak ederek bazı tetkiklerde bulunmuş ve anlamış ki, herhangi bir gürültü ne kadar büyük olursa olsun sinirli bir adamı saatin tıkırtıları kadar rahatsız etmiyor.

Zihnen günde kaç kilo-
metre mesafe kat ediyoruz?

Geçenlerde bu sütunlarda muhtelif mesleklerle mensup insanların günde kaç kilometre katettiklerini yazmıştık, şimdi bu mesafe meselesini başka birisi çok daha orijinal bir şekilde ele almıştır.

Bu zat muhtelif mesleklerdeki insanların günde zihnen kaç kilometre mesafe katettiklerini tetkik etmiştir. Zihnen en az mesafe kateden insanlar memurlardır. Bunların içinde bilhassa adliye memurları uzak yerleri düşünmek imkânından mahrumdurlar.

Doktorlar, avukatlar senelik tatilleri esnasında uzak mesafeleri göz önüne getirirler. Dünyada zihnen en çok yol yürüyen insanlar eskidir. Hariciye nazırlarile siyasi muharrirler.

Bunların kafaları ziya kadar sür'atli mesafeler katdediyorlarmış.

Sözün Kızası

Erkeklerle ev işi

E. Talu

Maarif Vekâleti - bunu ben uydurmadım, fakat gazetelerde aynı okudum - bu seneden itibaren erkek mektep programlarına bir takım yeni maddeler koymuş. Bunlar, erkek talebeye sökükle ve düğme dikmek, yama yama, mak, elbise ütölemek, aile bütçesi yapmak ve yemek listesi tanzim etmek gibi bazı lüzumlu şeyleri öğretmekten ibaretmiş.

Maarif Vekâleti, bununla, icraatını belki de en musibini yapmış oluyor. Öyle bir asra eriştik ki, ailede kadınlara erkek rolleri birbirine karıştırdığı gibi hayat şartlarının güçleşmesi yüzünden de çok defa erkek ömrünü eşsiz, yalnız geçirmeğe mahkûm kalıyor.

Bu itibarla, öyle de, böyle de, bilâ sebep bir sefalet manzarası arz etmek istemiyen erkeğin, şimdiye kadar dişini ehline gördürmeğe alıştığı en basit ev hizmetlerini bizzat ifaya alışması lâzım gelmektedir.

Kocasının maişet mücadelesine işte rak etmeğe mecbur kalan bugünkü ev kadınının, ekseriya sökükle dikmeğe, çorap yamamağa, pantolon ütölemeğe, leke çıkarmağa vakti yoktur. Ve çocuklarını giydiren te mekteplerine gönderbiliyorsa ancak.

Diğer taraftan, ailenin geçimini, refahını temin etmek hususunda kadının kocasına gösterdiği yardıma karşılık, ev işlerinde de ondan yardım beklemesi su götürmeyen bir hakktır.

Onun için, maarifin emrini yerinde ve hattâ az da noksan bulurum. Bana kalsa, mutasavver olan program biraz daha genişletir, müstakbel kocalara yumurta, külbastı, pilâv gibi kolay yemeklerin de pişirilmesini öğretirdim.

Fakat buna mukabil de, kız mekteplerinin programlarına, para kazanmanın ne kadar güç birşey olduğunu, iktisat bilgisinin asra göre uğradığı, deşiklikleri, ve evlilik hayatının birçok fedakarlıklar ve mahrumiyetleri icap eylediğini gösteren dersler koyarsa, terbiyevi gayesine daha iyi yaklaşmış olur.

E. Talu

Biliyor musunuz?

1 — Avrupada 16 ncı asırda bizim evliya ismini verdiğimiz aziz ve azizeler ne şekilde gömülürlerdi?

2 — Brezilya kaç tarihinde ve kim tarafından keşfedilmiştir?

3 — Gladstone kimdir?

(Cevapları Yarın)

★

Dünkü Suallerin Cevapları:

1 — Napolyon Elbe adasına 122 yıl evvel nefyedilmiştir.

2 — Gramofon icat edildiği zaman Fransız ilim akademisinde büyük gürültüler koparmıştır. İlk tecrübede gramofon çalınırken akademinin en büyük âlimlerinden biri ayağa kalkmış: «Bir insan sesinin böyle bir kutu içinde zaptedilmesine imkân yoktur. Bu ancak şeytanın kendisidir» diye bağırmıştır.

3 — Ruhun, öldükten sonra bilâistisna her mahlûka intikal edeceğini iddia edenler Çinliler ve bir kısım Japonlardır.

4 — (Berberi) denilen araplar Tunus, Cezayir, Fas ve Trablusta dağılık bir vaziyette yaşarlar. Arapların İspanyayı işgallerinde bu arap grubu büyük bir rol oynamıştır.

Aynı isim günde kaç
çocuğa konuluyor?

Almanyada meydana getirilen istatistikleri okudukça Almanların bir kaç sene sonra Amerikalılara taş kartacaklarını tahmin ediyoruz. Bir Alman nüfus memuru biliyor musunuz ne yapmış? Hristiyan âleminde doğan çocuklardan aynı ismi kaç kişinin aldığını tetkik etmiş ve anlamış ki, her gün aynı isim 130 ile 150 arasında insana konuluyor.

Merakını tatmin etmiş, şimdi rahatmış.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Belçikalı bir su mühendisi belediyeye müracaat etmiş. Büyükadada, bütün ada ihtiyacına yetişecek kadar suyu sadece 7 bin lira masraf ile bulabileceğini iddia etmiş ve bulamadığı takdirde beş para bile istememiye söz vermiş. Teklif ümit vericidir, nihayet Büyükadada su bulun-

ması pekâlâ mümkündür. Fakat yıllardanberi söylendiği halde bir türlü halledilemeyen adaların bu, su ihtiyacı öyle bir yılan hikâyesine döndü ki bu defa da halledilebileceğine biz pek inanmıyoruz. Fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Âsilerin Madrیده karşı ileri hareketi başlıyor

Sovyetler ademi müdahale komitesinin toplanmasını ve Portekiz limanlarının kontrol edilmesini istediler

Madrid 14 (Hususi) — Neşredilen bir tebliğde hükümet kuvvetlerinin Truelde bir âsi kolunu bozduğu ve iki yüz esir aldığı bildirilmektedir.

Oviedo sokaklarında milislerle âsiler arasında şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Madam Azana'nın bir Arjantin gemisine iltica ettiği tezkir edilmiştir.

Rusyanın yeni bir muhtırası
Londra, 14 (Hususi) — İspanya işlerine ademi müdahale komitesine dün yeni bir muhtıra vermiş olan Sovyet

maslahatgüzarı Kagan, bugün, Hariciye Nazırı Edeni ziyaret etmiş ve ademi müdahale komitesinin kısa bir müddet zarfında toplanmasını dilemiştir. Salâhiyetler mahafilde temin edildiğine gö-
hiyettar mahafilde temin edildiğine gö-
re, Sovyetlerin yeni muhtırası İngiliz gemilerinin Portekiz limanlarını kontrol etmesini tavsiye etmektedir. Bu suretle Portekiz'in âsilerin yardım edip etmediği tesbit edilmiş olacaktır.

Madrid, 14 (A.A.) — Hükümet, aşağıdaki beyannamayı neşretmiştir:
Oviedo sokaklarında harp etmekte o-

lan maden amelesi, âsilerden mühim bir kitlenin sığınmış olduğu Pelayo kı-
laşını bombardıman etmiştir.

Burgo, 14 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinin yarı resmi bir membadan öğrendiğine göre Oviedo şehri Galice-
den gelmiş olan Nasyonalistler tarafın-
dan kurtarılmıştır.

Lizbonne, 14 (A.A.) — Toledodan bildirildiğine göre, Nasyonalist general-
lerden Mola, Varola ve Saliquet Avila-
da bir toplantı yaparak Madrid üzerine
derhal ilerlemeğe karar vermişlerdir.

Akdeniz de İngiliz-İtalyan rekabeti

İtalya yeni deniz üsleri tesis için 140 milyon sarfedecek

İtalyanların yeni bir parolası: "Roma denize doğru..."

Roma, 14 (A.A.) — Havas ajan-
sı muhabirinden: İtalya tarafından as-
kerî sahada sarfedilmekte olan ve nazı-
rılar meclisi tarafından son tebliğde
alenen bildirilen mesâi, bilhassa do-
nana ve tayyarecilik âlemlerinde ya-
nılmaktadır. Bu da gösteriyor ki İtal-
yanın en ziyade alâka göstermekte ol-
duğu nokta, Akdenizdir. Bu alâkayı
gösteren bir hâdise daha vardır:

1941 deki beynelmil sergi Osti-
e'de açılacak ve parolası «Roma deni-
ze doğru» olacaktır. Bu sergi, Roma-
nın denize doğru inkişafına yaraya-
caktır.

Kara kuvvetleri, Avrupada Alp
dağlarının teşkil etmekte olduğu tabii
hududa karşı vuku bulacak herhangi
bir taarruzu defîcin kâfi addedilmek-
tedir.

İtalyan sahillerini himaye edecek
olan donanmanın harekâtına istinad-
gâh teşkil eyliyecek yeni üssübahri-
ihdası için yüz kırk milyon sarfedile-
cektir.

Donanma için sarfedilmesi derpiş
edilen mesâi, İngilterenin Akdenizde
yapmak istediği hazırlıklara kısmen
cevap teşkil etmektedir.

İktisat ve Maliye Vekillerinin tetkikler

Elâziz, 14 (A.A.) — İktisat ve
Maliye Vekilleri ve Dördüncü Umumi
Müfettiş General Abdullah Alpdoğan
dün Erganide Guleman krom maden-
lerini ve bakır madenlerinin vaziyetini
tetkik ettikten sonra trenle Yolçatıya
oradan da otomobillerle şehrimize gel-
diler. Vekiller refakatindeki müte-
hassıslarla öğleden sonra Kebana gide-
rek madeni tetkik ettiler. Gece şerefle-
rina Halkevinde bir ziyafet verildi.
Vekiller Adanaya gitmek üzere Elâ-
zizden ayrıldılar.

Fransız kabinesi Cumhuriyet Reisinin riyasetinde toplandı

Paris, 14 (Hususi) — Fransız ka-
binesi bugün Cumhuriyet Reis M. Lebrö-
nün riyaseti altında toplanmıştır. İc-
timada M. Delbos Cenevredeki temas-
ları ve beynelmil vaziyet hakkında
izahat vermiştir.

Bundan sonra maliye ve dahiliye
nazırları tarafından verilen izahat din-
lenmiştir.

Halepte grev

Berut, 14 (A.A.) — Halebdeki
tütün fabrikası işçileri grev ilân etmiş-
lerdir. Ortalık sakinlerdir.

Halihazırda İtalyan ordu ve donan-
masının mükemmeliyeti dolayısıyla Mal-
ta adası, muhasamat halinde İtalyanın
tehdidine maruz bulunmaktadır.

Şarkî Akdenizde iyi üssübahri-
ler yoktur. Sir Samuel Hoar, İngilterenin
Malta üssübahrisinin vaziyetini daha
uzak, yani İtalyadan daha uzak üssü-
bahri-lerle tarsiye etmek arzusunda ol-
duğunu işrap etmiştir. İngilterenin
bu siyaseti, İtalyada büyük bir merak
uyandırmıştır. İtalyanın bundan böyle
Şarkî Akdenizde serbestçe seyrüsefer
etmekte büyük bir menfaati vardır.

Şimdiki halde İngilterenin Akdeniz
donanması ile müsavat tesisine kalkış-
mak mevzuu bahsedilirdi.

İngilterenin Yeni Gemileri

Londra, 14 (A.A.) — Bahriye Ba-
kanı Sir Samuel Hoar'a dün Edim-
burgda muhafazakârlar klübünde i-
kinci bir nutuk vermiştir.

Silâhlanmanın inkişafını kaydeden
bakan İngiliz filusunun takviye ve ten-
siki için yapılan ilk çalışmaların şaya-
nı memnuniyet neticeler verdiğini söy-
lemiştir. Yeni harp gemilerinin inşası
ümit olduğundan daha sür'atle iler-
lemektedir.

Romanya Kralı Yakında Varşovayı Ziyaret edecek

Bükreş, 14 (Hususi) — Diplomatik
mahafilde söylendiğine göre, Kral Ka-
rol yılbaşından evvel Varşovayı ziya-
ret edecektir. Diğer taraftan, iyi haber
alan siyasi mahafile söylendiğine göre
bu hafta içinde bir kabine buhranının
başgöstermesi çok muhtemeldir.

Alman heyeti pamuklarımızı tetkik etti

İzmir, 14 (A.A.) — Şehrimizde
bulunmakta olan Alman pamuk idha-
lâtı kontrol dairesi başkanı Her Paps
refakatinde Bremen fabri konsolosu-
muz olduğu halde Menemen'e giderek
Uray fidanlığında yetiştirilen tecrübe
pamuklarını tetkik etmişlerdir.

Kudüste şenlik

Londra, 14 (A.A.) — Salı günü
akşam Kudüs sokakları, grevin niha-
yete edirilmemesinden duyduğu sevinci
izhar eden halk kitleleri ile dolmuştu.
Elektrikle aydınlanmış dükkân ve vit-
rinlerin önünde ve kahvelerde kesif
bir kalabalık vardı. Memleketin bazı
kısmalarında tüfek ateşi teati edilmiş-
tir.

Bulgar kabinesi Çekiliyor mu?

İntihabat kanunu yüzünden ihtilâf çıktı

Sofya, 14 (A.A.) — Siyasi maha-
fil, Başvekil B. Köseivanof dün Cenev-
reden avdet etmiş olduğundan kabine-
nin yakında istifasını verebileceği tah-
mininde bulunmaktadır.

Şimdiki hükümet, teşrinievvel a-
yında umumî intihabat yapmak vaa-
dinde bulunmuş idi. Fakat nazırlar in-
tihabat kanununda yapılacak islahat-
ta mutabık kalamamışlardır.

Diğer taraftan nazırlardan bir ço-
ğu, hükümet tarafından siyasi partile-
rin feshine karar verilmiş olduğundan,
şimdiki kabinede kalamazlar.

Beyaz Ruslara Silâh Dağıtılmış

Moskova, 14 (A.A.) — Tas ajan-
sı bildiriyor: Gazetelerin Viyanadan
alarak neşrettikleri haberlere göre, Bul-
gar Çankof partisinin Bulgaristanda
şiddetli bir hükümet darbesi hazırla-
makta olduğunu ve bu hareketeo rduve
polisin de iştirâk etmesi için çalışmak-
ta bulunduğu Sofyadan bildirilmiştir.

Bu haberlerde, Çankof partisinin
hükümet darbesine iştirâk edecek olan
Beyaz Rus mültecilerine silâh bağ-
tığı ilâve edilmektedir.

Stalinin hasta olduğu asılsız

Sandey Taymis gazetesinin Mos-
kova muhabiri gazetesine gönderdiği
telgrafta Stalin'in ağır hasta olduğuna,
hattâ öldüğüne dair ortaya atılan ha-
berlerin asılsız olduğunu bildirmekte-
dir. Muhabir Stalin'in Moskovaya gel-
en Türkmenlerle, Moskovadan Orta
Asyaya otomobil ile gidip gelen kadın-
lardan müteşekkil bir grubu kabul et-
tiğini de ilâve etmektedir.

Londrada Faşistlerin nümayişleri yasak edildi

Londra, 14 (A.A.) — İngiliz Faşist-
lerinin yapmak istedikleri iki nümayiş
umumi nizamın ihlâl edilmemesi için
yasak edilmiştir. Sol cenah, Castend ka-
rışıklıkları meselesini bugün tetkik et-
mek isteyen hükümet üzerine son da-
kıkada tazyik yapmak istemektedir.

Fransız - Leh dostluğu

Paris, 14 (A.A.) — B. Beck'in
Paris'i ziyaretini mevzuu bahseden Jo-
urnal gazetesi, Polonyalı bakanın
Fransız hükümeti erkânile temas gi-
rişmek istediğini kaydetmektedir.

General Rydz - Smigly'ninkinden
sonra yapılan bu ziyaret, Fransız - Po-
lonya dostluğunun kuvvetlendirilme-
sinin siyasi ve askerî askerî ehemmi-
yetini teyit etmektedir.

İskenderunluların hakları mahfuzdur

İskenderun hakkındaki müzakerelerin Ankarada cereyan edeceği tahmin ediliyor

Ankara 14 — Fransanın İskenderun hakkındaki notamıza bugünlerde cevap vermesi beklenmektedir. Müzakerelerin Ankarada cereyan edeceği tahmin edilmektedir. Fransız elçisi M. Ponso bu ayın yirmisinde burada bulunacaktır.

Suriye fevkalâde komiseri Kont dö Martel vukubulan beyanat ında:

— «İskenderun halkının hakları mahfuzdur. Halka sükûn, huzur ve itidal tavsiye ederim» demiştir. Bu beyanat halk üzerinde iyi tesir bırakmıştır.

Londra üzerine Yürüyüş

İşsizler üç koldan Londra üzerine yürüyorlar

Londra, 14 (Hususi) — İstirahatten henüz dönmüş olan Başvekil Baldwin, bugün, kabine toplantısına riyaset et-
tikten sonra Kral Edvard tarafından Buckingham sarayında kabul edilmiş-
tir.

Londra üzerine üç koldan yürüyüş ya-
pan işsizler kabileleri meselesi bugün-
kü kabine toplantısında ehemmiyetle
müzakere edilmiştir.

200 kişiden ibaret olan birinci kabile
Jero şehrinde yola çıkmıştır, ikincisi
İskoçyadan, üçüncüsü ise körlerden i-
barettir. Kabine toplantısından sonra
neşredilen bir tebliğde bu kabil yürü-
yüşlerden hiç bir fayda temin edilemi-
yeceğini bildirmekte ve işsizlerin, dert-
lerini anlatmak için kendi mntakaları
mebuslarına müracaat etmeleri lâzım
geldiği bildirilmektedir.

Bir otomobil kazası

İzmir, 14 (Hususi) — Menemenin Ali
Ağa nahiyesi civarında bir otomobil ka-
zası olmuştur. Bergamadan gelen bir o-
tomobil Hüseyin adında bir köylüye
çarpmış, köylü derhal ölmüştür.

Türk dili Bülteni

Ankara, 14 (A.A.) — Türk dil ku-
rumu genel sekreterliğinden:

Üçüncü Türk Dil Kurultayına sunu-
lan yayınlar arasında (Türk Dili) bül-
teninin 15, 16, 17, 18 ve 19 uncu sayı-
ları çıkmıştır.

Bunlardan 15 inci sayıda Profesör
Dr. Saim Ali Dilemre'nin kelt kelime
kökleriyle türkçenin karşılaştırılması
hakkında hazırladığı fransızca Türk (a)
ve (b) harflerile başlayan kısmı ile in-
do-öropeen eklerinin türkçe asliyetle-
rini gösteren bir yazısı vardır.

16 ncı sayıda 1935 - 1936 kışının
sonlarında Türk dil kurumunun çalış-
ma durumu, cep kılavuzları ve kitap
taramaları işleri hakkında malûmat,
Güneş-Dil teorisinin izahına ve bu me-
totla birçok analizlere dair gazeteler-
de çıkmış yazıların mühim bir kısmı
bulunmaktadır.

Bir arada basılan 17 - 18 inci sayı-
larda üçüncü Türk dil kurultayı top-
lanması hakkındaki bildiri ile derle-
me dergisinin önsözü ve terim kolu çalı-
şmaları olarak, terim merkezinden çık-
mış olan altı bin kadar terimin fran-
sızca, osmanlıca ve türkçelerini göste-
rir listeler vardır. Bu terimler riyazî
bilimler - hesap, cebir, hendese, müsê-
lesat -, etnografya, kozmografya, jeolo-
ji, botanik, jeoloji, tarih, psikoloji ve fi-
lozofi, edebiyat ve beden terbiyesi ter-
imleridir.

19 uncu sayıda Güneş-Dil teorisi üze-
rine yapılmış gazetelerde basılmış olan
etütlerin kalan büyük bir kısmı toplan-
mıştır.

Bütün bu bültenler, kurumun satış
merkezi olan Türk kitapçılığı limitet
şirketinde her sayısı 30 kuruşa olarak
satılmakta ve her on sayı için 300 ku-
ruşa abone de yazılmaktadır.

Siyaset ALEMİNDE

- İngiliz hazırlıkları ve İtalya
- Hâdise kapandı mı?
- Berlin ve Roma

Bir müddettenberi İngilterenin deniz, hava ve kara kuvvetlerini tensik için çalıştığı şu sıralarda İtalyadan akseden bazı haberler, İtalyanın da bu vadide boş durmadığını gösteriyor. İtalya, İngiliz hazırlıklarının bilhassa Akdeniz hâkimiyetini hedef tuttuğunu gözönünde bulundurarak bu hazırlıklara aynı suretle mukabeleye baş vurmaktadır. Bunun için de, bilhassa hava ve deniz kuvvetlerini arttırmaya gayret eder, görünüyor. Alp dağları zincirinin, müdafaa için kâfi sayılmasından dolayı, İtalyan kara kuvvetlerinin artırılması mevzuu bahis edilmeye verilmektedir. Hattâ İtalyanın, bu hususta bir de sergi hazırladığı ve bu sergi ile İtalyanın Akdenizdeki deniz hâkimiyetinin ifade ve temin edilmiş olacağı söyleniyor. Yani, Habeş harbinin aldığı şekil, İngiliz - İtalyan rekabetini durdurmuş değil, bu rekabeti her sahada arttırmış oluyor.

★ Fransız komünistlerinin Alman hududuna yakın Fransız şehirlerinde yaptıkları nümayişlerin şimdilik

Hâdise kapandı mı?

büyük ve mühim reaksiyon husule getirmeyeceği anlaşılmaktadır. Bunun sebebi, Almanyanın, şimdilik, fazla şiddetli siyasi teşebbüslere başvurmak istememesidir. Maamafih bu hâdisenin ilerisi için, birçok vukuata yol açabileceğini tahmin etmek zor değildir. Çünkü bu nevi siyasi polemiklerin neticesi, iki taraflı kin doğurmaktır. Zamanla biriken bu kinlerin ne feci infillâklara sebep olduğunu tarih bize defaatla göstermiştir.

★ Günün başlıca hâdiselerinden biri de

İtalyan Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun Berlin'e pacağı ziyaretidir. M. Musolininin da

madının bu seyahatine ne derece ehemmiyet verilse yeridir. Çünkü İtalya için İngilterenin silâhlanması büyük bir meseledir. Nitekim Almanya için de paraların düşürülmesinden doğan vaziyet, gözden geçirilmek icap eyleyen bir mevzudur. Çünkü Almanya, bu vaziyete mühim kararlar almaya mecbur olacaktır. Bu takdirde İtalya gibi bir devletin yamabasında bulunduğu cihana göstermesi kendisi için büyük bir faydadır. — Selim Ragıp

KISA HABERLER

Paris, 14 — Maliye Nezareti, çubuk ve meskûkât halinde ellerinde altın bulunan eşyasın bunları Fransa bankasına satabileceklerini bildirmektedir.

★ Manchester, 14 (A.A.) — Liman amelesinden iki bin kişinin grev ilân etmelerile liman faaliyeti felce uğramıştır.

★ Berlin, 14 (A.A.) — Zabıta, Doktor Dinter tarafından tesis edilmiş olan yeni «Putperestlik» hareketine iltihak etmiş olan Nüremberg ve Furth'daki Alman millî kilisesi cemaatlerini feshetmiştir.

★ Berlin, 14 (A.A.) — Havas ajan-
sından:
Bütün Almanyada Almanyanın müstemlekât talebine müteallik geniş bir propaganda başlamıştır.

★ Atina, 14 (A.A.) — Bulgar Kralı tarafından verilen kupanın kazanılması için yapılan müsabakaların neticeleri şunlardır:

Birinci: Romanyalı Stroitch, ikinci Yunanlı Maltsimotis.

İkinci abone yılının sonuncusu olan 20 inci - Türk Dili - bülteni de basılmaktadır.

ANKARA Anonim Türk Sigorta Şirketinden: Kadromuzda açık yer olmadığından memurluk talebi hakkında müracaatta bulunulmaması rica olunur.

ANADOLU Anonim Türk Sigorta Şirketinden: Kadromuzun tamam bulunması hasebile memuriyet talebinde bulunulmaması rica olunur.

ŞEHİR HABERLERİ

Para kopya edilir mi?

Aristidi isminde birisi bu iddia ile mahkemeye verildi

Dün İkinci ceza mahkemesinde tuhaf bir para taklidi davası görülmüştür.

Mes'ut isminde bir adam polise müracaat ederek Aristidi isminde bir adamın bir ilaçla kağıt paraları fligratlı kağıtlara kopye ettiğini ihbar etmiştir. Bu ihbarda da Beyoğlunda bir mahallebici dükkânında yapılan terübelinin muvaffakiyetle neticelendiği ilâve edilmiştir.

Bu ihbar üzerine zabıta bahsedilen mahallebici dükkânında Aristidiyi yakalamış, fakat Mes'udun iddiasını teyit edecek bir delil bulamamıştır. Aristidi mahkemeye verilmiştir. Mes'ut paramın taklid edildiğini gözü ile gördüğünü iddia etmiş, Aristidi de yalan olduğunu, aralarında husumet olduğu için Mes'udun kendisine iftira ettiğini söylemiştir.

Muhakeme müddeiumumînin evrakı mütalea etmesi için başka güne bırakılmıştır.

Müddeiumumînin yeni muavinleri

İstanbul müddeiumumîsine yeniden yedi muavin verildi

Cürmü meşhud kanununun tabîkına başlandıktan sonra İstanbul müddeiumumîliğinin işi fevkalâde çoğalmıştır. Meşhud suçları tetkik vazifesile tanzif edilmiş olan müddeiumumî muavinlerinden Hikmet Sonel hergün on üç saat çalışmaktadır. Bu vaziyeti nazarı itibara alan Adliye Vekâleti İstanbul müddeiumumîlikler emrine yeniden yedi müddeiumumî muavinini tayin etmiştir.

Bunlar da Mudanya müddeiumumîsi Mehmet Ragıp, Gebze müddeiumumîsi Mahmut Celâl, Silivri müddeiumumîsi Mustafa Nuri, Şarköy müddeiumumîsi Cemil Ruhsar, Lapseki müddeiumumîsi Mehmet Ruhi, Arınçık müddeiumumîsi Şaban Hayri, Ak-

Diyaribekir nümune hastanesinin sigorta bedeli

Belediye Fen İşleri Müdürü hakem tayin edildi

Bir yangın neticesinde tamamen yanan Diyaribekir Nümune hastanesinin sigorta bedeli yüzünden sigorta şirketile hastane idaresi arasında ihtilâf çıkmıştır.

Bu ihtilâfın halli için hakem heyetine müracaat etmek mecburiyeti hasıl olmuş ve belediye fen işleri müdürü Hüsnü vaki davet üzerine hakem olarak Diyaribekire gitmiştir.

Sahte konturat yapan genç

Dün tevkif ve müddeiumumîliğe sevk edildi

Dün Sultanahmet Sulh Ceza mahkemesi Süren Dadiryan isminde Robert Kolej mezunu bir genci sahte konturat tanzim ettiğinden dolayı tevkif ederek müddeiumumîliğe göndermiştir.

Serkis Halebli isminde biri Uzun çarşıda 89 numaralı dükkânı kiralamış, bundan dört ay mukaddem de İstanbul 6 ncı noterinde bir sene müddetle konturat yapmıştır.

Serkis, Dadiyanyı da bu dükkâna tezgâhtar olarak almıştır.

Fakat Dadiyanyı dört ay sonra bir gün dükkân sahibi Eerkise:

— Senin bu dükkânla hiç bir alakın yok, ne hakla buraya geliyorsun diye çıkmış ve dükkândan kovmuştur. Serkis de karakola müracaat etmiştir.

Fakat Dadiyanyı iki ay kadar evvel kendi namına tanzim edilmiş bir konturat çıkartarak:

— Dükkânın sahibi benim demiştir. Serkis de kendi konturatını çıkarınca iş meydana çıkmış, Dadiyanyı derhal tevkif edilerek müddeiumumîliğe gönderilmiştir.

hisar müddeiumumîsi Mustafa Nuridir. Yeni muavinler yakında gelecekler, vazifelerine başlayacaklardır.

Birbirine uymayan iki emir

Bir Vekâlet ilâcın kullanılması yasak etmiş, diğer Vekâlet imaline resmen müsaade etmiş

Bir kadının Beyoğlunda bir berberde saçlarını ondüle ettirdikten sonra bütün saçlarının döküldüğünü yazmıştı. Yapılan tetkikatta bu kadının saçları ondüle edilirken kullanılan ilâcın Sağlık Bakanlığının tarafından yasak edilen bir ilâç olduğu görülmüştür.

Fakat gene görülmüştür ki bu ilâç İktisad Bakanlığının müsaadesi ile imal edilmekte ve satılmaktadır.

İktisad Vekâleti ilâcın yapılmasına ve satılmasına müsaade ettiği için yapan ve satan hakkında takibat yapılamamaktadır.

Fakat Sağlık Bakanlığı kullanılmasını menettiği için bu ilâcı alan ve kullananlar hakkında takibat yapılmakta, satın aldıkları ilâçlar da müsadere edilmektedir.

Bu garip vaziyet Berberler Cemiyetini harekete geçirmiştir. Şimdi berberler alâkadar vekâletlere müracaat ederek bu ilâcın kullanılması yasaksa imalinin ve satışının da yasak edilmesini icap ettiğini, imali ve satılması yasak değilse kullanılmasının da yasak olmaması lâzımgeldiğini bildirmişler ve ikinci ekle göre de ellerinden müsadere edilen ilâçların tazminini istemişlerdir.

Bu ilâcın iki şişesi ve bir kaç maşası 80 lira mukabilinde satılmaktadır.

Şubeye Davet

Eminönü Askerlik Şubesinde: Bandırma şubesinde kayıtlı İken İstanbul'a gelen tabib ihtiyat yüzbaşısı Osman oğ. İhsan'ın şubeye müracaat etmesi.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda : (Ziya Nuri). Alemdarda : (Ali Rıza). Bakırköyünde : (Hilâl). Beyazıtta : (Haydar). Eminönünde : (Mehmet Kazım). Fenerde : (Arif). Karagürükte : (Arif). Küçükpazarda : (Hikmet Cemil). Samatya'da : (Teofilos). Şehremininde : (Nâzım). Şehzadebaşında : (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada : (İsmet). Hasköyde : (Nisim Aseo). Kasımpaşada : (Vasif). Merkez nahiyyede : (Kanzuk, Baronakyan, İti-mad). Şişli'de : (Neodet). Taksim'de : (Taksim).

Üsküdar - Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükdada : (Merkez) Heybelide : (Yusufof). Kadıköy Pazaryolunda : (Merkez). Modada : (Falk İskender). Üsküdar Selimiyyede : (Selimiye).

BU AKŞAM MELEK

ve SAKARYA

1936 SENESİNİN EN GÜZEL FİLMİ

sinemalarında birden

MAZURKA

Baş rolde: POLA NEGRI

Rejisörü: WILLY FORST

Hiç şüphesiz ve tereddütsüz iddia ve ilân ediyoruz.

Bu sabah saat 10,30 da MAZURKA Matbuat müntesibine ve serbest davetiyesi olanlara gösterilecektir. Bu akşam, Cumartesi ve Pazar geceleri için numaralı biletlerinizi aldırın.

Telefon MELEK: 40868 - SAKARYA 41341

EHLİSALİB MUHAREBELERİ

KÜÇÜK HABERLER

Fındık Gittikçe Yükseliyor

İç fındıklarımız dış piyasada kilosu 75 kuruştan satılmaktadır. Bu fiyat yüksekliği şimdiye kadar hiç bir sene vâki olmamıştır. Başlıca alıcılarımız İngiltere ile Almanyadır. İngiltere fındıklarımıza fazla fiyat verdiğinden Almanlar da ona uymaktadır.

Folklor Tetkikleri

Maarif Vekâleti yurt dahilindeki bütün köylerin milli kıyafet, yerli oyun ve milli şarkıların muallimler, müfettişler ve halkevlerinin de yardımı ile tesbit edilmesini istemiştir. Şimdi Vekâlet ayrıca bunların esashi surette tesbiti için alâkadarlara fişler göndermiştir.

Bunların tesbiti teşrinievvel nihayetine kadar ikmal edilerek Vekâlete bildirilmiş olacaktır. Maarif Müdürlüğü bu işle uğraşan müfettişlere fişlerin bir an evvel tanzimi için emirler vermiştir.

Uzatılan Ticaret Anlaşmaları

Bu ayın yirmisinde bitecek olan Türk-İtalyan ticaret anlaşması ile bu ayın on dokuzunda sona erecek olan Türk-Yugoslav ticaret anlaşması bir ay müddetle temdid edilmiştir.

Vapurcular Arasında Rekabet

Vapur acentaları arasında yeniden bir rekabet başlamıştır. Bu yüzden her acenta navlin ücretlerinde tanzilât yapmaktadır.

Esnaf Cemiyetleri İntihabı

Esnaf Cemiyetlerinin idare heyeti intihablarına dününden itibaren başlamıştır. Dün Şekerciler Cemiyeti idare heyetinin kur'a ile yarısı beğenilmiştir.

Bir Kaçakçı Kadını Yakalandı

İtalyan bandıralı Çilya vapurundan kaçak ipekli kumaş çıkarmak isteyen Emine adındaki kadın gümrük muhafaza memurları tarafından yakalanmıştır.

Nafia Müfettişleri Döndüler

Şark Şimendiferlerinin lokomotiflerinin kıymetlerini takdir etmek üzere şehrimize gelen Devlet Demiryolları Cer Müfettişlerinden Şadan ve Sedat tetkiklerini dün bitirmişler ve akşam Ankara'ya dönmüşlerdir.

Belediyede İmtihan

Belediye Turizm Servisinde münhal bulunan 100 lira ücretli memuriyet için dün belediyede bir imtihan yapılmıştır. İmtihana 20 kişi iştirak etmiştir.

Hürriyet tepesinde bir kamyon bir arabaya çarptı

Hürriyeti Ebediye tepesinde bir kamyon Kağıthane'de Kerimin mandırasına ait Hüseyinin idaresindeki arabaya çarpmıştır. Müsademe neticesinde arabacı Hüseyin kol ve bacaklarından yaralanmıştır. Yaralı hastaneye sevkolunmuştur.

Acı bir ölüm

Şehrimizin maruf tüccarından ve Ticaret Odası azasından merhum Ziya Mollanın haremî ve değirmenci Suavi ile İş Bankası İstanbul müdür muavini Nejat ve tüccar Ali Sahirin anneleri Bayan Refika tutulduğu hastalıktan kurtulamıyarak bu gece irtihal eylemiştir.

Cenazesi bugünkü perşembe günü sabah onbirde Maçkâda (Modern) apartmanından kaldırılarak namazı Üsküdar'da edildikten sonra ailesi mahberesine defnedilecektir.

Allah rahmet eylesin

Halkevinde Fransızca Dersleri

Eminönü Halkevinden: Cuma günü saat (17) de Evimiz Fransızca kurslarına başlanacaktır. Dersler üç derece üzerine olup cuma ve sah günleri saat (17) den (20) ye kadardır. Bu kurslara devam etmek isteyenlerin iktisadî tane vesika fotoğrafı ile hergün Çağaloğlundaki Merkez Bürosuna müracaatları ilân olunur.

MİLLÎ REASÜRANS

Türk Anonim Şirketinden: Kadromuzda münhal yer bulunmadığından memuriyet için müracaat edilmemesi ilân olunur.

Gülhane doğum ve Kadın Hastalıkları Profesörü

DOKTOR

ALİ ESAT

Türbe: İstanbul Belediyesi karşısında Ayberk Apartman Birinci kata taşınmıştır. (748)

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmı

15/10/1936 da

akşam saat 20 de

MAKBET

Fransız tiyatrosu Operet kısmı

akşam saat 20,30 da

DUDAKLARIN

Halk Opereti

Pek yakında kış operetlerine başlıyor

SE

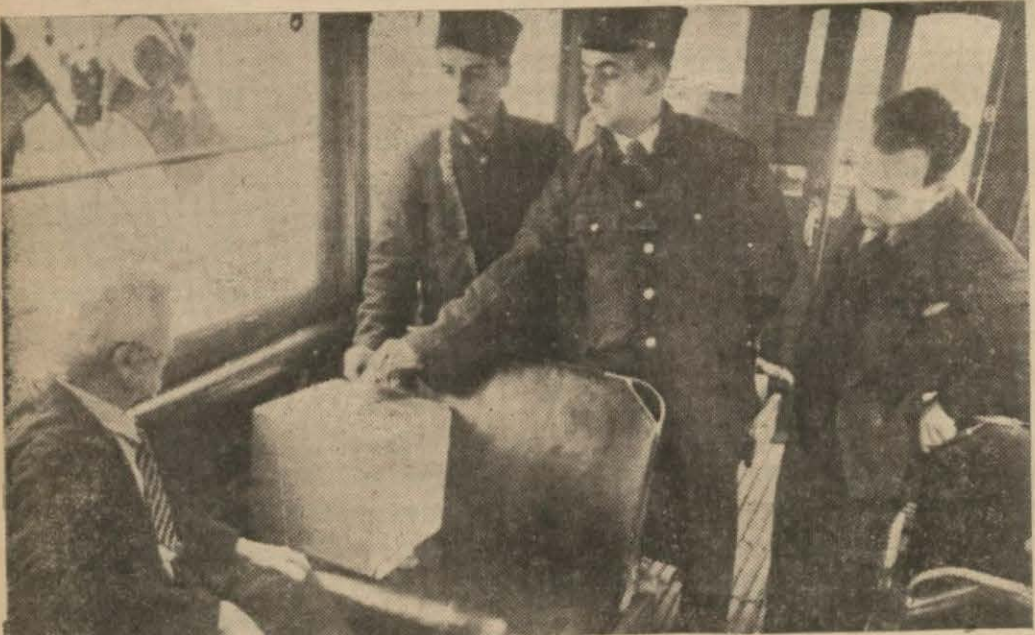
YEK

büyük operet

3 perde

Tramvaycılar murahhaslarını seçiyorlar

Tramvay Şirketi ameleleri kendileri Şirket arasında daimî teması temin etmekte olan bir murahhas heyeti seçmektedirler. Bu murahhaslar şirketle tramvay ameleleri arasında ceza ve saire gibi muhtelif sebeplerle çıkan itirazlı vaziyetleri tetkik eden komisyonunda bulunmakta ve ameleleri temsil etmekte dirler. Eski murahhasların müddeti

bittiği için yeni intihap yapılmaktadır. Bunun için birinci mevki bir tramvay arabası ayrılmış, bayraklarla süslenmiş, Aksaray, Beşiktaş, Şişli depoları önünde bekletilerek amelenin reyleri toplanmıştır. Resmimiz Aksarayda bu birinci mevki araba içine konulan rey sandığına rey puslalarını atan ameleleri göstermektedir.

Bu akşam SARAY sinemasında

(Meyerling) in şayanı hayret yıldızı DANIELLE DARRIEUX 'yu

Mevsimin en mühim... En alâkabahş... En şayanı hayret filmi

KADINLAR KULÜBÜ

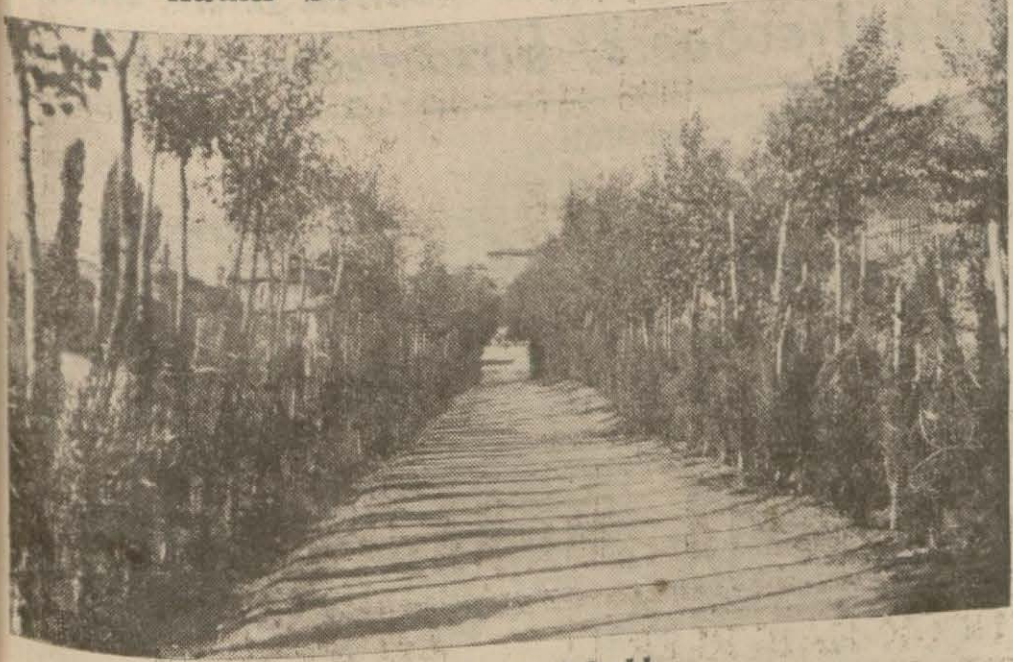
Yalnız kadınlar tarafından ve ... bir kadın kıyafetine girmiş bir erkek tarafından oynanmış. Şaheser. Yerlerinizi evvelden aldınız. Kalabalığa maruz kalmazsınız. FOX JURNAL'de: Yunan sabık Reiscümhuri Zaimis'in cenaze merasimi, İspanya havadisleri. Polo maçında Arjantinliler Amerikalıları mağlup ediyorlar.

İlavetini TAKSİMDEKİ İTFAİYE TÖRENİ Telefonı 41656

MEMLEKET HABERLERİ

Erzinde yeni inşaat

Hükümet, belediye ve parti birer yeni bina yaptırıyorlar, elektrik işi de ele alındı - bir kadın bir kurdu boğarak öldürdü

Erzinde bir fidanlık

Erzin (Hususi) — Erzin Dörtüol kazasına bağlı altı bin nüfuslu bir nahiyedir. Nahiyenin dokuz köyü vardır. Merkezde tam devreli ve sekiz muallimli bir ilk mektep vardır ve bu mektepte 350 talebe okumaktadır. Nahiyede dahilinde başka mektep yoktur. Bunun için de tahsilden kalmış bine yakın çocuk vardır. Nahiyede oldukça mamurdur. Yolları mükemmel ve âdetâ asfalt yollar gibidir. Belediye reisi çok çalışkandır. Şimdi de elektrik işi ele alınmıştır. Evler yeni plân dairelerinde, ikişer katlı ve aynı sistemde yapılmakta, aynı renkte boyanmaktadır. Nahiyede dahilinde bu sene elli bin mütevaciz portakal fidanı dikilmiştir. Her sene bu miktar arttırılacaktır. Yabancı ağaçların dikilmesi menedilmiştir. Kasabanın on kilometre yakınında çok şifalı bir kaplıca vardır. Kasabada civarında porselen madeni vardır. İhraç edilmektedir. Bu madeni deköville deniz kenarına indirmek kararlaştırılmıştır. Sahilde yapılacak iskelenin istifade edilerek hem bu maden, hem de hububat, pamuk, portakal ihracatı kolaylaştırılacaktır. Çukurovanın en nefis pamuğu burada yetiştirilmektedir. Erzinde iki tane de kereste fabrikası vardır. Nahiyede yeni bir belediye binası yapılmaktadır. Firka binasının temelleri atılmıştır. Bir de hükümet binası yapılacaktır. Burada doğum fazladır. Nüfusu her sene biraz daha artmaktadır. Her evde bir çocuk kalabalığı göze çarpmaktadır. Kasabada sanayi de ilerlemektedir.

★

Burada tuhaf bir vak'a olmuştur. Erzinin Başlamış köyünden Ali kızı Ayşe köy kenarındaki bahçesinin arklarını temizlemekte iken köy kenarına kudurmuş bir kurt inmiştir. Köpekler kurdu görmüşler, kovalamaya başlamışlar, fakat kurt üzerlerine saldırmaya başlamışlardır. Köpeklerden kurtulan kurt bu sefer ihtiyar kadının üzerine hücum etmiş, kadın da elinde bulunan ve tahra denilen balta ile kurdun kafasına vurmaya başlamıştır. Fakat balta kendi eline rast gelmiş ve elini bileğinden koparmıştır. Fakat kadın tek elinin kopmasına rağmen kurdu bırakmamış, bir elle kurdu gırtlığından yakalamış, uzun bir mücadeleden sonra boğarak öldür-

Siz ne Dersiniz?

Tek şırınga ile bütün hastalıkları tedavi edeceğinizi söyleyenden çekinmek lazımdır

İstanbul'a çok yakın, oldukça da mühim kasabalarımızdan birinde oturan bir okuyucumuz anlattı: — Son zamanlarda buraya yeni bir doktor geldi, ve diğer meslektaşlarınınkinden tamamen ayrı bir tedavi usulü kullandığı için hemen nazarı dikkati celbetti ve adı mülhakatta dahi hemen duyuldu. Bu doktor reçeteye, ilaca müracaat etmemekte, sadece enjeksiyon kullanmakta ve şırınga ile verem de dahil olmak şartıyla bütün hastalıkları tedavi ettiğini söylemektedir.

★

Biz burada ne vak'anın geçtiği yeri tayin etmeğe, ne de sadece enjeksiyonla beşerin bütün dertlerini geçirdiğini söyleyen doktorun adını yazmaya lüzum görmüyoruz. Fakat beri taraftan da taşra okuyucularımızı ikaz etmeyi kendime ze bir borç telâkki ediyoruz: Bu günkü doktorlukta böyle sadece enjeksiyonla beşerin bütün hastalıklarını tedavi etmek imkânı yoktur. Ve böyle bir şey yapabileceğini iddia eden doktorun da, bir nefeste bütün dertlere şifa vereceğini söyleyen üfürükçüden ayırt etmek pek güçtür. Bunun içindir ki, kendisine bu çeşit reklâm yapanlardan çekinmek lazımdır, diyoruz.

Siz ne dersiniz?

sonra kudurma alâmetleri göstermiş ve bir gece kudurarak ölmüştür.

Bu havali ormanlarında kuduz hayvanların çoğalması endişe uyandırmaktadır.

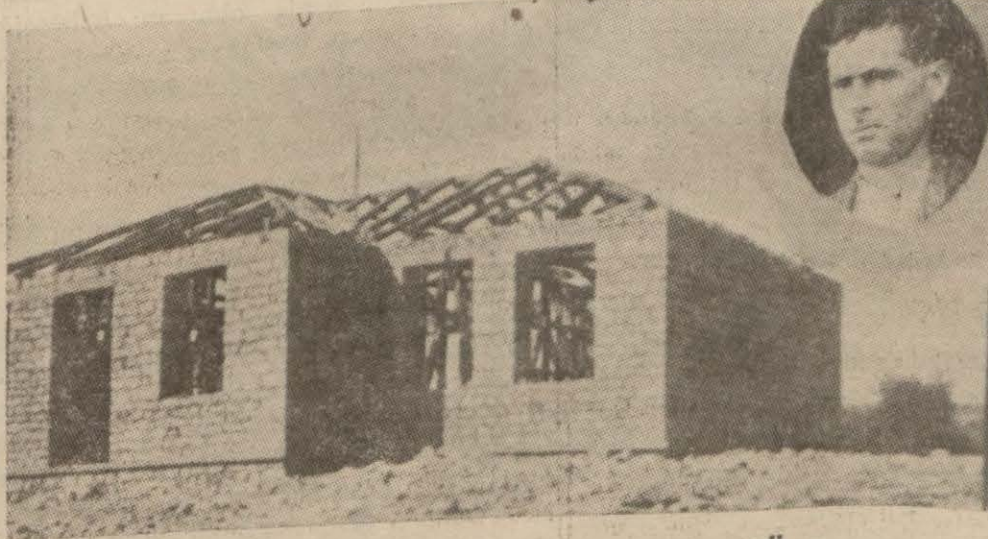
Erzinde bir fidanlık müştür. Yaralı kadın tedavi altına alınmıştır. Fakat ihtiyar olduğu için yaşayacağı pek umulmamaktadır.

Dörtüolda Bir adam Kudurdu

Dörtüol (Hususi) — Rabat köyünden Duran dağa odun kesmeğe gitmek üzere hazırlanırken dağdan inen kudurmuş bir çakal üzerine hücum etmiş ve Duranı muhtelif yerlerinden sırmıştır. Mücadele esnasında Durana yardım etmek isteyen iki çocuk da çakal tarafından ısırılmış ve çakal dağ kaçmıştır.

Yaralılar derhal hastaneye nakledilmiş, çocuklardan biri kudurarak ölmüş, Duranla diğer çocuk tedavileri ikmâl edilerek köye gönderilmişlerdir. Fakat Duran köye geldikten üç gün

Meriçte Subaşı köyü

Köyde yapılan mektep ve Muhtar Mehmet Özen

Meriç (Hususi) — Subaşı köyü Meric'in en büyük köylerinden biridir. Bu köyde 220 ev, 1250 nüfus vardır. Kaza merkezine bir saat mesafededir. Köy ihtiyar heyeti köydeki bayındırlık işlerinin gelişmesi için fevkalâde çalışmakta, köyün muhtarı Mehmet Özen kendi şahsi işlerinden fedakarlık yaparak köy işlerine ehemmiyet vermektedir. Köyde yeni ve güzel bir mektep binası yapılmaktadır. Köyün arazisi pek azdır. Bunun için köylüler civar köylerin arazisinde yarı yarıya ortak olarak çalışmaktadırlar. Hükmüt tarafından kendilerine arazi tevzi edileceğini ummakta ve o günü dört gözle beklemektedirler. Meriç ovasında her nevi mahsul bereketle yetiştirilebilmektedir. Fakat şöşe olmadı için mahsul ihraç edilememekte ve gene Meriçliler tarafından istihlak edilmek zarureti hâsıl olmaktadır. Sevkiyat Yunan hükümetinin müsaadesile Yunanlılara ait Sofilo istasyonundan transit olarak yapılmaktadır.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

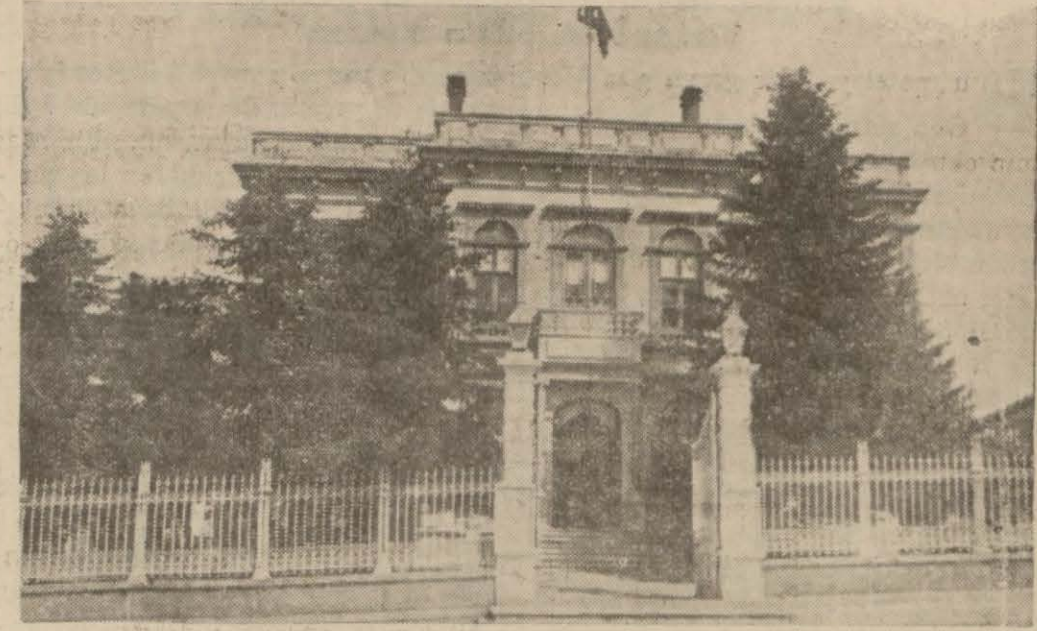
... Bizde spor hangi şubede daha fazla ileri gitmiştir.

... Futbolda mı? Güreşte mi? Atletizmde mi? Boksta mı?

Hasan Bey — Vallahi bir haftadır federasyonda devam eden dedikodulara bakılırsa, cene yarışında azizim.

Edirne'de imar faaliyeti

Edirne'de üç yeni bina yapılıyor. Gelecek yaz bu güzel şehre bir günde gidip gelmek mümkün olacak

Edirne belediye dairesi

Edirne (Hususi) — Edirne bir tarafa tan bir turist şehri olma hazırlanırken, diğer taraftan da asırlardan kalma çehresini değiştirmekte, modern bir şehir halini almaktadır.

Her şeyden evvel şunu söylemek lazımdır ki Edirne gıpta edilecek kadar temiz bir şehirdir. Belediye varidatının azlığına, sokak kaldırımlarının, şöselinin iptidailiğine ve eskiliğine rağmen temiz bir şehir.

Edirneye gelen bir seyyah tertemiz sokaklarda ayakabilir. Tozlanmadan günlerce gezebilir. Tek bir dilenci avucuna rastlamadan her yerde oturur, yer ve içer. Edirne'de dilenci yoktur. Dilenmiyen ve kimseyi rahatsız etmeyen, başkaları tarafından verilenleri de naz ve niyaz ile kabul eden bir iki meczup istisna edilirse Edirne'de ele bakan kimse yok demektir.

Bugüne kadar Edirnenin sembolü Selimiye idi. Bundan sonra temizlik olacaktır. Neden Bursaya Yeşil Butsa, Amasyaya zümrüt Amasya, Ankaraya güzel Ankara derler de, Edirneye beyaz Edirne demezler aklım ermiyor. Edirne'de başta büyük Türk mimarı Sinan'ın muazzam eseri olmak üzere bütün âbideler bembeyaz çehreleri ile yüze gülüyorlar. Pırıl pırıl kaldırımlar köhne ahşap evlerin siyah çehrelerini bile beyazlatmış gibi. Her taraf aydınlık ve ferahlık.

Çok kısa bir seyahat bende bu itibarı bıraktı.

Bütün bir gün Edirnenin sokaklarında dolaştım. Her yerde aynı aydınlığı, aynı temizliği ve aynı beyazlığı gördüm. Edirne daha uzaklardan görürken bile yüze gülüyor ve insanı kendine cezbediyor.

Edirne'de yapılanlar ve yapılacaklar var. Yapılanların başında parkları saymak lazım. Parklar Edirneyi o kadar ferahlatmış ve o kadar güzelleştirmiş ki. Selimiyenin önündeki park bu müstesna eserin bütün haşmetile görünmesini temin ediyor. Atatürk parkı Edirneye her gidenin gördüğü, gezdiği ve Ulu Önderin büstünü selâmladığı güzel bir eser. Emniyet parkı Edirnelilerin toplantı ve müzik ihtiyaçlarını karşılıyor. Burada itfaiye bandosu da çalışıyor ve nezh bir eğlence yeri halini alıyor.

Üç şerefeli parkı evkaf müdürünün cidden övünebileceği bir eser. Müfettiş bahçesi, Karaağaç parkı, Dilâver Bey parkı tertip ve tanzim itibarıyla herkesin zevkini okşuyor ve ne bileyim ben ne için İstanbuldaki parklar gibi insana soğuk gelmiyor. Edirne'de herkes, herkese mahsus olan yerleri temiz tutmayı biliyor, yüzlerce insanın bir arada kaynaştığı bu bahçelerde insan yere düşürülmüş bir çöpe bile rastlamıyor. Nerede kaldı etek dolusu kabak çekirdeği, fıstık ve fındık kabuğu.

Edirne'de binalar da güzelleşiyor. Şimdi güzel bir müfettişlik konağı yapılacak. Kıyıkta eski müşirlik dairesinin bulunduğu yeri süsleyecek olan bu binanın her şeyi hazırlanmıştır. Parası bile. Yakında inşaata başlanacak. Ziraat Bankası Abacılarbaşında bir bina yaptırılacak. İnhisarlar idaresi de bir bina yaptırma kararı vermiştir ama, henüz bunun yerini hazırlamamış ve hattâ kararlaşmamıştır. Maa-fafih önümüzdeki yılda bu üç yeni binanın Edirneyi süslemekte olduğunu göreceğiz.

Edirne'de bir kız enstitüsü de açılmaktadır. Eski memurin klübü ile yanındaki binalar enstitüye tahsis edil-

miştir. Bu binalarda bazı tadilat yapılmaktadır. Tamirat ve tadilat yakında ikmal edilecek, kız enstitüsü de filen tedrisata başlamış olacaktır.

İstanbulda Edirneyi görmemiş binlerce vatandaş vardır. Bunun sebebi de yol müşkülâtı, Edirneye günübürlüğüne gidip gelmenin kabil olamaması, pahalılık gibi mühimce meselelerdir. Fakat mutlak ki ne pahasına olursa olsun Edirneyi görmemek mahrumiyettir. Edirne görülecek yer. Ve herkesin bu güzel şehri görür görmez ayrılmak isteyeceği de muhakkak.

Vatandaşların bu mahrumiyetten kurtulmaları zamanı yaklaşmış gibidir. Edirne - İstanbul asfalt yolunun Lüleburgaza kadar olan kısmı yaz başında ikmal edilmiş bulunacaktır. Edirne vilâyeti de kendi hudutları dahiline isabet eden kısımdaki Sazlıdere köprüsünü 10 bin liraya yaptırmaktadır ve köprü bitmek üzeredir. O zaman sabahleyin İstanbuldan bir lira verip te otobüse binecek olan bir vatandaş hiç sallanıp sarsılmadan rahat bir seyahatle saat 12 de Edirneye varmış olacaktır, akşam saat sekize kadar rahat rahat gezecek, gece saat 12 de, birde İstanbuldaki evinde yatağına girmiş ve rahat bir uykuya dalmış bulunacaktır. Ve o zaman Edirneyi görmemiş olmak bir mahrumiyetten de fazla olarak bedbahtlık sayılabilecektir.

S. Kesler

İnegöl avcılar kurumu

İnegöl (Hususi) — Buradaki Avcılar Kurumu faaliyete geçmiştir. Her hafta yaptıkları süre avlarında bir çok mızır hayvanatı itlaf etmektedirler.

Hâdiseler Karşısında Aile bilgisi

İlk mektepte okuyan çocuklar bundan böyle aile bilgisini de mektepte öğreneceklerdir. Aile bilgisi için hazırlanmış olan müfredat programını izahatle birlikte yazıyoruz:

Evin temizliği: Her erkeğin bilmesi lüzumlu olan bir bilgidir. Ev eşyasını birer birer satmak suretile evi temiz havale etmek usulleri talebe misallerle anlatılacaktır.

Çorap tamiri: Erkeklerin başlarına örülecek çoraplar, ve bu çorapların tamiri hakkında mufassal malumat verilecektir.

Sökük dikmek: Çorap söküğü gibi biribirini ardınca gelecek eksiklere göğüs germe çareleri aile hayatından alınmış misallerle gösterilecektir.

Yama yapmak ve aile bütçesi: Daima açık kalmaya mahkûm olan aile bütçesini Alinin küllâhını Veliye giydirmek suretile yamamak usulleri hakkında tecrübe vazifeleri yaptırılacaktır.

Yemek listeleri hazırlamak: Bu yemek ufak bir formülden ibarettir. Talebe ezberletilen formülü aynen koyuyoruz:

«Peynir ekmek»

«Hazır yemek»

Çocuk bakımı: Erkek çocuklar bu dersten istisna edilmişlerdir. Çünkü çocuğa nasıl bakılmak lazım geldiğini, kendilerine bakan babalarından ameli olarak ve bütün teferrüatle öğrenmişlerdir.

İMSET

Bir Doktora cevap

Doktorlarımızda lâubali muayene ve lâubali teşhis, masraf kudretsizliği karşısındaki zaruretten mi, yoksa itiyattan mı ileri geliyor?

Yazan: Muhittin Birgen

Bu meseleye dair geçen gün Her Gün sütunlarında yazdığım yazının okuyucularım arasında ciddi bir alâka uyandırdığını, aldığım bir kaç mektupları anlıyorum. Bu mektuplardan birkaç tanesi yapılan yanlış teşhisler neticesinde vukua gelmiş bazı felâketli âkibetlere ait misallerden ve hikâyelerden bahsediyor. Ben bunları birer birer gazete sütunlarına geçmesi taraftarı değilim. Eğer taraftar olsaydım, kendi bildiğim bir hayli misali zikredebilirdim. Fakat, neye yarar? Doktorlarımızın bazan yaptıkları ağır teşhis hatalarının almanasını yapmakta bir fayda görmüyorum, çünkü bunları herkes biliyor, hattâ kendileri de. Bunun için, beni müşahedelerle teyit için mektup yazmak zahmetini ihtiyar etmiş olan okuyucularına bilhassa teşekkür etmekle iktifa eylerim.

Yalnız aldığım mektuplar arasında, Edirneden yazılmış olan imzasız bir tanesi var ki benim tekrar bu bahse gelmeye sebep oldu. Mektup, yazdıklarımı alâka ile okumuş ve kendi vicdanı içinde samimi bir mürakabe yapmış olduğu hissini veren bir doktorundur. Kendisi doktor olduğunu söylemiyor, fakat, ben anlıyorum ki doktor dur.

★

Bu doktor okuyucum hülâsaten bana şöyle söylüyor: «Haklısınız, halk ile doktor arasında bir anlaşmazlık ve bilhassa halkta doktora karşı bir itimatsızlık vardır. Fakat, şikâyetle halk hakkı olduğu kadar doktor da bu işlerde gösterdiği lâubalilikten dolayı haklı değildir. Bir hastalığı fennin bütün vasıtalarını kullanarak teşhis etmek masraflıdır. Halkta da bu masrafları ödeme kudreti yoktur. Bunun için, Sıhhiye Vekâletinin bu gibi ahvalde halkın kolayca ve masrafsızca bu gibi vasıtalarından istifade etmesini temin etmeye teşkilât vücuda getirmesi lâzımdır.»

Benim yazdıklarımın derin samimiyetini anlıyarak bana aynı samimiyetle mütaleasını yazmak lütfünde bulunmuş olan bu doktor okuyucuma da teşekkür ederim. Fakat, ben bu mantığın ihtiva ettiği doğru ve haklı unsurların vücudunu inkâr etmemekle beraber okuyucumun fikrinde değilim. Sebeplerini izah edeyim.

★

Bir kere, doktorlarımızın hastayı muayene usullerine hâkim olan kuvvet, iyi bir teşhisin masraflarına kaçmak fikrinden ileri geldiğine kat'iyyen inanmam. Çünkü, aynı doktorların bu gibi masrafları ödeme kabiliyeti olanlara karşı tatbik ettikleri usul de aynıdır. Meselâ, bir gün bir doktor benim karnımdaki sancıyı muayene ettiği zaman elile barsak nahiyesinin bir tarafını göstererek «İşte burada paket halinde

bir sertlik var. Bir müşil ile temizlenirsiniz ve geçer... Bir şey değil!» dedi, ben daha müşil almıyordum, bir saat sonra, mesaneden küçük bir taş yu-murtladım. Demek, elile bana gösterdiği sertlik, benim hissedemediğim, onun da ancak vehim ve hayal ile bulduğu bir sertlik idi. İstanbul'un iyi bir doktoru olan bu zat sadece lâubali hareket etmiş, karışık bir organizme olan insan vücudundaki bir ârazin neye delâlet ettiğini anlamak için zekâsının beş dakikada verebileceği bir hükme fazla itimat göstermişti. İzmirde, kız kardeşinin verem olmaması ve olduktan sonra tedavisi için beş on bin lira sarfından çekinmez ve buna da muktedir bir arkadaşım vardır ki kardeşinin verem olduğunu, ancak son devreye girdikten sonra anlamış, o zamana kadar doktorlar sıtma teşhisi üzerinden yürümüşlerdir. Esasen Anadolu içindeki doktorların her hastaya bir sıtma teşhisi koymaları da âdetidir.

İkinci derecede şuna kaniim ki, lâubali muayene ve lâubali teşhis, doktorlarımızda, masraf kudretsizliği karşısındaki zaruretten ziyade sırf bir itiyattan ileri gelir. Bu itiyadın nasıl teşekkül etmiş olduğunu bilmiyorum; fakat, öyle zannediyorum ki bu, bizim bütün işlerimizde hâkim olan ruhun eseridir: Bizde; bir meslek sahibinin yaptığı işi evvelâ kendisine, sonra da eskiden olduğu gibi-mesleğin pirine beğendirmek mecburiyetinde olduğunu anımsadığını hiç bir meslek sahasında görmedim. Yaptığımız işi bir yaldız suyunu batırıp çıkarmak, sonra da karşıımızdakine «İşte bak, ne güzel!» demek maalesef bizim fena âdetlerimizden biridir. Bütün mesele buradadır. Doktorlarımız öyle zan ve bunu samimî olarak, hattâ itiraf ederler ki eğer kendilerine müracaat eden bir hastaya hastalığını anılamadıklarını söylerlerse doktorluklarının şerefi kalmaz; halbuki, bence en büyük şeref buradadır. Maalesef, bizim yüz sene den fazla bir tarihe malik olan ilmi tababet müessesemiz, eski Tıbbiye mektebi ile yeni Tıp Fakültemiz doktorluğun manevi ve ahlâkî şerefi telâkkilerini, halkın ve insanlığın sıhhat menfaatlerindeki ulviyetle mütenasip olacak derecede kuvvetle işliyememiştir. Bütün mesele buradadır. Esas itibarile, bilmediğimizi bildik ve bilmediğimizi açıkça itiraf etmek, bütün insanlık faziletlerinin başında bulunan bir fazilettir. Fakat, doktorluk mesleği, sıhhat ve hayat meseleleri mevzuu bahseldüğü zaman ise bunun ehemmiyeti her şeye takaddüm eden bir nisbet alır. Gönül istiyor ki Türk tıp ilmi, her şeyden evvel bu sahada yükselsin!

O zaman halkın da doktorlarımızı daha candan sarılacağına hiç şüphe yoktur.

Muhittin Birgen

GÖNÜL İŞLERİ

Bir guvağı Kuranlar arasında Ahenk olmak lâzım!

Malatyada oturan bir okuyucum, D. D. İ. B. inisiyallerile yazdığı bir mektupta bana yarım kalmış tehlikesile karşılaşmış bir teşebbüsten bahsediyor. Söylediği hülâsaten şu:

— 935 yılının eylül ayında İstanbul'dayken bir genç kızla nişanlanmışım. Ailem bu nişanlanmayı hoş görmedi, iki tarafın seviyesi arasında fark buldu, nişanın bozulmasını istedi, ve nihayet te bana alınabilecek başka bir kız gösterdi. Kat'i surette reddettim..

Bir defa kız istiyordum. Sonra da bu nişanı yapmakta kızın annesi çok âmil olmuştu, onu erkek çocuklarına karşı küçük düşürmekten çekiniyordum.

Fakat bu arada başka bir mesele hâdis oldu. Kıza ve ailesine mektup yazmıştım, bana:

— Kızın hüviyet cüzdanına kay-

dedilmiş olan yaş evlenmesine müsait değildir. Tashihi için mahkemeye müracaat ettik, şeklinde bir cevap vermişlerdi. Sonraki mektuplarım cevapsız kaldı ve işte altı ay var ki tereddüt içindeyim.

★

Bu okuyucum, nişanlanırken kendi ailesinin fikrini almamakla hata etmiştir. Ve şimdi bu hatasının neticeleri ile karşılaşmaktadır. Kız nasıldır, bilmiyorum. Belki eve saadet getirecek bütün şartları nefsinde toplamıştır, belki değildir. Fakat toplamış olsa dahi, erkeğin annesi ile babası, onu muhakkak bir gasp olarak telâkki edecekler, ona göre muamele yapacaklardır, çünkü birleşmede kendilerinin rızası yoktur.

Ne yapmak lâzım?

Bence ortada kaybolmuş bir şey yoktur. Evvelâ âilenin gönülü alınacak, sonra işin gerisini getirmek vazifesi onlara bırakılacak, kurulan yuvada tuzla biberleri olduğu hissi kendilerine verilecektir.

TEYZE

Beyoğlunun göbeğinde muz ve kahve yetiştiren bahçıvan

Mustafa "Muz ve kahve kışın soba ister! diyor. Benim çocuklarımı aç bıraktığım günler olmuştur ama muzlarımı, kahvelerimi sobasız, bırakmamışım"

Yazan: Naci Sadullah

Bahçıvan Mustafa Yusuf Yayla, Türkiyede, dünyanın hiç bir yerinde bulunmayan iki de çiçek keşfetmiş, ve isimlerini: «Salon yaprağı», ve «Güneş güzeli» koymuştur.

Mustafa çiçek leri arasında

anlıyorsunuz ki, bu bir konak sofasından daha geniş olmyan bahçeciğin içinde, çiçek dediğimiz nesnenin bildiğimiz ve bilmediğimiz bütün çeşitlerini, bildiğimiz ve bilmediğimiz bütün renklerle bulmak mümkündür.

Merakla soruyorum:

— Ziraat mütehasısı mıdır bu Mustafendi?

Bay Münir:

— Hayır... diyor... Ziraat mütehasısı diye şöyle dursun, bir iptidai mezunu bile değildir. Fakat çiçekler hakkında, hattâ biltümüm nebatat hakkında, her hangi bir üniversitede profesörlük eden her hangi bir nebatat âliminden fazla malûmat sahibidir.

Ve iki elini boru şekline sokup ağzına koyarak, bahçenin nihayetine doğru seslendi:

— Mustafendi!

Az sonra, önünde küçücük köpeği, arkasında çıplak ayaklı küçücük çocuğile Mustafendi gözüktü.

Bay Münir güldü:

— Maiyeti tamam... Tam takım geliyor yani!

Mustafendi, otuz, otuz beşinde ya var, ya yok: «Canım tabii ya var, ya yok!» diyeceksiniz. Ne yapayım? Lafın gelişi bu.

Tarak görmemiş saçları, bir örtü püskülü gibi daracık alnını örtüyor. Benzi sarı. Küçük gözleri, iki parmakla itilmiş gibi çukura gömük. Kılık, klâsik bahçıvan kıyafeti: Kolları sıvalı, yakasız, kalın mavi bir mintan. Efendi artığı yamalı bir pantolon. Çıplak ayak, ve eski çarık.

Bize bir taraftan bahçesini gezdiriyor. Bir taraftan bahçeyi eşsiz bir müzeye çeviren çiçekler hakkında izah veriyor:

— Manolya tohumile karanfil tohumunu karıştırdım, böyle bir şey çıktı meydana!

Sonra kısaca hayatını anlatıyor:

— Tam on yedi senedir uğraşım bu işle... Şu toprağı görüyor musun bana... Dünyada bundan büyük nimet yoktur... İnsanlar birbirleriyle uğraş-

caklarına, bu nimeti iyice işletsele fıkaraklar sıcaçık ekmele top oynarlardı!.. Ne ekse bitmez bu toprak!.. Âlimler, adam öldürecek âlet yetiştirmek için hiç çekinmezler. Tohum keşfetmeye çalışsalar neler mazlardı.

Bak ben, cahillikimle kaç çeşit keşfettim. Biraz daha uğraşsam, tohumu bile bulurum gibi geliyordu.

Ondan sonra ek eke bildiğin kadar yetiştir yetiştirebildiğin kadar topraktan çıktığı için hiç çekinmez harcarsın: Ne anası, ne babası, ne nefesi, ne sayısı, ne arıyanı, ne de seni olur.

Ümmî, fakat zeki bahçıvan, pis bir filozof edasile güllüyor:

— Hoş, anası babası olan insanları icabında çekinilmeden harcıyor. Baksana şu İspanyanın haline? Günün birinde insanı topraktan yettirsem bile, İspanyadaki gibi bol seden harcıyamam!

— Nasıl başladık sende bu merak? Bu sual, Mustafendiyi uzun düşündürdü. Sonra:

— Vallahi bilmem ki, dedi, bahçe işte... Kimisi çiçeğin canlısından bahseler, kimisi cansızından... Bizim himiz de bunlardan açılmış demek.

Beni bu bahçeden üç gün dışarı çıkardılar. Sudan almış balık gibi ölümlü alimallah... Bunların kokusu gıda geliyor bana...

On yedi sene evvel, bir İngiliz bahçıvanının yanına çırak olmuşum.

Adamın işleri bozuldu. Bana veremeyeceğini söyledi. Fakat merakı öyle içime işlemiştir ki, bahçe çalışmaya razı oldum. Fakat ona:

— Bir şartım var sana, dedim... akşam, bana gündelik yerine, bir gün adını, nasıl yetiştirildiğini öğretilir.

Ve günde bir çiçeğe senelerce çalışmamın yanına.

Oradan ayrılırken de, ondan bir katalog aldım.

O katalogları okumak, anlamak için...

(Devami 11 inci sayfada)

MİZAH

Konferanstan Dönüş

Kadın kocasına çıktı:
— Sabahın altısında eve geliyorsun, nerede idin? diye sordüğüm zaman da: Konferans - tayıdım diyorsun..

— Vallah billâh karıcığım konferansta idim. Hem kaba - hat bende değil! Konferansı veren kekeme idi. Bu yüzden konferans altıya kadar bitmedi.

Kavga Etmeden

Kocası ölmüştü. Kadın kocasının tabutunun arkasından yürüyordu. Kadını ve kocasını iyi tanıyan kulağıma eğildi:

— Karı koca ilk defa kavga etmeden sokakta beraber gidiyorlar.
Dedi.

— Bay boğuluyorum, elinizi uzatıp elimi tutun..
— Elimi elinize dokunduramam... Karım kıskanır.

Gözlükten Tasarruf

Kadın gazete okuyor, kocası dinliyordu; sordular:

— Kocan okumak bilmez mi?
— Bilir.
— Öyle ise niye sen okuyorsun da o dinliyor?

— İkimizin de gözleri bozuktur. Gözlük te pahalı.. Ancak bir tane alabildik. Onu da ben takıyorum.

Eczarede

— Bu ilaç gayet iyidir. Bir defa aldınız mı bir daha mide ağrısı hissetmezsiniz..

— Hakikat mı?
— Tabii hakikat; sizden evvel biri geldi.. İlaçtan o kadar memnunmuş ki, yirmi senedir mütemadiyen kullanıyormuş.

— Kollarımı boynunuza bir gerdanlık gibi sarmak isterim.
— Kollarımızın yerine bir dizi inci olsa daha iyi olmaz mı?

AZ DEĞİL

Diyeceğim var dinle,
Güzel bak bana, bana.
Ne hoşsun hele, hele..
Bakışın cana, cana..

Gözlerim gene daldı;
Gönlüm gönlünde kaldı,
Yanakların al aldı,
Seyrettim yana, yana..

Kız seni seviyorum;
O benimdir, diyorum..
Sevilmek istiyorum.
Az değil; kana, kana.. **

— Kocamın öldüğü gün bütün saçlarımı yoldum..
— Ben onu da yapamadım ya, saçımı henüz ondüle yaptırmıştım da.

Tuhaf şey

Acemî avcı, nişan aldı.. Tetiği çekti.. Köpek koştu, köpek geri döndü. Acemî avcı kendi kendine böylendi:

— Tuhaf şey, bir bildürçüne nişan alıyorum, bir karga vuruluyor, köpeğim gidiyor. Bir sümük- lü böcek bulup getiriyor.

— Günlük yumurta, diye satıyorsunuz; hakikaten bunlar günlük yumurta mı?
— Tabii, tavuklar geceleri yumurtlamazlar ki?

Mahzur

Çıplak kadın resimleri yapan ressam söyledi:

— Çıplak kadın resmi yapmamın başlıca sebebi şudur: Giyimli kadın resmi yapmam az zamanda giydiği elbisenin modası geçecek.. Elbisenin modası geçince tabii benim yaptığım resmin de modası geçmiş olacak.. Çıplak kadın resminde işte bu mahzur yok.

Zarar Yok

Erkek, kadının peşine takıldı.
— Bayan sizinle beraber gelebilir miyim?

— Fakat bay ben evliyim..
— Zarar yok bayan, ben hiç kısı kaç değilimdir.

— Ağzımdan bir tek yalan söz çıkmaz.
— Tevekkeli değil, hep kendinizden konuşuyorsunuz..

Yanıldınız

Dalgın ev sahibi ziyafette elini bardağa götürdü; bardağı kaldırdı:

— Şimdi, dedi, şarabımı misafirlerim şerefine içiyorum.

Bardağı ağzına dokundururken yanındaki bardağı elinden aldı:

— Affedersiniz, yanıldınız, o bardak sizinki değil, benimki!

Çift Görmek

Tek gözlü rakı içiyordu:

— Niye içmiyorsun?

Diye sordular, cevap verdi:

— Tek gözlüyüm, rakı içmezsem çift gözlüler gibi her şeyi çift göremiyorum da..

Güzel Fıkralar

Azalan Günler

Ayyaşlar konuştular:

— İçki insanın günlerini azaltmış.

— Doğru bir söz: Ben bir gün içmiştim. Gün bir türlü bitip tükenmek bilmedi.

Balayı

Balayı seyahatinden dönen dostuma sordum:

— Bu seyahatte en çok gözüne çarpan nedir?

— Karımın yumrukları.

Borçtan Kurtuluş

— Gırtlığına kadar borçlu olduğun halde, sıkılmadan gelip kızımı istiyorsun..

— Ne yapayım bay, alacaklılarımı aramızda hiç bir münasebet yokken size gönderemedim yal

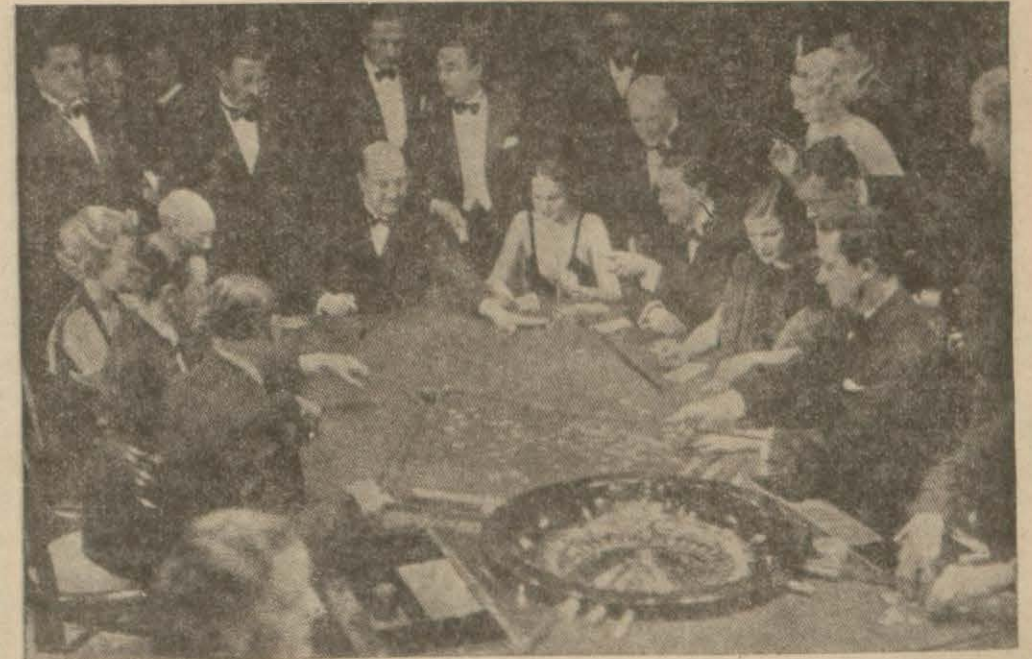
— Akşamları evine geç gidince karına ne diyorsun?

— Merhaba, diyorum, ötesini hep o söylüyor.

İsviçreli bir polis müfettişinin ifşaatı

Büyük kumarhanelerde hile nasıl yapılır?

Rakibin iskambillerini gösteren aynalar 75, iskambili istenilen şekilde karıştırmak için avuca yerleştirilen alet 200, hileli zarlar 80, rulet bilyesini arzu edilen numaraya isabet ettiren makine 400 dolara!

Bir kumarhane

İsviçre bir seyyah memleketi olduğu için gelen zengin ecebillerin kumar oyunlarına müsaade edilir. Dünyanın her tarafında kumar ilen geçinen insanlara tesadüf edilir ve dünyanın her tarafında da zabıta bu nevi adamları takip eder.

Kumarbazlar tuhaf bir haleti ruhiye taşırlar. Kumar borçlarını derhal verirler. Kendilerine mahsus bir namusları vardır.

Kumarbazlar iki nevidir. Bir kısmı ihtiras ve zevklerini tatmin etmek için oynarlar, bunlar zengin tüccarlar, para sahibi insanlardır. Diğer kısmı da bu işin profesyonelidir. İktisadi buhran beşeriyete bir çok fenalıklar yaptığı gibi, havadan para kazanmak fikrini de telkin etmiştir.

Şimdi kumar büyük gazarinoların mahalle aralarına, yüksek apartmanların kuytu köşelerine geçmiştir.

İsviçrede uzun müddet çalışmış olan eski bir zabıta memuru bu nevi kumarbazların hakkındaki mütaalelerini bir gazetede neşretmiştir. Monz isimindeki bu memur hatıratını şöyle nakletmektedir:

«Kumar tıpkı morfin, kokain, sigara gibi bir iptilâdır. Ona bir kere tutulan kendisini kolay kolay kurtaramaz. Kumarın fenalığı hakkında size klâsik malûmat verecek değilim. Ancak bir polis hafiyesi sıfatıyla kumarbazların aralarında geçirdiğim günlerin hatıralarını nakledeceğim.

Zürih'te dar bir sokağın içinde bulunan bir apartmanın üst katında kumarhane tesis edilmiş olduğunu haber aldım, derhal uzun senelerin tecrübeli bir kumarbazı gibi arkadaş peyda ettim ve içeri girdim. Evvelâ içeri girmek büyük merasime tâbi.. Kapıda bir kaç tane parola vermeden salona dahil olamıyorsunuz.. Büyükçe bir odaya üç tane masa koymuşlar, diğer odaların birini büfeye kalbetmişler, Amerikan barı tertibi yerler yapmışlar, kumarbazların arasına dekolte elbiseli kadınlar da karışmış.. Biz de onların arasına oturduk, kenarda bir yerde sarışın bir delikanlı cebinden gizlice çıkardığı bir şişeden biraz kokain çekti. Saat 10 a geliyordu, içeriden esmer bir adam zar oyununa partoner arıyorum, dedi.

Genç bir kadın yanındaki erkekten izin istedi, biraz pazarlık ettiler. Erkek nihayet razı oldu, kadın da içeri geçti. Biraz sonra masaların etrafında çeşit çeşit adamlar toplanmıştı. Masaların jüzeine kadar inen lâmbalar, odanın yarısını aydınlatıyordu. Hiç kimse ağzını açmıyor, sessiz sessiz oynuyor.. Yüzlere bir ciddiyet gelmişti, şakaklardan damarlar fırlıyor.. Arasra ahlar, oflar duyuluyordu.

Koridora ufak bir masa sıkıştırmışlardı. Üzerinde gizli kumarhanelerin adreslerini muhtevi olan ilân kâğıtları vardı.

Ben kumarhanede hizmet eden garsonla ahbab olmuştum.

— Buraya ilk defa geliyorsan sakın oyuna oturma, dedi, adamın kanını ku-

ruturlar. Şu karşıda gördüğün şişman adam yok mu, Montekarloda kumar masalarını çatlatmış. Şu simokinli delikanlı Amerikada bir gecede 150 bin dolar kazanmış, sonra Arjantin'de kendisini bir tongaya düşürmüşler, paralarını elinden almışlar.

Ben sordum:

— Bunlar hile yapıyorlar mı dedim.
— Birbirlerine pek sökmediği için tecrübe etmiyorlar, fakat maazallah aralarına bir yabancı düşerse... Bak sana bir ilân getireyim de gör. Biraz do-laştıktan sonra elinde seyahat prospektöslerin andıran bir risale ile geldi. O ku, dedi. Neler yazıyor.

«Talihi oyunlarıyla hayatlarını kazzanan insanlar, bizim mamulâtımızı muhakkak surette tetkik etmelidirler, iskambil veya diğer oyunları yüzde yüz kazanmak isterseniz adresimize müracaat ederek talihi kendinize çevirecek aletlerin resimlerinin hizasında bulunan fiatların bedellerini gönderiniz..»
Biz fiatları beraber okuduk.

Zar oyunlarında manyetikli zarlar 80 dolar, masaların altına konan miknatisler 120 dolar. Karşıdaki rakibin iskambillerini gösteren aynalar 75 dolar, dışarıdan gözükmeyen yüzlüklü aynalar 4 dolar.

İşaretili iskambiller 80 dolar. İskambilleri istediğiniz gibi karıştırmak için avuca sığacak âlet 200 dolar. Rulet bilyesini istediğiniz numaraya isabet ettirmek için avuç içinde bulunan ufak bir makine 400 dolar.

Tekmil takımın da fiatı iskontosu yapıldıktan sonra 1200 dolar..

Ben bu yazıları okuyup ta hayretle bakarken, garson güldü.

— Maamafih, dedi, bu heriflerin hiç biri bu âletleri kullanmak ihtiyacını hissetmiyorlar, o kadar alışmışlar ki âletsiz, makinesiz insan boğmasını pek güzel beceriyorlar.

Türk kâğıdıle basılan tarih

İlk mekteplerin beşinci sınıflarında okutulmakta olan beşinci sınıf tarih kitabı Türk tarih cemiyetinin yeni araştırmalarına göre tadil edilmiş, nefis bir kapak içinde bastırılarak satışa çıkarılmıştır. Eserin başında, eski medeniyetler, ve bu medeniyetlerin tarihten evvelki yayılışları hülâsa edildikten sonra eski, orta ve yeni çağlara geçilmiştir. Bilhassa Asyadaki büyük göç bütün hatları ile gösterilmiş, bu göçten sonra doğan milletler, Selçuki İmparatorluğu, Osmanlı İmparatorluğu, bu türük harp ve İstiklâl savaşı en doğru kaynaklardan alınan malûmatla izah edilmiştir. Çok temiz olan kitaba birçok güzel haritalar, grafikler ve inkilâbımıza ait alâkalı resimler ilâve edilmiştir.

Bu kitabın en başlıca hususiyeti Türk kâğıdıle basılmış bir kitap olmasıdır.

Tarihten Sayfalar :

Tarihin en cömert hükümdarı: Oktay

Cengizin oğlu bir gün hazinesini gezmiş, yirmi bin kese altın olduğunu görmüştü. Biraz sonra tellâlar şehrin sokaklarında bağıryorlardı: "Kimin paraya ihtiyacı varsa gelsin!",

- 1 -

Cengiz Karakurumdan bütün Asya'ya yayılan ordularıyla geçtiği yolları kızla boyamıştı.

Sert, yılmaz ve kaba bir adamdı. Fakat onun bir oğlu vardı ki babasının tersine olarak çok iyi kalpli, cömert ve âdildi. Sanki babasının eksiklerini de tamamlıyordu.

Bunun adı Oktay'dı ve 1228 de hakan olarak 1241 de öldü.

Onun cömertlik ve iyiliğine dair hikâyeleri hâlâ Orta Asyada dilden dile geçer. İşte bir kaç tanesi:

★
Oktay şarap içmesini severdi ve eğlenceye düşküncüydü. Bir gün gene böyle bir zamanında fakir bir adam ona bir Acem takkesi getirdi. Hakanın hoşuna gitti. Kendi kendine:

— Takkesiz bir adam bana takke hediye ediyor. Halbuki benim hesapsız hazinelerim var.

Dişerek saray nazırına emretti:
— Bu adama iki yüz kese altın veriniz!

Saray nazırı afalladı. Hakan:
— Ne duruyorsun?

Diye çıkıştı.
Saray nazırı:
— Sarhoşlukla söylüyor. Böyle şey olur mu?

Dedi ve herifi savdı.
Fakir adam ertesi gün geldi ve:
— Hediyeledi vermediler.

Dedi.
Oktay saray nazırına kızdı:
— Üç yüz kese ver.

Saray nazırı gene vermedi. Fakir adam her geldikçe hakan, dört yüz, beş yüz, altı yüz kese verilmesini emretti.

Ve saray nazırına şunları söyledi:
— Bu dünyada kalan yalnız iyiliktir. Sen benim iyilik yapmama engel oluyorsun. Bunun için düşmanımın!

Ve cezalandırıldı.

★
Bir gün hazinesine girdi. Yirmi bin kese altın olduğunu gördü:

— Bu paralar benim, niye yarar? Bir de saklamak zahmeti var.

Dedi.
Şehre tellâlar çıkardı:
— Kimin paraya ihtiyacı varsa gelsin!

Diye bağırttı.
Paraları halka dağıttı.

★
Oktayın cömertliği bütün Asyaya yayılmıştı. Mallarını satamayan tacirler onun sarayına koşuyorlardı. Hakan bu malları toptan satın alıyordu. Tacirler de yüksek fiyat söylüyorlardı. Buna rağmen pazarlık etmiyorlardı. Saray adamları ona:

— Çok pahalı... Çarşıda bundan daha ucuzdur.

Dedikleri zaman hakan şu cevabı vermişti:
— O kadar uzak yerlerden buraya pahalı satmak ümidle geliyorlar. On-

ların ümitlerini kırmamalıyım.

★
Oktay bir gün şehirde geziyordu. Yol üstünde bir ihtiyar gördü. Kılığından bu adamın yabancı olduğunu anlaşıyordu. Herkese karşı olduğu gibi onun da hatırlını sordu ve Bağdadlı olduğunu, evlendirilecek on kız bulunduğunu öğrendi. Sordu:

— Halifen niçin sana para vermiyor?
— Ne zaman derdimi anlattıysam bana yalnız on altın verdi. Halbuki bu para çabuk bitiyor.

Oktay saray nazırına emretti:
— Bu adama bin kese gümüş para veriniz!

— Eline bir kâğıt verelim de Çinden alsın.

— Olmaz. Şimdi vereceksiniz. İhtiyar, ellerini oğuşturdu:

— Ben bu kadar parayı nasıl götürürüm?

— İki de at versinler.
— Bağdad uzak yerdir. Yollarda ölüürsem kızlarım bu ihsanınızdan mahrum kalırlar.

— Yanına on tane de asker versinler. İhtiyar adam yolda öldü. Askerler haber verdiler. Oktay emretti:

— Paraları Bağdada götürün ve kızlarına verin.

★
Bir gün birisi Oktay'a gelmiş:
— Bir iş tutacağım, fakat sermayem yok.

Demiş, ondan para almıştı.
Bunu duyan başkaları da gelmeye başladılar.

İçlerinden birisi daha açığız çıktı. Hakana gitti:

— İşlerim bozuldu. Düzeltmek için beş yüz kese altın lazım. Ödünç olarak veriniz!

Dedi.
Hakan bu parayı verdi.
Tüccar bir ay kadar sonra gene geldi:

— Sermayeyi batırdım. Beş yüz kese daha verin. Borcum bin olsun.

— Verilsin!
Verdiler ve gitti. Fakat herif ertesi sene gene göründü. Üstübaşı yırtık ve dağınıktı:

— Gene batırdım.
Oktay hiç düşünmeden saray nazırına döndü:

— Beş yüz kese daha veriniz!
Diye emretti.

Saray nazırı:
— Hakanım, bu adam madrabazın biridir. Paraları yiyor ve tekrar gelip istiyor. Sizi aldatıyor.

Dedi.
— Yiyorsa ne yapalım? Kabahat mı etmiştir? Gene benim tebaama vere rek harcamıştır. Tebaamın parası ise benim kasamda demektir. Bu adama beş yüz kese daha verin ve artık biraz tutumlu olmasını söyleyiniz!.

Turan Can

SINEMA

Billür sesli güzel yıldız: Gras Moorun zarif bir poz..

Holivudda kıyametler kopuyor...

Sinema yıldızlarında artistlikten eser yok mu?...

Holivudda bir kıyamettir kopuyor...

Amerikanın en büyük dram muharrirlerinden Sidney Hovard geçenlerde Holivuddaki sinema yıldızları hakkında yazmış olduğu bir makalede şu fikri müdafaa etmiştir:

«Con Kravfordları, Greta Garboları ve diğer büyük sinema yıldızlarını tiyatro sahnelerine çıkaracak olur isek bunlar ancak ikinci derece artistliği yapabilirler..»

Holivudda öyle belli başlı büyük ve hakiki bir artist yoktur. Bunu böyle bilmeli.. Bu hakikati de öylece kabul etmeli!..»

Bu yazı Holivudu birbirine katmış - tır. Her taraftan protestolar yağmak -

Hausi Kuotek

Resmini koyduğumuz Hausi Kuotek bu sene birdenbire parlayan bir Alman yıldızdır.

Çok sevimli ve fevkalâde bir san'at kudretine malik bulunan bu güzel yıldız çevirmiş olduğu son filimlerde çok muvaffak olmuştur.

En güzel filmi olan «İnkonjito» filmi bu sene İstanbulda göreceğiz.

Anny Ondra Donogo Tonga filminin bir sahnesinde...

Genç bir İngiliz Lordu sinemacı oldu

Sinemamın cazibesine kapılan kaptan... İngilterenin en eski ve en ailelerinden birine mensup olan Lord Varvik ecdadından kalma muazzam şatosunu yüzüstü bırakarak (Holivud) a gitmeğe ve orada sinema hayatına atılmağa karar vermiştir. Yakışıklı bir delikanlı olan bu Lord Varner ve Metro Goldvin Mayer kumpanyalarının kendisine yapmış olduğu teklifleri tetkik eyledikten sonra son kumpanyaya dahil olmağa karar vermiştir.

Kendisine şimdilik ayda 200 İngiliz lirası verilecektir. Masrafları kumpanya tarafından deruhte edilmek üzere mailyetine bir kâtip ile bir usak vermiştir.

Kendisile görüşen İngiliz gazetecilerine (lord) parasız kaldığından dolayı bu kararı vermiş olduğunu ve para kazandıktan sonra yeniden memleketine ve şatosuna avdet eyliyeceğini bildirmiştir.

Sanja Heui

Buzlar Perisi adıyla tanılan Sanja Heui eskiden sadece bir patinaj yıldızı idi. Şimdi hem patinaj, hem de sinema yıldızı oldu. Çevirdiği filimlerde gösterdiği varlık onun film san'atında patinajdakinden daha ileri gideceğini isbat etti. Bir çok film kumpanyaları kendisine müracaat ederek yeni filimlere çevirmek için iyi şartlarla anlaşmak istediklerini bildirmişlerdir.

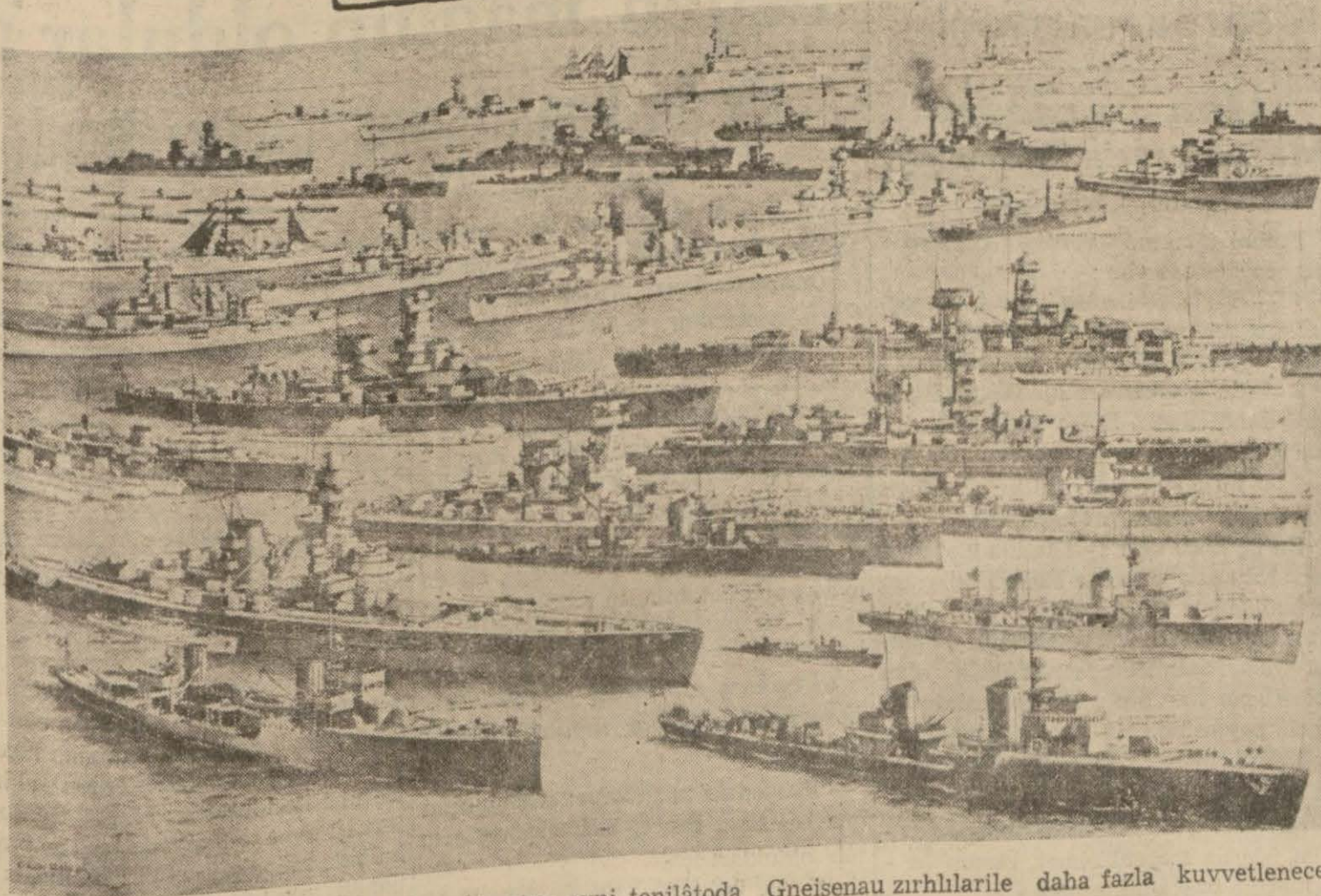

Joe - E. Brown June Fradis «İşin kolayı» filminde

İspanyada Harp sahnelerinde Kaç sinemacı var?...

İspanyada devam edip duran kaptan... sinemacıları çok yakından alarak kadar eylemektedir. Oralarda cereyan eden muharebeleri filme çekmek için bir çok operatörler çalışıp durmaktadır. Halen film çekmekle uğraşan 4 Alman, 3 İngiliz, 2 Fransız sinemacıları vardır. Bunlardan maada Foks kumpanyasının beş operatörü vardır (Paramount) un 2 operatörü vardır. Bunlar arasında en ziyade temayüz eden (Foks) un operatörleridir. İçlerinden biri ağır bir surette yaralanmış bile!

DÜNYA HAFTALIK HADİSELERİ

Pek yakında, 26,000 tonluk Scharnhorst ve gene aynı tonlâtodo Gneisenau zırhlılarile daha fazla kuvvetlenecek olan müstakbel Alman filosundan bir görünüş

Fransa fotoğrafçılar cemiyetinin açtığı otuz birinci fotoğraf sergisinde teşhir edilen fotoğraflardan «iki kız kardeş» ve «ihtiyar»

Frangın düşürüldüğü gün Paris borsasının görünüşü

İrakta Araplar tarafından yakılan bir petrol kuyusu

Filistinde kızlar ziraatçilikten hoşlanırlar

Mahalle kahvesinde bir saat Kahveler zincir kıran ve kılıç yutanların muhasarası altında!

Kahveci dert yanıyor: "Herifleri defedeyim diyorum, yüregim dayanmıyor, bıraksam parsacı korkusundan müşterisiz kalacağım!,"

Barbar bağıyor.

— Baylar, bir dakika bendenizi dinleyin. Ne sihirirdi ne keramet, el çabukluğu mârifet. Amerikaya, Afrikaya, Hindistana, Çini Maçine gitseniz, böyle bir mârifet göremezsiniz. Ben bu ilmi devlet, millet sayesinde, alımın terile öğrendim.

Herkes meşguliyetini bıraktı. Sa - bahtanberi tavla oynadıkları, masa - nın kenarına dizilmiş küçük lokum tabaklarından belli olan iki delikanlı bile gürültülü oyunlarını bir an kestiler. Mermer masalarda şakır şakır şakı - liyan iskambil kâğıtları durdu.

Mahalleli orta yerde, etrafına bakınarak uyandırdığı alâkanın derecesini kestirmeğe çalışan pehlivan yapı - lı delikanlı ile, elinde tuttuğu zincire bakıyor.

— Baylar, işte elimde bir zincir tutuyorum. Bu zinciri içinizden kimi münasib görürseniz gelsin, bileklerime dilediği gibi dolaşın. Dügün üstüne düğüm atsin. Ben kurtulacağım. Ellerimi kurtaracağım.

Bu hüneri bana öğreten rahmetli ustam yirmi sene Avrupaya parmak ısırtmıştır. Şimdi siz benim sözüme belki inanmazsınız. Tecrübesi bedava. İşte zincir, işte hezarifen Ahmet. Bu - yurun.

Gençler, böyle şeylere pek ehemmiyet vermiyorlar. Fakat dikkat ettim, ihtiyarlar dehşetli meraklandılar. Köşede oturan Mısırçarşılı Hacı efendi, mahallenin uçarılarından birine seslendi :

— Raşit evlâdım, kalk kendini göster. Baksana, meydan okuyor.

Raşid kalktı. Zinciri toparladı. O - nun da bu işe, bayağı içerlediği belli. Hem düğümlüyor, hem söyleniyor :

— Atma, anam babam, din kardeşiyiz. Sen o numaraları Aksaray kahvesinde gösterirsin, Karagümrükte yutturursun. Bize hiç uğradın mı? Buraya Tiryaki çarşısı derler. Biz adamı yedi dereden susuz getiririz. Al bir düğüm daha .

Raşit, kendisine o kadar güveniyor ki nerdeyse üç düğünden sonra :

— Haydi, göster kendini, diyecek. Fakat Çarşılı hacı baba ihtiyatkâr a - dam :

— Bir düğüm daha at. Ama, şöyle, kördüğüm olsun, dedi.

Kimse zincirin kördüğüm olamayacağını farkında değil. Zincir pehlivanı da işinin ehli. Zoraki gayret sarfediyor, geriliyor, yüzünü kızartıyor. Derin derin, sık sık soluyor. Ve birdenbire iki büküm olan vücudünü doğ - rulttu. Yüzünde, muzaffer bir tebes -

süm. Zincir şangır, şungur yere dü - şerken, çözülmüş ellerini havada salıyor.

Başta hacı baba olmak üzere bütün ihtiyarlar hayran :

— Aşkolsun.

— Prava.

— Aferin delikanlı, hünerine pes doğrusu.

Bazısı da, fikir beyan ediyor :

— Yahu, erenler, bu da kaşkariko değil ya, düpedüz zorbazı oyunu.

— Hiç zannetmem, bir çıkar yolu vardır elbet.

— Zamane, mirim, zamane.

— Orası doğru.

Hüneri, dünyaya destan delikanlı, şimdi mahcub bir boyun büküşle masaların arasında dolaşiyor. Yaptığı mârifetin parsasını topluyor.

Bu, yarım saattenberi toplanan üç - çüncü pars. İlkönce iki kadın çalgıcı gelmişti. Gayet kötü bir çalgı ve gayet berbad bir sesle, bir takım havalı okuyup para toplamışlardı. Arkalarından, bir elini burnuna dayıyarak, acâ - ip sesler çıkaran, türlü hayvan taklidleri yapan ve son numara olarak be - linden çektiği eski bir kılıcı gözünü kırpmadan, kabzasına kadar ağzına sokan bir adam sökün etmişti. Bu zincirli de üçüncü.

Kahveci ile konuşuyoruz :

— Vallahi, biz de, müşteriler de hep bıktık ama, neylersiniz, ekme parası meselesi. Haydi defedeyim, yüregim dayanmaz. Böyle başı boş bıraksam, nerdeyse, kahveler, parsacılar korku - sundan müşterisiz kalacak.

★ Yanbaşında altı kol iskambil, en sert safhasına gelmiş. Sesler yükseliyor. Altı kol iskambille son derece ehemmiyet veren bir usta, deminden beri koz çekmiyen çıraqlarına çıkış - yor :

— Karşımda oturmuş, durup din - lenmeden, yok işareti veriyorsunuz. Ne uğursuz adamlarmışsınız yahu.

Öteki tarafın ustası, işin alayında :

— Biz sanki koz mu çekiyoruz. Bir beykoz, bir ikili, bir dağlı, bir kız, bir de oğlan ile onlu.

— Daha ne olacak, koz mu kaldı geride?..

— Elbette, yediliyi beğenmiyor mu - sun? Demin çekmeseydin kaput ola - caktın.

Etraftan gülüşüyorlar. Hiddetli usta, cevaptan âciz, çıraqlara veryansın okuyor :

— Gene mi boş. Hay Allah belânı versin. Ver iskambilini, ver.

K. T.

Son Posta

KİSMİ

Spor yapacağımıza Vaktimizi çene Çalmakla geçiriyoruz

On birinci Berlin olimpiyadı büyük ve gürültülü hareketlerden sonra tarihe karıştı. Bizi alâkadar eden muhtelif müsabakalara giren oyuncularımızın bir kısmı Berlin olimpiyadından döndükten sonra Sovyet Rusyaya gittiler. Her yerde ve her zaman olduğu gibi güreşçilerimiz, Berlinde umduğumuzdan fazla bir muvaffakiyet gösterdikten sonra Sovyet Rusyada da hatırı sayılır işler gördüler. Sovyet Rusyada eskrimciler de muvaffakiyet kazananlar sırasında yer aldılar. Memleketin gözü gibi sevdiği ve onlara herkesten fazla belbağladığı futbolcularımıza gelince, onlar Berlinde pek fazla istifade edememiş veyahut seyahat dolayısıyla fazlaca yorgun düşmüş olacaklar ki Sovyet Rusyada yapılan maçlarda bozguna uğrar bir şekilde mağlûbiyete düştüler.

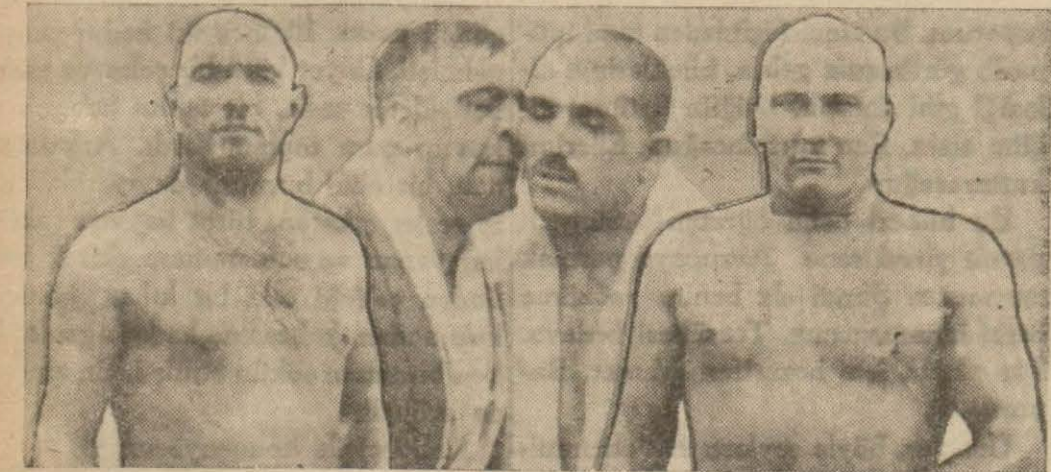
Olan oldu ve sporcularımız Berline, Sovyet Rusyaya ve nihayet Atinaya kadar gittikten sonra memleketine döndüler. Yeni spor mevsimi de başladı. Spor şubelerinin faaliyet programlarına intizar edilmeye başlandı. Fakat futbolde derhal bir ihtilâf görülerek mesaiyi felce uğrattı. İstanbul lik maçları başlayacağı şu sırada ortaya çıkan lik taksimatı ihtilâfı zannedildiği kadar kolay halledilir, basit bir iş değildir. Biz hâlâ şekil üzerinde çekişmeden yakamızı kurtaramamış bir haldeyiz. Memleketi sporu sevenler olimpiyatlardan büyük bir görgü ile dönmüş ve ciddi istifadeleri etmiş olan sporcularımızın bugünkü kudretlerini göstermelerini bekliyorlar.

Halbuki her sene yeni bir dert yakamıza yapıyor ve bizi akıntıya sürükleyip götürüyor.

İstanbul lik maçları memleket sporunun nâzımı gibi her zaman ortalığı velveleye veren bir hareket olmaktan bir türlü kurtulamıyoruz. İş başına gelen her baş dilediği şekli tatbika kalker, herkes birbirinin kurduğunu yıkarsa, elden ele devredilen futbolümüz, bize galibiyet temin edeceğine elbette bir gün Amsterdama yedi, bir gün de Sovyet Rusyada dokuz gol ile bizi mağlûbiyete sevkeden oyuncular yetiştirir. Hakiki spor yapılan memleketlerde lik maçlarının yarıya geldiğini, bizde de bütün görgü, tecrübe ve bilgilere (!) rağmen lâf ve güzafıla vakit geçirildiğini görünce üzülmemek elden gelmiyor.

Ömer Besim

Cumhuriyet Bayramında güreş müsabakaları tertiple edilecek

Eminönü Halkevi tarafından büyük mükâfatlı yağlı ve serbest güreş müsabakaları tertip olunmuştur. Bu müsabakaları kazanacak pehlivan 1000 lira alacaktır ki, bu, memleketimizde son senelerde yapılmış güreş müsabakalarında verilmiş olan bütün ikramiyelerden fazladır.

Müsabakaların programı yapılmış ve iştirak etmek üzere isimlerini yazdırmış olan pehlivanlar Anadolu'dan gelmeye başlamışlardır.

Müsabakalar, bu ayın yirmi dokuzunda Taksim Stadyumunda başlayacaktır. İlk güreş, Amerikan usulü serbest olarak yapılacaktır. O gün evvelâ Tekirdağlı Hüseyinle Dinarlı Mehmet pehlivanlar tutuşacaklardır.

Bu müsabakayı kazanacak pehlivan, Kara Ali ile veya Mülâyim pehlivanla güreşecektir.

Bu müsabakaların galibi 500, ikincisi 300, ve üçüncüsü 200 lira alacaktır. Haber verildiğine göre bu müsabakalar dört gün devam edecektir.

İlk günü, serbest güreş dömi finali, ikinci günü yağlı güreş dömi finali, üçüncü gün serbest güreş finali, ve dördüncü gün yağlı güreş finali yapılacaktır.

Bu seçmenin bittabi resmî bir mahiyeti olamaz.

Fakat buna rağmen, iştirak için yazılmış pehlivanlarımızın isimlerine bakınca, bu müsabakaları kazanacak olan pehlivanlara Türkiye şampiyonu ünvanını lâyik görebiliriz.

Çünkü programda isimleri geçen pehlivanlar, Türkiye'nin senelerden beri başa güreşen en tanınmış, en kıymetli, en üstün pehlivanlarıdır.

Yağlı güreşte 1000 lira ikramiyeli güreşe bittabi her pehlivan giremeyecektir.

Bu hak, başa güreşmek iktidarını kazanmış olan pehlivanlarımıza verilmiştir.

Bu pehlivanlar da şunlardır: Dinarlı Mehmet, Kara Ali, Mülâyim, Tekirdağlı, Arif, Rifat, Afyonlu Süleyman...

Meşhur Kurtdereli Mehmet pehlivan bu müsabakaların hakemliğini deruhte etmiştir.

Baş altına Şerif, Çoban Mahmut, Hamdi, Molla, Adem, Abdüsselâm, Burmalı Hüseyin, Çengel, ve Koca İbrahim güreşeceklerdir. Anadolu'dan ve Trakya'dan gelecek pehlivanların isimleri bu listeye henüz girememişlerdir. Geldikleri takdirde bittabi sokulacaklardır.

Bizce, başaltına güreşecek pehlivanlara da bir ikramiye ayırmak makul, hattâ elzem bir teşvik olurdu.

Futbol ihtilâfı gittikçe sarpa sarıyor!

Ajan karar ve iddialarında haksızdır

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Futbol ajanının verdiği beyanatta başlıca üç esas var :

1 — Mevsim ilerlemiştir. Lik maçlarının selâmeti namına vakit geçirmeğe gelmez. Maçlara başlayacağım.

2 — Bu iş tamamen ajanlığın salâhiyeti dahilindedir. Bölge başkanı bu işe karışamaz.

3 — İhtilâf lüzum görülürse mafevk makamlar tarafından halledilirdi.

Bu üç esası ayrı ayrı tetkik etmeden evvel ajanlık ve bölge başkanlığının nizamname mucibince ne demek olduğunu anlayalım. 1936 tarihinde Ankara Ulus basımevinde basılmış olan Türk spor kurumu nizamnamesinin 17 inci sayfasında 30 uncu maddede «AJANLARIN ÖDEVİ» başlığı ile şöyle deniyor :

«Bölgesi içinde mensup olduğu sporun işleriyle meşgul olmak bunun heyetlerine başkanlık etmek.»

Demek ajanlar mevcut işlerle ve işlerin heyetlerine başkanlık etmek ve zifesiyle mükelleflerle. Resen birinci kümedeki bir klübü üçüncü kümeye veyahut tekra karihasından icat edeceği, beşinci, altıncı kümelere defetmek salâhiyetine sarahatle malik değildirler.

Aynı nizamnamenin gene 17 inci sayfasında LİK HEYETLERİ diye bir fasıl var. Madde: (31).

Diyor ki: «Bölge spor ajanları meşgul olacakları muayyen spor için bölge başkanının muvafakatine mahallî ihtiyaçlara göre lik heyetleri kurarlar.

Lik heyetleri o sporla meşgul ve o lik müsabakalarına o mevsim iştirak edecek olan klüpler birer delege gönderir. Bunların çalışma şartları ödev ve yetgileri genel merkez talimatnamesi ile tesbit olunur.»

30 uncu madde ajanın lehine bir sarahat taşıyor ama, 31 inci madde bölge başkanının muvafakatini sarahaten gösteriyor.

Eldeki nizamnamenin son muvakkat maddesine göre talimatname çıkarılmasına bağlı olmıyan hükümlerin he-men yerine getirilmesi lâzımdır. Talimatname çıkarılmasına bağlı olan ahkâm ise talimatname çıkıncaya kadar, bu talimatnamenin esaslarına aykırı olmıyan ahkâm kaydile, eski nizamnameye uyularak tatbik edilecektir.

Şu halde talimatnamenin neşredilmemiş olması dahi, Bölge başkanının fikirlerini yürütmeyiştir. Zira, nizamnamenin 31 inci maddesi gayet sarihdir.

Binaenaleyh ajanlık bölge başkanlığının muvafakatini almadan fikstür tertibine salâhiyettar değildir.

Şimdi Ajanlığın, sürprizini inatla müdafaa etmek için ileri sürdüğü üç fikri gözden geçirelim :

1 — Lik maçları geç kalır, likin selâmeti namına, diyor. Lik, bir memleketin, sporunun yükselmesi için çalışan klüpleri arasında birinciye seçmek, onu maanen mükâfatlandırmak için yapılan bir spor hareketidir. Burada aranacak selâmet mevhum bir şahsiyet ve vakia olan liki değil, likleri teşkil eden klüpleri düşünerek temin edilebilir. Geç kalmak korkusu ise 15 - 20 klübün iştiraktan çekindiği bir hareket için artık varit olamaz.

İkinci iddiada «Bu iş tamamen ajanlığın salâhiyeti dahilindedir.» deniliyor. Bu noktayı biz değil, doğrudan doğruya elde mevcut ve halen mer'i nizamname aydınlatmış bulunuyor.

Üçüncü defa daha garip. «İhtilâf, lüzum görülürse mafevk makamlar tarafından halledilir.»

Ya, mafevk makam ajanlığın kanaati aleyhine bir karar verirse, o zaman neşredilen resmî tebliğle, yapılan maçların neticeleri ne olur?

K. Tahir

Futbolcular Rusyada neden mağlûp oldular? Bir de kendilerini dinleyelim!.

«İstikbali sigortasız, hali maddî imkânsızlık ve mazisi de kendi gayretinden ibaret olan bir delikandan daha ne bekleniyor? İdarecilerimiz bizden şikâyet edeceklerine yaptığımız maçların hâsılatından % 25 alan belediyeyi zorlayarak bize hiç olmazsa bir tane çimen saha yapsalar daha müsbet iş görmüş olurlar.»

Futbolcularımızın son seneler zarfındaki mağlûbiyetleri, Sovyet Rusyada en acı şeklini aldı. Futbolun ilerletilmesi hakkında şu zamana kadar herkes fikrini söyledi, biz bu işin faal şahsiyetlerle görüşmek ve meseleyi, bir de oynayanlar bakımından tetkik etmek istedik. Bir muharririmiza tanınmış futbolcularla görüştürdük.

«Beşiktaş klübünün ve milli takımımızın emektar müdafii Hüsni diyor ki:

— Rusyadaki mağlûbiyet sebeplerinin ana hatlarını bence, bizim sporcuların tâbi oldukları iç-timaî ve iktisadî şartlarda arama lıdır.

Ancak bu zavı-yeden bakıldığı takdirde ferden kıymetli elemanlardan mürekkep bir takımın neden muvaffak olamadığı anlaşılır. E-vet daima iddia ediyorum, daima da iddia edeceğim, arkadaşlarımız ayrı ayrı kıymetli futbolculardır. Ve içlerinde bir çoğu bugün hayatlarını kazanabiliyorlarsa onu bir parça da iyi ve faal sporcu olmalarına borçludurlar.

Bugün bir amatör sporcuyu, şöhretini, el üstünde tutulmasını, hattâ bir iş bulabilmesini iyi oynamasına medyundur.

Kafasında maalesef öyle bir kanaat vardır ki, artık futbol oynıyamıyacak bir hale gelse, tamamen unutulacak, ihmal edilecek, hattâ futbol sahasında yaralanıp hastaneye gitse kendisini arayıp soran kimse bulunmayacaktır.

Öyle bir amatör futbolcu düşünün ki, yediği, içtiği, kendi kazancına bağlıdır. Hattâ fazla olarak ailevi vaziyeti de bozuktur. Çok zaman peynir ekmeği, yahut bir kaç köfte ile gününü geçirir. Böyle bir amatör futbolcudan, fazla enerji nasıl beklenir?

Biz, memleketimizin beton sahalarda bin türlü yoksulluk içinde yetişmiş sporcularız. Oraların yumuşak çimen sahalarda bayağı şaşırıyoruz. Ben eminim, bizi olimpiyatlarda yenen Norveç takımını Taksim stadına çağırarsak, onlar da bizim gibi şaşıracağız, mü-kemmel oyunlarını asla gösteremeyeceklerdir.

Bir cemiyet işi olan spor, bizde tamamen fertlerin omuzlarına bırakılmıştır. Sade futbolcudan feragat, futbolcudan fedakârlık, futbolcudan gayret bekliyoruz.

Bizim Beşiktaş stadında daha duş yerleri yapılmadan önce bütün arkadaşlarımız kar, fırtına, yağmur aramızda, baştan başa çamura bulanmış bir halde elbiselerimizi kucaklayarak stadın on, on beş dakika mesafedeki Beşiktaş hamamına kadar koşardık. Orada yıkanıp, kahvede bir çay ve bir simitle karnımı doyuran arkadaşlarımızla ertesi hafta öksüre öksüre tekrar maç yapmak için aynı fedakârlığa gene katlanırdık.

Bütün bu gayri müsait şartlar arasında istikbali sigortasız, hali maddî imkânsızlıkla dolu, ve mazisi sade kendi gayretinden ibaret olan bir delikandan daha ne bekleniyor?

Türk futbolcularını ulu orta tenkit edenlere sorarım: 4-0 yenildiğimiz Norveç takımı yüz bin futbolcu arasından seçilmiş Alman millî takımını Bay Hitt-

lerin önünde 2-0 yendiği zaman neden haklı olduğumuzu hatırlamağa lüzum görmediler?

Büyük bir feragatle çalışan Türk sporcuları için biraz daha insafılı hükümler verilmesini istiyorum.

Ben, kale önünde ayağını kırdırma için çekinen, daha yüksek vaziyetli bir klübe geçerek iktisadî vaziyetini ne suretle olursa olsun değiştirmeye çalışsan arkadaşlara bu bakımdan hak veriyorum ve uzun senelerden aldığım tecrübe ile tekrar ediyorum: Sporun bir fert işi olmaktan ziyade bir cemiyet işi halinde münakaşa etmez de bütün kabahati tek tek sporculara yükletirsek bu meseleyi halledemeyiz.

İdarecilerimiz bizden şikâyet edeceklerine, buradaki stadyumlardan şikâyetçi olsalar, ve bizim yaptığımız maçların hâsılatından yüzde yirmi beş alan belediyeyi zorlayarak bize hiç olmazsa çimen saha yapsalar daha müsbet iş görmüş olurlar.

Galatasaraydan Lütfi:

— Çok müteessirim, dedi, neticeler tamamile anormaldir. Dinamo takımı müstesna biz diğer takımlardan fert itibarile daha yüksekiz. Fakat dikkat ettim. Ruslar dehşetli sert oynuyorlar. Adama karşı değil, fakat topa karşı. Hem zaten futbol da budur.

Yenilmemizin bir başka sebebi de, kadroyu çok geniş tutmaktır. Bence sade 18 kişilik bir futbol kadrosu götürmeli idi. Halbuki futbolcu adedi (24) ü buluyordu. Binaenaleyh bu fazlalık futbolcuların haleti ruhiyesi üzerine fena tesir etti.

Gene kanaatime göre kaleci Avniyi götürmemek te başlıca hatalardan biridir.

Tabiî saha meselesi her zaman başta gelen bir meseledir. Sahasızlık bizde ecebi memleketlerde yarı yarıya yayılan bir yoksulluktur.

Bir de takım teşkili var. Kanaatimece, sol taraf Fikret, Şeref tarzında yapılmamalı idi.

Şu kadar söyleyeyim ki bütün Rusya seyahatinde takımımız yaptığı beş maçın beşinde de süt denilebilecek bir tek vuruş yapamamıştır.

Müdafaanın ne kadar bunaldığını da bundan anlayabilirsiniz.

Fenerbahçeden Fikret:

— Futbol her şeyden evvel bir takım oyunudur. Bu sözüm fert itibarile tamamen yüksek elemanlardan mürekkep olan Türk millî takımının mütemadi mağlûbiyetleriyle de sabittir.

Biz, beraber oynamak imkânını seneden seneye neyden neye neyden kaç maç ile bulabiliyorduk. Halbuki diğer memleketlerde muhtelit takımlar daha ziyade bir takım manzarası verecek kadar birbirile alışmış sporculardan tereküp eder.

K. Tahir

Bütün Diktatörlerle Konuştum: Sizi Temin Ederim ki...

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

çağın emin değildir. Ve için garibi şuradadır ki, her biri komşusunun müt his surette kuvvetli olduğunu, ve kuvvetlendiğini söylemek, bunun propaganda yapmakla meşguldür.

Avrupayı bu kadar korku içinde hiç bir zaman görmemiştik. Binaenaleyh sulhün bozulmayacağına inanabiliriz.

Mongolistan'daki Japonyadan korkan Stalin, Moskovada bana şöyle demişti:

— Bugün, Sovyet Rusya dünyanın yedide birini işgal ediyor. Siberya step leri ile, Tacikistanın güneşten kavrumuş vahaları arasında biz kakaodan başka her şeyi yetiştirmeye kadiriz. Şunu da temin edebilirim ki, hiç bir millet, millî iğkisini değiştirip te çay yerine kakao içmek için, tecavüzü bir harp açacak değildir.

Hitler ise Berlinde şunları söylemişti:

— Ben yalnız Almanya ve kökünden Alman olan işlerle uğraşırım, alâkadarım. Fransa ile bir harbe tutuşarak ne kazanırız sanki?.. Rende bulunanları nazarı itibara alamayız, bizim kâfi derecede işsizimiz var...

Romada, yıllarca evvel, harbi açların işi olarak tarif eden Musolini, Habeşistan lokması ile haddinden fazla doymuş ve hattâ biraz da suihazma uğramış gibidir.

Bugün nasıl harpte mağlûp olmaya mütehammil bulunan bir millet yoksa, harp açarak zafer kazanmaya istekli devlet te yoktur. Çünkü zaferin değeri pek pahalıdır.

Avrupa diktatörleri bunu pek iyi biliyorlar. Aynı zamanda artık müstemleke savaşları da bir hayaldir. Diktatörler başta kalmak isterlerse, sulhü tutmalı, temin etmelidirler.

Rusya taarruzî bir harbe girmez
Voroşilofun bana :

«Rusya bir yabancı ile asla harbe gir miyecektir. Zira çok meşguldür.» dediğini hatırlıyorum.

O bu sözleri söylerken kiliseye giren halkı seyrediyorduk. Başkumandan ilâve etmişti :

— Lâkin bir taarruza uğrarsak, o zaman her erkek, kadın, her köylü siperlere koşacaktır.

İtalyaya gelince bu devlet bir yıl evvel aç idi. Bugün ise toktur. Ve diğer memleketlerle de harp yapacak kadar kuvvetlenmiş değildir.

Almanya gelince: Almanya boşuna bir harp açmak tehlikesine katlanmıyacak derecede komünizmden korkmaktadır. Almanyanın Litvinof gibi harici anlaşmalar temin edecek zeki diplo-

matları yoktur.

Kızıl İspanya ile Kızıl Rusya aleyhindeki propagandasını aşırı derecede arttıran Almanya, kendi endüstrisinin de komünizm tehlikesine maruz kaldığını bilmez değildir. Saksonyanın bir tarifi de şudur:

Tıpkı İngiliz bifteğine benzer. Dışı kahverengi, içi kırmızıdır. Almanya, kendisini müdafaa için değil, bilâkis büyük kuvvetler arasında hakiki vaziyetini tutabilmek için silâhlanmaktadır. Müdafasız ve silâhsız Almanya'yı on beş seneye kimse dinlemedi. Son iki senede ise, her yerde sözü duyuldu ve sesi işitildi. Bir hakikattir ki, Almanya hiç bir mütearız vaziyet almadan Versay muahedesi, Hitlerin Reni askeri işgali altına almasından çok daha evvel bir paçavra hükmünde idi.

Onurunu elde etti ve diğer memleketlerle bir âyarda olduğunu gösterdi.

Bununla beraber Almanya'yı bilen, tanıyan herkes şunu teslim etmelidir ki: Bugün Almanya tecavüzî bir harbe hazır değildir. Esasen bundan da kazanacağı bir şey yoktur. Çekoslovakya'daki Almanya harici kalan Almanlar, Nazi Almanyasının içinde hal ve hamur olmak istemiyorlar. Onlar, kendi ziraat pazarlarının, endüstriyel menfaatlerinin bulunduğu dekomratik memlekette yalnız beledi istiklâl ve siyaset temsil hakkını istiyorlar. Bunları kurtaracak bir harp iki milyon Almanın ölümünü intaç edecektir.

Almanya müstemlekeler istiyor. Bunun için de harp açmanın lüzumu yoktur. Eğer iddialarını (kuvvet) ile isbat ederse hiç şüphe yok ki, herhangi kuvvetli bir büyük devlet gibi istediği ile pazarlığa girişebilir.

Ölen Venizelosla, Litvinofun engin muhayyelerine sahip bulunan Titulesko, harbi siyasi bir silâh gibi kullanmak pek isabetli değildir, demişti.

Komünizm veya Faşizm gibi ütokratik bir idare şeklini kabul etmiş olan herhangi bir devlet böyle bir isabetsiz silâhi kullanmakta tereddüt gösterecektir. Çünkü hiç bir devlet düşmanlarının fennî terakkiyatını lâyikiyle bilmiyor. Hangi düşmanın en fazla tahrip edici gazı bulunduğu haberdar değildir.

Kitleleri öldürmek için ne gibi yeni silâhlar icat edilmiştir, bunu da bilmiyor.

Bnaenaleyh, ne Komünistler, ne de Faşistler düşmanlarına mağlûp olmaya asla yanaşmayacaklar ve binnetice Avrupada birçok seneler harp olmayacaktır. [Sunday Express]

Çalışmayan Sirkin hayvanları Aç kalmışlar!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

la da görüştüm.

Sirk müdürü ne diyor ?

Kludsky sirkinin direktörü Şvartz adında bir Çekoslovaklıdır.

Kludsky sirki, İzmirin tanınmış tüccarlarından Bay Murat tarafından evvelâ İzmir'e getirilmiştir.

Sirk orada epey kalmış, fakat söylenildiğine göre on bin lira ziyan etmiştir. Bay Murat, bu büyük ziyana katılmak istemeyince, Şvartzla bir ikinci muamele imzalamış, ve sirki İstanbul'a da getirmiştir.

Hâdisenin mabadini Şvartz şöyle anlatıyor :

— İstanbul'a gelip işe başladık. Fakat Bay Murat, geçen cuma, günü gününe yaptığı tediyatı kesti. Ve o günden sonra bize on para vermedi.

O tediyat yapmamakta taannüt edince biz faaliyetimizi durdurmak mecburiyetinde kaldık.

Şimdi, kendisine :

— Biz oyuna devam etmekten vaz geçtik. Borcunu ver, derhal çıkıp gidelim! diyoruz. Fakat dinletemiyoruz.

Sefarete, belediyeye baş vurup vaziyeti anlattık ve:

— Bize, dedik, kendi hesabımıza çalışmak için müsaade verin. Nafakamızı ve yol paramızı kazanıp çıkıp gidelim! Fakat maalesef bu müsaadeyi de alamıyoruz. Çünkü :

— Biz, diyorlar, Bay Murat'ı tanıyız. Sirkin iznini o almıştır. Siz kozunuzu onunla paylaşın !

Bu vaziyet karşısında, ne yapacağımızı şaşırmış haldeyiz.

Ne çalışabiliyoruz, ne memleketimize gidebiliyoruz. Ne de paramızı alabiliyoruz. Halbuki sirkte tam 49 insan, ve 80 vahşi hayvan var. Bunların ihtiyaçlarını temin edebilmek günde tam altı yüz liraya bakar. Ve şu anda günde 6 lira bile kazandığımız yok.

Şu anda, çok düşündüğümüz halde, bu vaziyetten kurtulmak için Çekoslovakyaya «imdat!» telgrafı çekmekten başka çare bulamıyoruz.

Bizim aç kalmamız, açlıktan ölmemiz belki mühim bir mesele teşkil etmez. Fakat vahşi hayvanların aç bırakılması çok tehlikelidir. Çünkü onlar karınları doymadığı takdirde, ne demir dinlerler, ne kafes!

Aç arslanların, aç kaplanların, aç kurtların, kafeslerini parçalayıp ta İstanbul sokaklarına saldırmaları, muhakkak ki hoş neticeler vermez!

Çünkü hayvanlarımız ne kadar terbiye edilmiş olsalar, eninde sonunda vahşidirler. ve vahşi hayvanlar açlığa karşı insanlar gibi mütevekkil değildirler!

Sirki İzmir'e ve İstanbul'a getiren Bay Muratın adamlarından birisi ise, kendisine anlattığım bu sözlere şu cevapları vermektedir:

— Sirk müdürünün haklı olduğu noktalar yok değil. Fakat evvelâ onlar bize, halka hiç görülmemiş tam on beş numara göstermeyi vademişlerdi. Halbuki yalnız dokuz numara çıkarabildiler. Hem de yaptıkları bu dokuz numaranın altı tanesi, Lânga meydanında yapılan alelade cambazlıklardan farksızdı. Getirttikleri hayvanlardan çoğunu ortaya çıkarmadılar. Çünkü onları oynatacak mürebbileri burada değilmiş.

Maamafih, biz buna rağmen, haklarını vermeme niyetinde değildik. Fakat Defterdarlık, bize tam 50,000 lira vergi tarhetti. İzmirdekiler beraber 60,000 lirayı bulan bu zarar bittabi belimizi büktü.

Biçare Bay Murat, bu yüzden, üç gün uykudan, yemekten kesilecek kadar üzülüyor. Şimdi bir hal çaresi bulmak için sirk müdürü müzakereye girişmek niyetindeyiz. Bir iki gün içinde anlaşabileceğimize kaniim.

Ben vaziyeti, Defterdarlıkta, bu işle alâkadar olanlardan birisine de anlattım. O :

— Bizim, diyor, kestiğimiz vergi değil, cezadır. Onlar, bilet ücretinden vermeye mecbur oldukları vergiden kurtulmak için bir çare bulmuşlar. Fakat bu çareyi gözümüzden kaçırmamaları, ağır para cezasına çarptılmalarına sebep oldu.

Sirk müdürünün vahşi hayvanların

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

6.664	Adet iskarta çul	: Paşabahce Fabrikasında
7.625	Kilo yamalık kanaviçe	
9.496	" iskarta "	
1.625	" yamalık çul "	
1.267	" iskarta "	
4.384	" " ip	
2.440	" " kinnap	
1.111	" " çuval	
336	" " G. mamul kıl çul	
1.200	" çinko: Karaağaç fişek depomuzda	

Yukarda cins ve mikdarları yazılı iskarta malzeme 20/10/936 tarihine rastlayan Salı günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin malları görmek üzere hergün Ahırkapı Bakım evine ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 güvenme paralarıyla birlikte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğündeki Satış Komisyonuna müracaatları. "1666,"

İstanbul Belediyesi İlanları

Belediye zabıtası talimatnamesinin 378 inci maddesinin Çavdar ekmekleri hakkındaki Ç. fıkrasına aşağıdaki fıkranın ilâvesi Daimî Encümenin 27/8/936 tarihli istinamında karar altına alınmıştır. Alâkadarların haberi olmak üzere ilân olunur.

Madde 378 Ç. Fıkrası:

Çavdar Ekmeği, paspal, razmol ve ince kepeğinden ayrılmış esmerce görünümlü halis çavdar ununa azami % 30 a kadar ekmeç imalinde kullanılan buğday unu konulmak suretile yapılan ekmeçtir. Bu ekmeğin rutubeti azami % 38 i geçmeyecektir. Ve bu miktardan fazla bulunursa hamur sayılır. Çavdar ekmeklerinin francala ve ekmeççi fırınlarında pişirilip satılması yasaktır. Çavdar ekmekleri ancak sıhhi şartlara uygun bulunan pastacı, simitçi ve pideci fırınlarında pişirilip satılır. Bu ekmeklerin lâyık ile pişmesi için yüzyirmibeşer veya ikiyüzellişer gram ağırlıklarında olması gerek olup bu sıklıtlardan fazla Çavdar ekmeği çıkarılamaz. Ekmeğin kabuğu yanık ve kavruk olmayıp pişirilirken üzerlerine su ve bulamaç sürülmeyecektir. Bu ekmeklerin hamuru içine az miktarda anason tohumu konulabilir. Ekmeklerin altına hamur halindeyken belediye zabıtası talimatnamesinin 381 inci maddesindeki tarifât mucibince fırın numarası ve yapanın ismini gösterir ufak etiket konulması mecburidir. Çavdar unu çuvalları üzerine «Çavdar ekmeğine mahsus çavdar unu yazısı ile beraber değirmenci veya kırmacının isim ve adresi randman numarası yazılı birer etiket konacaktır.

Bu ekmeç ve unlardan nümune alındıkda çeşniye uygun olmadıkları veya ekmeç rutubeti fazla olduğu anlaşılırsa yapanlar cezalandırılır. Bu unlara mahsus çuvallar ve bunların etiketleri talimatnamenin 401 inci maddesine uygun olacaktır. Bu çuvallardan un nümunesi alındıkda gene talimatnamenin 397 inci ve 400 üncü maddeleri hükümlerine göre muamele yapılır. Çavdar ekmekleri fırından çıktıktan sonra ve satılığa çıkarılmadan evvel tamamen örtülmek üzere bir kâğıt ambalaj içerisine konacaktır. (B.) «2200»

Belediye zabıtası talimatnamesinin 381 inci maddesi hükmüne göre ekmeç ve francalalara etiket konulması mecburi olduğu halde bazı francaların buna riayet etmedikleri ve çıkardıkları ekmeç ve francalalara etiket koymadıkları görüldüğünden bunlar hakkında bu madde hükmünün tamamile tatbik edileceği alâkadarların haberi olmak üzere ilân olunur. (B.) (2199)

İhracat Tacirlerinin Nazarı Dikkatine:

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

3018 numaralı kanun mucibince ihracatçı ruhsatnamesi almak için yapılacak müracaatların en son 20/Teşri nievvel/936 tarihine kadar kabul edileceği İktisat Vekâletinin iş'arına müs teniden tekrar ilân olunur. «2144»

A H E N K

Hususiyet ve zarafetle takdimeler alan Ahenk 8-10-14 liradır. Siparişler derhal gönderilir. Eskişehir: Ahenk mucidi: S. Suad Sezgin.

Astan Villa berabere kaldı

İngilterenin en zengin klübü olan Astanvilla ikinci kümenin Plimut takımıyla yaptığı maçta 2 - 2 berabere kalmıştır. Bu mühim müsabakada 40,000 kişi bulunmuştur. Astanvilla likte üçüncü vaziyettedir.

kafesleri kırmaları ihtimalinden bahsetmesi, çalışma müsaadesini koparmak maksadile yapılmış bir tehdittir sanırım.

Velevki doğru bile olsa, ne yapalım? Kanunları vahşi hayvanların keyfine uyduramayız ya?.. Mevzuu bahis şekilde bir tehlikenin mevcudiyeti tahakkuk ettiği takdirde, saldırmaları muhtemel görülen hayvanlar pekâlâ öldürülebilir.

Vahşi hayvanların kaçmaları ihtimali bilhassa o muhitte hayli şüyu bulmuş, geniş bir korku ve heyecan uyandırmıştır. Bu korku ve heyecan, sirk civarını hissollunabilecek derecede tenhalaştırmıştır.

Civar apartmanlarda, kapıcılara, apartman kapılarının gündüz de kapalı bulundurulmasını tenbihleyenler vardır.

Söylenildiğine göre, o civarda oturanlar, bu işin bir müddet evvel hallolunması için belediyeye başvurmayaya karar vermişlerdir.

S. Tevfik

KANZUK Saç eksiri

COMOGENE

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesine mâni olur. Kepekleri izale eder. Neşvünemasını kolaylaştırarak hayat kabiliyetini artırır. Lâtif rayihalı bir saç eksiridir.

İngiliz Kanzuk Eczanesi
Beyoğlu - İstanbul...

BANKA MECMUASI
nın ilk sayısı çıktı. Müvezzilerden isteyiniz. (748)

Çocuk Esirgeme Kurumu

200 Fakir çocuğu giydirecek

Çocukları esirgeme kurumu merkez heyeti, Anneler Birliği ile beraber Cümhuriyet bayramı münasebetile ilmeklelerdeki iki yüz fakir ve çıplak çocuğu giydirmeye karar vermiştir. Dün bu hususta bir toplantı yapılmıştır. Bundan başka, kurum namına İstanbul radyosunda ayda bir veya iki defa konferanslar verilmesine karar verilmiştir. Bu yaz basılan ve parasız dağıtılan sağlık öğütlerinin neşrine de devam edilecektir.

Dost Afganistanın Harbiye Veziri

Moskovayı ziyarettten dönmekte olan dost ve kardeş Afganistanın harbiye veziri Son Altesse Şah Mahmut, refakatlerinde büyük erkânharbiye reisi ferik general Mehmet Ömer Han ve Afganistanın orta elçisi bulunduğu halde, yarın şehrimizi şereflendireceklerdir.

Yüksek misafirlerimizin mihmandarlığına tayin edilen General Eyüp Durukan, Millî müdafaa vekilinin yaveri Necat Saner ve Hariciye Vekâleti Hususî kalem müdür vekili Hasan Rifat bu akşam saat 8,30 da konvansiyonelle hududa giderek yüksek misafirlerimizi karşılayacaklardır. Şehri-

Bir sahtekârlık

Beyoğlu Altıncı Noteri memurlarından Ali Şefik tevkif edildi

Müddeiumumilik Beyoğlu noterliğinde meydana çıkarılan bir sahtekârlık hakkında tahkikat yapılmaktadır. İddia edildiğine göre bu sahtekârlığı altıncı noter memurlarından Ali Şefik yapmış ve bir alım satım meselesinde sahte senet tanzim edilmiştir. Ali Şefik tevkif edilmiştir. Tahkikata müddeiumumî muavinlerinden Sabri el koymuştur. Bu işde 5 - 6 kadar maruf şahsın ismi geçmektedir. Tahkikatın bugün inkişaf etmesi muhtemeldir.

İngiltere - Gal futbol maçı

İngiliz millî takımı mevsimin ilk millî maçını, Gal takımile Kardif şehrinde cumartesi günü yapacaktır. İngiliz millî takımının iki müdafii, bir sağ muavini ile sol açığı meşhur Arsenal takımından seçilecektir.

mizde 2-3 gün kalacak olan Son Altesse Şah Mahmut ve maiyeti, Ankarayı ziyaret ederek hükümet merkezimizde üç gün kalacaklardır.

Dost Vezir ve maiyetine geliş ve gidişlerinde askerî merasim yapılmaktadır.

Yüksek misafirlerimiz şerefine ziyafet ve resmî kabuller hazırlanmıştır.

OSMANLI SARAYINDA KADIN ELLERİ

12 — Prenses Teodora

Yazan : Ragıp Şevki

Osmanlı ülkesine götürülen Bizanslı gelin kapalı bir taht içine oturtulmuştu. Tahtın etrafından ipek perdeler, ipek halılar sarkıyordu

Bizans sarayının büyük merasim salonu kapısında görünen teşrifat memuru, elindeki asayı üç defa yere vurduktan sonra bağırdı:

— Komşumuz ve dostumuz Osman oğlu Orhanın muhterem elçileri İmparatorumuzla hürmetlerini arza geliyorlar!

Salon bir anda derin bir sessizliğe gömüldü. Bütün başlar dehlize doğru uzandı. Uzaktan tok ve sert ayak sesleri işitiliyordu. Sarayın loş aydınlığı içinde kapıdan beyaz burma sarıklı, parlak siyah gözlü, dik ve genç vücutlu yedi Osmanlı elçisi görüldü. Takla ile açılan gözlerin önünden imparatorun tahtına kadar yaklaşılar ve diz kırıp selâm verdiler.

Elçilerden biri koynundan bir mektup çıkararak öptü ve başına koyduktan sonra İmparatora uzattı: Salonun mutena yerinde iki taht kurulmuştu. Bunların birinde henüz çocuk denilecek kadar küçük olan Yuanis Palogolus, diğlerinde kain pederi ve saltanat ortacı İhtiyar Kantaküzen oturuyordu. (*)

Kantaküzen mektuba uzun boylu göz gezdirdikten sonra başını kaldırdı:

— Haşmetli kralımız bizi mahzuz ettiler. dedi. Size kat'î bir cevap verebilmek için bana zaman bırakmamızı rica edeceğim.

Uzun boylu, kara gözlü Türk elçisi dik bir sesle :

— İmparator Hazretleri, dedi. Sultanımız sizden kızınız Teodorayı istiyor. Bu bahtıyarlığın imkânsızlığı olabilir. Ancak Şevketli Sultanımızın yaptığı ancak Şevketli Sultanımızın yaptığı teklifi, İmparatorçe An dö Savua da Sultana yapmıştır.

Başta henüz çok genç sayılan İmparator Palogolus olmak üzere merasim salonunu dolduran bütün kalabalık bu bir tek isimle serapa dikkat kesildiler.

Kantaküzen alâkasını belli etmemeye çalışarak:

— Bize bu hususta izahat vermenize müsaadeniz var değil mi? dedi.

Elçi sükûnetle anlattı :

— An dö Savua ile aramızdaki mücadeleyi siz daha iyi bilirsiniz Haşmetli Rakibiniz Sırp Kralından başka ikinci ve kuvvetli bir müttefik daha temin etmek için Sultanımıza elçiler gönderdi ve kızlarından birini Sultanımıza ve receğini vadederek muavenet istedi. Şimdi sizden alacağımız cevaba göre, elçilere cevap vermiş olacağız.

Kantaküzen bu izahat karşısında gene itidalini kaybetmemiş, bütün natne kasını kullanarak elçileri ikna etmiş ve bir ay sonra Osman oğullarına muvafakat cevabını göndermişti.

Bizans sarayı büyük bir düğün hazırlığı ile uğraşıyordu. İhtiyar İmparator Kantaküzen'in güzel kızı Teodora, Osman oğullarına gelin gidecekti.

Bir sabah saray büyük bir telaşa uyanı :

Otuz parça Osmanlı gemisi gelini almak üzere Silivriye gelmişti.

Teodora, saray kadınları tarafından derhal süslenmeye başlandı. Zambak gibi bembeyaz vücudu, gül kokuları ile yikanıldı. Saçları yuvarlak omuzları üstünde halka halka kıvrıldı, beyaz ge-

(*) O yıllar içinde Bizans büyük baidireler atlatmış bulunuyordu. İmparator Andrenikos öldüğü gün yerine on yaşındaki oğlu Yuanis Palogolus geçmişti. Fakat İmparatora ve hattâ tayin edilen Saray nazırı Kantaküzen, saray entrikaları ile vatan haini ilan edilmiş, bu yüzden nazir başına büyük bir kuvvet toplayarak isyan bayrağını kaldırmıştı.

Bütün çekişme, çocuk İmparatorun anası An dö Savua ile Kantaküzen arasında idi. An dö Savua Sırp kralile uyummuş, fakat zulüm ve istibdat içinde kıvranan halk Kantaküzen tarafında geçmişti. Kantaküzen çocuk İmparatorla barıştıktan sonra bir müddet için Bizans hükümlerini kaldırıyor. Fakat An dö Savua'nın tehlikesi henüz taraf edilmemişti.

lin elbiseleri ve başında parlayan küçük tacile yola çıkarıldı.

Güzel gelin, kapalı bir taht içine oturtulmuştu. Tahtın etrafında ipek perdeler, ipek halılar sarkıyordu.

Alay saraydan çıkar çıkmaz, bütün Bizans halkı da sokaklara döküldüler. En önde Teodorayı Silivriye götürme-ge memur edilen Türk süvarileri gidiyordu. Halk çığlık çığlığa bağırıyor, gelinin kendilerine gösterilmesini istiyordu.

Alay muhteşem bir debdebe içinde Trinin (**) kapısından çıktı ve tozlu yollarda saatlerce yol alarak nihayet Silivriye vardı.

Slemberya ovasında derhal çadırlar kuruldu. Gelinin tahtı etrafında İmparatorçe İri ni ile üç kızının çadırları yer almıştı.

Merasim başladı. İmparator Kantaküzen beyaz atı üzerinde, etrafında devlet erkânı ile birlikte geldi ve tahtın perdelerini kendi eliyle açtı.

Halk birbiri üstüne binerek geline bakıyor, etraftan takdir, hayret, hayranlık ve meclûbiyet avazeleri duyuluyordu.

Teodora, yarı bellerine kadar çıplak, diz çökmüş, boyun kırmış duran dokuz hadım ağasının ortasında, gül yüzü heyecandan solmuş bir halde görüldü. Hadım ağalarının ellerinde tuttuğu meşale ışıkları ile gözleri zümrüt gibi parlıyordu.

Gelin görünür görünmez, borular ve düdüklük çalmağa başladı. Bizansın meşhur şarkıcıları ortaya çıkıyor, güzel Teodoranın güzelliğini, sihrini, cazibesini, anlatan şarkılar söylüyorlar, halk en neşeli ve çılgın eğlenceleri ile gülüp oynuyordu.

Slemberya ovası tam iki gün iki gece Bizansın şakrak kahkahaları, çapkın musikisi, güzel seslerle çinladı durdu. Ziyafet ve eğlence sona erince, bir sabah sahilden uzakta duran Türk gemilerinden küçük kadirgalar geldi.

Teodora halkın meyus çığlıkları, İmparatorçe İri ni ile kızlarının gözyaşları arasında kadirgalardan birine bindirildi.

Marmaranın yosun kokulu rüzgârları, Türk gemilerinin beyaz yelkenlerini şişirince, sahilden duyulan avazlar,

(**) Silivrikapı

RADYO

Bugünkü Program

15. 1. inciteşrin 1936

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Plâkla hafif müzik, 13.25-14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Çay saati, dans musikisi. 19.30: Dr. İnkaya tarafından konferans. 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Türk musikisi heyeti tarafından klasik eserler. 21: Plâkla sololar. 21.30: Orkestra. 22.30: Ajans haberleri.

BUKREŞ

16: Orkestra. 17: Yerli haberler. 17.15: Salon orkestra. 18.10: Musahabe. 18.30: Plâklar. 18.50: Şarkılar. 19.15: Musahabe. 19.30: Hafif orkestra. 20.30: Haberler. 20.45: Plâk neşriyatı (hafif müzik). 21.45: Almanya, Fransa, Romanya haberleri.

BUDAPEŞTE

17.35: Şarkılar. 18.15: Dans plâkları. 19.30: Tiyatro. 20.20: Salon orkestrası. 21: Haberler. 21.40: Almanca musahabe. 22.5: Çigan orkestrası. 23: Dans havaları.

Yarınki Program

16. 1. inciteşrin 1936

İSTANBUL

Öğle Neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis, 13.05: Plâkla hafif müzik, 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam Neşriyatı:

18.30: Çay saati, dans musikisi, 19.30: Spor musahabeleri, Eşref Şefik tarafından. 20: Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi

birden bire fazlalaştı ve nihayet uzaklaştıkça kayboldu, gitti.

Güzel Teodora putlar diyarından, minareler ve kubbeler diyarına ayak bastığı gün, Sultan Orhan altmış yaşını doldurmuştu. Fakat yüzü hâlâ güzeldi. Çatık kaşları, geniş omuzları, beyaz sakalile, yirmi yaşında bir genç kadar sağlam duruyor, burma tülben deseni ile Osman oğullarının ülkesine büyük bir kudretle hükmediyordu.

Teodora bu yeni hayatı derhal benimsedi. Söğüt ovalarında at koşuran Türklerin gür ve tannan sesleri, bağlar da, bahçelerde şarkı söyleyen kızların neşesi, ince söğütler, koyu yeşil çamlar, sarayın aydınlık odaları güzel Bizanslıya aykırı gelmedi. Hele kocasının birinci karısı Nilüfer Hatun, ona en güzel arkadaşlığını vermişti. (***)

Aradan bir yıl geçmeden Teodora, kocası, iki ortağı ve dört üvey oğlu ile birlikte Bizansa, babasına misafir gidiyordu.

Sultan Orhan muhafız askerleriyle Üs küdara gelmiş, İmparator tarafından büyük ve mutantan bir merasimle karşılanmıştı. İki gün damatla kayın pe - der durmadan avlandılar, birbirlerine muhteşem ziyafetler çektiler. Orhanın dört oğlu ile üç karısı, Kantaküzenin aile erkânı ile bir arada eğlendiler, bir arada gezip avlandılar.

Kantaküzen Sultan Orhana Kostantinyeye çıkmasını, Vlokerne sarayında birkaç gün istirahat etmesini rica ediyordu. Fakat Orhan bu teklifi kabul etmiyor, donanması ve askerleri arasından bir dakika bile ayrılmıyordu.

Ziyaretin son günlerinde Teodora Kostantinyeye geçti, iki gün iki gece sarayda, anasının ve kız kardeşlerinin arasında kaldı. Nihayet iki gün sonra babasının verdiği hediyelerle kocasına yanına döndü.

Nihayet bir sabah Asya steplerinden kopup gelen bu, müstakbel büyük İmparatorun evlâtları, başlarında Sultan Orhan olduğu halde, aralarında toz bulutları kaldırarak Bizanstan uzaklaştılar.

(***) Nilüfer Hatun Bilecik Tekfurunun kızyıdı. Sultan Osman tarafından Bilecik zaptedildiği zaman Şehzade Orhanla evlendirilmiş, müstüman olmuştu. Halbuki Teodora ölünceye kadar hristiyan kalmıştı.

Hikâye

Musikîşinasın aşkı

Nâkili: F. Berçmen

Tanınmış bestekâr Berliotz, odasına girince Madam Furtye birden şaşırır. Onun da sabah erkenden kendisini ziyarete geldiğini zanneden Madam bağırdı:

— Sen de mi M. Berliotz her sabah beni iki defa ziyaret edeceksin?

Sonra gülerken ilâve etti:

— Geldiğin için sana darılmıyorum; beni mazur gör! Biliyorsun ki bu şehir ahali çok saygısız insanlar da...

Berliotz :

— Size bir loca bileti getirmiştim. (Eşliyle beraber) adındaki operette bulunmanızı istedim. Çünkü şarkıları ben bestelemiştim de..

— Maatteessüf M. Berliotz; kocamın ölümünden sonra tiyatroya gitmeğe karar verdimdi.

— Fakat benim bestelerim söylenecek..

— Besteleriniz söylene bile.. Rica ederim..

Ve onu uğurlamak üzere kapıya doğru yürüdü.. O vakit bestekâr:

— Madam beni affediniz! Size ayrıca söyleyeceklerim vardı da..

— Nedir? Neden bahsedeceksiniz?

— İlk tanıştığımız zamanlara ait bir meseleyi sizinle görüşmeğe gelmişim.

— Fakat ara yerden ne kadar zaman geçti. Son ayrıldığımız zaman siz on iki yaşındaydınız ve şimdi altmış yaşındasınız. Bense altmış altısına giriyorum..

— Lâkin siz hayatın ve gençliğin yıldızı olarak kaldınız..

— Hangi çağa ait temsil ve hâtralar - dan bahsediyorsunuz. Nasıl olur? Siz on iki yaşında bir çocukken ben on sekiz yaşında bir kızdım; beni nasıl sevmiş olabilirsiniz; o zamanki rüyalar - dan ne kalabilir ki..

— Sizi temin ederim ki on - lar rüya değildi. Ben sizi hakikaten sevmişim. Ve başkasının arasında sizi gördükçe kıskançlıktan deliye dönerdim.

— Alay mı ediyorsunuz?..

— Hâlâ kül rengi iskarpinlerinize merdivenden çıktığınızı görür gibi oluyor ve ayak seslerinizin çıkardığı gürültüye göğsümün çarptığını duyuyorum.

Bu sırada Madam Furtye ziyareti - ne bir sandalye uzattı. Onun böyle konuştüğünü görünce katılarak:

— Fakat bana inanın! dedi. Muhayyeleniz çok garip bir devir temsil etmekte.. Ben bütün ömrümde külrengi iskarpin giymedim.

— Böyle iskarpinleriniz olduğunu iyice biliyorum ve hatırlıyorum.

— Ben de size ikinci defa söylüyorum ki böyle bir iskarpin yoktu. Boş yere vakit kaybetmeyin.. Ne söyleyeceksiniz söyleyin de..

Bestekâr sustu. Külrengi iskarpinli bir genç kadın muhayyelesini okuyordu.. Şimdi Madam da onu süzüyor, ve karşısındaki adam için kendisinde bir şefakatin uyandığını hissediyordu. Ona yaklaşılarak :

— Haydi dedi. Ne düşündüğünüzü söyleyin bana.

M. Berliotz dalgınlıktan uyandı ve gözlerini odadaki eşyalarda gezdirmeğe başlayarak kısık bir sesle cevap verdi :

— Evet.. Buraya geldikten sonra şüphe hem kalmadı artık.. Sizi daima ve hâlâ da sevdiğimi anlıyorum.. Bütün hayatım müddetince sizi tahayyül ettim ve sayıkladım..

— Hangi hayat M. Berliotz? Şöhretiniz bize kadar yayıldı. Lyon ve Milâ - noda herkes sizden bahsederken, aristokrat kadınlarla düşüp kalktığımı, ve onlarla seviştığimizi söylerlerdi..

— Evet.. Fakat o sevgiler boştu.. Sizi unutmak için böyle boş aşklara kendimi kaptırdım. Amma muvaffak olamadım.. Ve siz yegâne aşkım ve yıldızım olarak kaldınız..

Madam Furtye öfkeli bir tavır alarak :

— Fakat, dedi. Musikîşinas hazretleri, bu şakaların beni incitiyor..

M. Berliotz Madamın kolunu asabi bir hareketle tutarak :

— Şaka mı? diye inledi. Eskidenberi ilham aldığım kadının siz olduğunuzu

söylemekle şaka söylediğimi mi zannediyorsunuz? Emin olunuz ki (Garip şarkılar), (İtalyada Herold) ve (Stilla Monti) yi bestelediğim zaman hep sizin ruhunuzla ve sevginizle meşbudum.. Ah.. Hayır, hayır, sizi hiç bir zaman unutamadım..

Konuşurken bestekârın sesi titriyor ve sık sık içini çekiyordu. Her iki kolunu kavuşturarak Madamın önünde durmuştu.

Furtye bestekârın kendi önünde diz çökeceğini sezerek öfkesinden kıpkırmızı oldu. Sonra sandalyesinden kalkarak bağırdı:

— Yemek yemek üzere çocukların yanına gidiyorum ben.. Vakit geçiyor, beni mazur görün artık.

M. Berliotz da ayağa kalkmıştı.

— Evet.. Siz hakikaten bir anasınız.

— Hem de nineyim M. Berliotz; eskiden sizden altı yaş büyüktüm. Şimdi de öyle ama, sözleriniz bende gençlik tesirinden ziyade ihtiyarlık tesiri bıraktı. Yani sizden çok daha yaşlı olduğumu hissettim..

Berliotz iri vücudile ayakta dimdik durarak parlak gözlerini kırdı:

— Yaşlarımız mevzuubahsolamaz. dedi. Değil mi ki kalpler gençtir. Mademki evden çıkıyorsunuz, size refakat etmeme müsaade eder misiniz?

Madam, hayır diyemedi. Onu bir aralık odada yalnız bıraktı. Biraz sonra siyah elbiselerini giymiş bir halde dönerek :

— Hadi çıkalım dedi..

Broto caddesini konuşmadan geçti →

ler.. Madam ufak tefek vücudile Berliotz'un iri boyu yanında çocuk gibi kalıyordu. Bestekâr geniş şapkasile büyük ihtilâlden kalma artistleri andırıyordu.

Madam bir a - rahk:

— Oğlum biraz uzakta oturur dedi. Artık burada ayrılalım..

— Şimdi mi? Hayır rica ederim.

Yarınki nushamızda :

Harbin cilveleri

Yazan

Çeviren

J. H. Rosny Aîné Nurullah Ataç

PASLANMAZ

Hasan Tıraş Bıçağı

Bir dakikada tıraş eder. Ne sabun, ne de fırçaya ihtiyaç vardır. Katiyen paslanmaz. Alâmeti farka ile ihtira berati vardır. Ne İngilizler, ne Fransızlar, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynı yapamaz. Hasan tıraş makinasile Hasan tıraş sabunu ve tıraş kremi, tıraş kolonyası, tıraş pudrası birer şaheserdir. Mutlaka Hasan markasını arayınız; ısrar ediniz. Hasan deposu : Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

si ve halk şarkıları. 20.30: Bayan Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: Plâkla sololar. 21.30: Orkestra. 22.30: Ajans haberleri.

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

GİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 100

— Evet.. hatırlıyorum. Fakat tamamiyle aklında kalmamış... A, efendim; hangi biri kalsın?.. Malûm ya?.. Koca İstanbul'un umuru, bizim üzerimizde. Şunun şurasında, sabahdan akşama kadar ne derler dinlediğimizi biliyoruz. Sâyei şahânede.. bugüne bugün, koskoca bir zapıye müşiriyiz. Surtımıza, Ayasofya camisinin kubbesinden ağır bir vazife yüklenmişiz... Bu dolab, kolay dönmez... Benim gibi şu köşeye oturup da, suya sabuna dokunmadan bu işleri çeviren biri varsa, ortaya çıksın. Alimallah, şöylece alını karışalım... Söz, nereye gelecekti?.. Haa.. şu, senin söylediklerine... Filhaka söylemişindir. Fakat.. kesreti meşguliyetten, ya kulağıma girmemiştir. Yahud ki, unutulmuşumdur. Benim aklım, bakkal defteri değil, ya... Eh, mademki, bu meselede alâkadar olanlar ele geçirilmiştir. Ve, curnalları da tanzim edilmiştir. Veriverin, zaptiye divanına...

— Başüstüne, efendimiz. İrade buyurursunuz... Ancak, meselenin bazı mühim noktaları var. Onlar hakkın da da iradei devletinizi almak isterim. Müşir paşa, serhademenin, gümüş tepsi üzerinde, altın zarf içinde fağfurî fincanla getirdiği hâlis Yemen kahvesinden hüpürtülü iki yudum çektikten sonra, istizah etmişti:

— Ne gibi?..
— Efendimiz!.. Bu azılı cânileri ele geçirmek o kadar kolay olmadı... Gâvur Mehmet kulunuz, ağırca yaralı. Fenerdeki Rum İspitalyasına yatırıldı.

— Yaaa?.. Allah, şifa versin... Aman, yaraları iyi olur olmaz, onu hemen, aşırın... Mademki iş bitmiştir. Doğruca, geldiği yere gitsin... Malûm ya; iradei seniye, bu merkezde... Başka?..

— Dört tane de maktul var, efendimiz.

— Bunlar kimler?..
— Efendimiz!.. Bunlardan biri, defci İbo denilen bir çingene... Bu çingene, bu azılı katillerin kumpanyasına dahil. Fakat, her nedense aralarında bir münazaa çıkmış... Arkadaşları, bu çingeneyi bir sırığa bağlamışlar.. altına da bir ateş yakmışlar.. o ateşin üstünde, çevire çevire kızartmışlar.

— Sübhanallah.. bir yaşına daha girdim. Şunun şurasında, dört senedir, sâyei şahânede zaptiye müşirliği ederim.. böyle bir vukuâtı ne gördüm, ne işittim. Meğer şu köhne dünyada, neler olub bitirmiş... Şimdi o herif ölmüş mü?..

— Ölmez olur mu hiç, efendimiz. Ateşin üstünde kavrula kavrula, bir deri bir kemik kesilmiş.

—Allah, Allah... Meğer bu herifler hakikaten katı yürekli cânilermiş... Ne ise, şimdi bu bahsi geçelim. Öteki maktuller kim?..

— Efendimiz!.. Bunlardan birine, Kaptan Mihaloviç derler... Malûmu devletiniz.. hani, bir zamanlar, (Karayük ctesi) diye İtalyanlardan, Karadağlılardan, Hırvatlardan mürekkep bir çete türemişti. Bunlar; Galat'ı, Beyoğlunu haraca kestikten sonra, Arnavutköy taş ocaklarında.....

— Evet.. evet.. aklıma geldi... Hep birden, o taş ocaklarına gitmiş.. sâyei şahânede hepsini tepelemiştik.

— İçlerinden ele geçenler, affı şahâneye mazhar olmuşlardı. İşte, onlardan biri de bu Kaptan Mihaloviç'di. O zamandanberi, gûya bu gibi işlerden el çekmiş.. Lonca taraflarına çekilmişti. Halbuki; meğerse, o zamandanberi gene bazı cinayetler irtikâb etmiş... İşte, katledilenlerden biri de, bu...
Zaptiye müşiri, birdenbire sıçradı:

— Aman, molla.. ne söylüyorsun?.. Bu herif, teb'adandır (1)... Eyvaaaah.

(1) O tarihte, cenabi tebaasından olanların hepsine birden (tebaadan) derlerdi. Bu, büyük bir imtiyazdı.

Başımızta iş çıktı desene... Hadi bakalım. Şimdi, Moskof elçisine cevap bulalım... Bir Karadağlıya, kaşın üstünde gözün var, dedin mi, herifler soluğu, sarayda alıyorlar... Ah, çocuklar, ah.. siz, adam olmasınız. Kaş yapayım derken, göz çıkarırsınız. Teb'adan olanların üstlerine, pek o kadar varmayın, diye; ben size bin kere tenbih etmiyor muyum?..

Hüsnü bey; zaptiye müşirinin söylediklerini sanki evvelden tahmin etmiş gibi, sükûnetle dinlemişti. Ve ondan sonra, soğuk kanlılıkla cevap vermişti:

— Hakki devletiniz var, paşa hazretleri... Ancak, müsaade buyurursanız arz edeyim... Evvelâ, gerek bu Kaptan Mihaloviç, gerek onun arkadaşı Petri çorbacı; Karadağlı değildiler. Her ikisi de Hıvattır. Avusturya teb'asındandır.

— Daha fena, yaaa... Avusturya sefirine meram anlatmak kolay mı. Hem de, baksana; bir kişi de değil.. iki kişi... Eğer bir kişi olsaydı; bir yanlışlık oldu, filân diye, yalvarır yakarır elçi beyi kandırırdık.

Hüsnü bey, gene büyük bir sabır ve tevekkülle cevap verdi:

— Efendimiz!.. Bunlara hiç hâcet yok. Göreceksiniz ki, bu işe elçi bey de memnun olacaktır.

— Niçin?..

— Şunun için ki efendim; bu adamlar, o prenses Şima denilen kadını kaçırtıp İstanbul'a getiren.. Ayvansaray'daki Cinevizlerden kalma zindanlara hapseden.. o zavallı kadını orada berbad ve perişan eden kemancı Fernandez denilen adamın şerikleridir... Şimdi bu kadın, sağ selâmet ele geçirilmiş.. bu cânilerin elinden halâs edilmiştir. Bunun için de, hem şevketmeâb efendimize.. hem de zâti devletiniz, beş vakitte dua etmektedir... E, malûmu devletiniz bu kadının bu suretle halâs bulması, Avusturya devletini çok memnun edecektir. Eğer bu câniler, diri diri ele geçirilip de Avusturya hükûmetine teslim edilse idi; hiç şüphesiz ki onlar da asarlardı... Ne yapalım, biz hepsini de sağ olarak yakalamak istedik. Fakat, bize ateş ettiler. Hattâ, bir arkadaşımızı da yaralayıp ölüm haline getirdiler. Eh.. can, cümleden aziz. Elimizde de devlet tarafından verilmiş kanun, nizam var. Biz de o nizam mucibince mukabele ettik. Her üçünü de ölü olarak ele geçirdik... Ya, böylece ele geçiremeye iddik de, krahın akrabasından olan o kadının telef edilmesine sebebiyet verseydik.. sonra halimiz nice olurdu, paşa hazretleri?..

Zaptiye müşiri, birdenbire yumuşamıştı. Geniş bir nefes almıştı.

— Hah, şöyle... İşin, tatlı tarafı da var, desene.

Hüsnü bey, vâkıa hâdisenin şeklini biraz değiştirmişti. Fakat bu da, basit ve muhakemesi kit olan zaptiye müşirini yola getirmek içindi. Hüsnü bey, vaziyeti istediği şekle getirdikten sonra, sözüne devam etti:

— Bâhusus, kadıncağzın elinden alınan elmasların yerleri de tamamiyle keşfedildi. Şimdi, bunları da kâmilan ele geçireceğimizi zannediyoruz.

— Yaa?.. Hadi, göreyim sizi.

— Yalnız bir mesele var, efendimiz... gene, Avusturya teb'asından bir adam var. Bu işde, o da alâkadardır. Zaten işi gücü de, bu gibi işlere yataklık yapmaktadır. Şimdi, bu adamı da tevkif edeceğiz. Ve evi ile mağazasında taharriyat icra edeceğiz. Onun için. Avusturya sefaretine müracaat ederek usulen bize bir adam verilmesini rica edeceğiz. Bunun için efendimizden istihdamda bulunacağım.

(Arkası var)

İttihatçılar Devrinde MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasi tefrihası :

— 84 —

Yazan: Ziya Şakir

Katil, kimdi?. Tahkikat memurları, bu suale şahsı meçhul demişlerdi. Halbuki muhalifler, buna hep bir ağızdan, bir tek kelime ile cevap vermişlerdi: Cemiyet.

Bunlara karşı, iki kelime ile olsun, müdafaada bulunmaya özenmiyordu. Bu da, müdrik ve münevver zümrenin, haklı olarak infialine sebebiyet veriyordu.

(Tanin) gazetesi de kendisini bir raz kanunun fevkinde görüyordu... Meselâ; o strada (Millet) gazetesinin başmuharrirliğini yapan (Avukat Haydar Rifat bey) ile Tanin arasında bir münakaşa zuhur etmişti. Bu münakaşada, haysiyeti ihlâl edildiğine hükmeden Haydar Rifat bey Tanin başmuharriri Hüseyin Cahid bey aleyhine ikamei dava etmişti. Cereyan eden muhakeme neticesinde, Hüseyin Cahid bey (yarım altın) cezaya mahkûm edilmişti. Bu cezadan müteessir olan (Tanin); bu meselede hakkında mütealea beyan ederken:

[Öyle ise; Arab İzzetler, Başkâtib Kara Tahsinler, Üfürükcü Ebülhüda- lar ne duruyorlar?. Niçin dava etmiyorlar?.. Bu kanun, onları da himaye eder.]

Demişti. Bu kabil münakaşalar, belki de böylece uzayıp gidecekti. Fakat; İstanbul en büyük ve en işlek bir caddesi olan Divanyolunda patlayan altı el silâh, en müessir bir sükûnet ilacı gibi, muhalif geçinenlerin sınırlarını teskin edivermişti.

Teşrinisânî ayının 18 inci salı günü idi... Binbirdirek'de ikamet eden, Abdülhamidin sâbık yaverlerinden Ferik İsmail Mahir paşanın konağına bir telgraf gelmişti. Bu telgrafa nazaran paşa, (mâbeyni hümayûn) a davet edilmekte idi.

Meşrutiyetin ilânı sıralarında itti-hatçılarla bir takım pürüzlü işleri olan İsmail paşa, meşrutiyetin ilân olunduğu gündenden beri sarayla alâkasını kesmiş; konağının bir köşesine çekilmişti. Ne mâbeyn, ve ne de Abdülhamid ile hiç bir rabitası mevcut değildi. Buna binâen - zaten zeki bir zât olan İsmail Mahir paşa, böyle bir davete kat'iyen ihtimal vermemiş; telgrafın yazılış şeklinden de şüphelendiği için, ittihatçılar tarafından iyi bir imtihan - dan geçirildiğine hüküm vermişti. Ve bu hükmü verir vermez de, o gece telgrafı koynuna koyunca doğruca Harbiye Nazırı Ali Rıza paşanın Parmak - kapıdaki konağına gitmiş; telgrafı gösterdikten sonra:

— Şu telgrafla saraydan çağırıldım. Fakat asker olmak hasebile buradan başka merci ve makam tanımadığım - dan, bu davete icabet etmedim.

Demişti. Ali Rıza paşa telgrafı dikkatle tetkik etmiş:

— Bu telgraf, sahtedir. Gitmediğini - ze çok isabet etmişsiniz.

Cevabını vermişti.

Harbiye Nazırının bu sözleri, İsmail Mahir paşanın hükmünü kuvvetlendir - mişti. Bunun üzerine, artık vaziyetine bir kat daha ehemmiyet vermek lüzumu - nu hissetmişti.

Ertesi akşam saat ikiye doğru, İsmail Mahir paşaya şu mektub gelmiş - ti:

Huzuru Âlilerine
Saadetlû efendim;
Dün gecelik mesele için görüşmek - liğimizin lâzımıdır. Teşrifinize muntazir - rim.

19 Teşrinisânî 1324

Harbiye Nazırı
Ali Rıza

Paşa, hizmetçilerine sormuştu:
— Bu tezkereyi kim getirdi?
— Bir kanun getirdi.
— Başka bir şey söyledi mi?..
— Nazır paşa hazretleri, bekliyor. Paşa efendi, derhal teşrif etsinler; de-

İsmail Mahir paşa, hiç tereddüt et - meden hazırlandı. Yanına uşakların - dan Yanyalı Mehdî'yi aldı. Binbirdir - rekten caddeye çıkarak Sultan Mah - mut türbesine doğru ilerlemeye baş - ladı. Fakat tam, türbenin karşısındaki köşede bulunan (Hasan Rauf eczane - si) nin önüne gelir gelmez; eczanenin yanındaki sokak içinde, birbirini müte - âkib, altı el silâh patladı.

Hem Mahir paşa, hem de uşağı Yanyalı Mehdî, derhal kanlar içinde yere yuvarlanmışlardı. Orada bulunan bir iki kişi, korkularından kaçmışlar; Mahir paşa ile Mehdî, bir kaç dakika, öylece kaldırım üzerinde kalmışlar - dı... Nihayet eczaneden koşmuşlar; mecruhları kaldırmışlardı.

İsmail Mahir paşa, eczaneye naklin - den dört dakika sonra, hiç bir ifade ve - remeden vefat etmişti. Vücudüne, üç kurşun girmişti. Bunlardan kalbinin ucunu delen kurşun, kanın içeri ak - ması suretile ölüme sebebiyet vermiş - ti.

Uşak Mehdî, ağır yaralı olmakla be - raber, ölmemişti. Bir arabaya konula - rak Gülhane hastanesine gönderilmiş - ti.

Sıra, tahkikata gelmişti. Uşak Meh - dî, sorulan suallere, müsbet hiç bir ce - vab verememişti. Çünkü katil, o kadar güzel bir puslu tutmuştu ki, onun yüzü - nü görememişti.

Sadece, oradan geçenlerden (Boş - boğaz gazetesi) abone memuru Fezai efendi ile, (Mustafa Şamlı) mağazası müstahdemlerinden Selânikli İbrahim efendi, katilin Binbirdirek meydanını koşu koşu geçerek Kadırgaya doğru kaçtığını söylemişlerdi.

Katil, kimdi?.. Tahkikat memurları, bu sual kar - şısında, (şahsı meçhul) demekten ileri gezememişlerdi.

Halbuki muhalifler buna hep bir a - ğızdan bir tek kelime ile cevap ver - mişlerdi:

— Cemiyet...

Katil, (cemiyet) değildi. (Cemiyet namma) bir adamı öldürmek için, - cemiyetin dahilî nizamnamesi mucu - bince - heyeti merkezîyelerden birinin (heyeti adlî) ü tarafından bir karar almak elzemdi.

Halbuki; cemiyetin hiç bir heyeti merkezîyesi, İsmail Mahir paşanın kat - li çin hiç bir karar vermemişti.

E, şu halde?..

Muhalifler, yalan değil; yanlış söy - lüyorlardı. İsmail Mahir paşayı öldü - ren cemiyet değil, (ittihatçılar) dı... Üçüncü sınıfa mensub ittihatçılar, ka - fâların kirlişli bir zamanında oturmuş - lar; muhaliflere dair bir bahs açmış - lar.. bu bahs devam ettikçe, fena hal - de sınırlarını oynatmışlar. Bir terür yapmayı kurmuşlar:

— Acaba kimi öldürelim?..

Diye, düşünüb dururlarken; İsmail Mahir paşaya karşı Selânikten besle - dikleri kin ve hıncı hatırlamışlar. Onu öldürmeyi kararlaştırmışlar. Ve bu kar - arlarını da o gece tatbika muvaffak ol - muşlar.

Cemiyetin, alelade üç ferdi tarafın - dan (alkol) ün ilhamile yapılan bu cinayet, vâkıa İstanbulda büyük bir tesir husule getirmişti. Her gün, su - rada burada şakır şakır şakiyan şaklaban muhalifler, bu cinayetin ertesi günü, dut yemiş bülbüllere dönmüşlerdi.

Fakat, İttihad - Terakki Cemiyetinin meşrutiyet esasına mâtıf olan ciddî gayesine de, çok büyük bir darbe in - dirmişlerdi.

Cemiyetin erkânı asliyesile birinci ve hattâ ikinci sınıfını teşkil eden a - ğır başlı ve mefkûre sahibi zevât:

— Artık, komitecilik devri geç - tir. Ciddî ve siyasi bir zümre ola - çalışıyoruz.

Diye, rakiblerinin karşısında bir - lim cephesi) ile mücadeleye hazır - dıklarını söylemekte idiler. Fakat hâdis, onları tezkib etmişti.

Bundan dolayı, alınlarına bir ce - yet kanı sıçrıyan ağır başlı cemiyet - ler, çok acı bir teessür hisseylemiş - di.

★

Fakat, o günler; menfaatlerin o - dar şiddetle çarptığı günlerdi ki; (ölüm tehdidi) bile, ancak bir - günden fazla devam edememişti. İ - tihabda kazanmakavgası, eskiden - den daha şiddetle başgöstermişti.

Bu sırada muhalifler zümresi ara - sında, yeni bir unsur türemişti. Bu (Mevlânzade Rifat) isminde, hay - ve mâzisi karmakarışık bir şahsiyet Atak, cür'etkâr, cahil, fakat şeytan - bir zekâyâ malik olan bu adam, tam - mile (şantaj) esasına müstenid (Se - bestî) isminde bir gazete tesis etmiş - ti. İlk zamanlarda; bir kadın me - selesi yüzünden, Abdülhamid taraf - dan saraydan tard ve nefyedilmiş (Beşir) isminde bir haremâgasına geçirmiş; efendisine nankörlük eden bu adamdan öğrendiği yalan yanlış şeylerle hem Abdülhamidi, hem şeh - zade ve sultanları tehdid eden bunlardan bir hayli para çekmiş; Be - yoğlu âlemlerinde rezil ve sefih bir yata girişmişti. (Arkası var)

◆ Son Posta ◆

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

14-10-1936

Türk Devlet Borçları

Lira	Lira
% 7,5 T. B. I 23,70	% 5 Hazine B. 46,50
% 7,5 T. B. II 21,75	Dahilî İstikraz 95,75
% 7,5 T. B. III 22,25	

Devlet Demiryolları Borçları

Lira	Lira
Ergani 98,00	Anadolu IvoII43,00
Şivas Erzurum 99,75	Anadolu M. 46,40

Sosyeteler Eshamı

Lira	Lira
İş. B. MÜ. 81,00	İst. Tramvay 22,50
» HA. 10,00	Bomonti 9,00
» Name 10,00	Terkos 14,75
Merkez B. D. 94,75	A. Çimento 13,40

ÇEKLER

Krğ.	L. T. L.
İsterlin 620,00	Liret 15,0191
F. Frangı 16,98	Dolar 0,7994

NAKİT

Krğ.	Krğ.
20 F. Frangı 118,00	1 Mark 00,00
1 Dolar 126,00	20 Dramlı 23,00
1 İsterlin 620,00	20 Leva 23,00
20 Liret 130,00	20 Ley 16,00

Borsa Dışında

L. K.	L. K.
Kredi Fonstye	Mübadil Bon. 00,00
1881 senest 00,00	Gayri » 00,00
1903 » 103,00	Altın 1050
1911 » 97,00	Mecldiye 00

TAKVİM

1 ci TEŞRİN

Rumt sene 1352	15	Arabî sene 1355
1 ci Teşrin 2	Resmî sene 1936	Hızır 163

PERŞEMBE

SABAH	Recep 28	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
12 39	11 00	4 36
6 19		
Öğle	İkinci	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.
6 28	9 35	12 1
E. Z.	12 00	15 06
	17 39	19 03

NEOKALMİNA

GRİP

RUMATİZMA

NEVRALJİ

BAŞ VE BİŞ AĞRILARI, ARTRİTİZM

KAŞE

NEOKALMİNA

Cildiniz;
ölmüş mü?
Yaşıyor mu?

Yaşamak ve gençliğin bütün tazeliğini iktisap etmek için lüzum olan canlı ve besleyici unsurlarının noksanlığından dolayı ölmeye mahkûm olan bir cilt, buruşur, kurur ve solar. Bu canlı ve besleyici unsurlar, şimdi büyük bir itina ile intihap edilmiş genç hayvanlardan istihsal olunmaktadır. Bunlarla beslenen bir cilt, gençleşir ve tazeleşir. Viyana Üniversitesi profesörü Doktor Stejskal tarafından keşfedilen bu şayanı hayret cevherin münhasıran istimal hakkı pek büyük fedakârlıklarla Tokalon müessesince temin edilmiştir.

Biocel, tabir edilen bu canlı hücreler hülâsası, yalnız pembe rengindeki Tokalon kreminde bulunmaktadır. Hastanelerde 60 - 70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde 6 hafta zarfında bütün buruşuklukların zail olduğu görülmüştür. Her akşam, yatmadan evvel pembe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siz uyurken, o; cildinizi besler ve gençleştirir. Serian buruşuklukları izale eder ve bir kaç hafta zarfında kendinizi bir çok sene gençleşmiş göreceksiniz. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesaneleri kapatır ve en sert bir cildi beyazlatır tathilastırır ve yumuşatır.

T.H.K
BÜYÜK

TANRI
GÜNERİ
İSTANBUL

PIYANGOJU

200,000
200,000

İKRAMİYE
MÜKAFAT VAR:

1 : Cİ KEŞİDE 1 LİRA
2 : " " 1,50 "
3 : CÜ " 1,50 "
4 : " " 1,50 "
5 : Cİ " 2 "
6 : " " 9 "

Bir verirken bin kazanabilirsin. Biri kaybedersen paran heba olmuştur. Hem yüzlerce vatandaşımızı zengin etmiş hem de yurdunun göklerine bir kaç filo katmış olursun. Bu yüzlerce zenginden birinin de senin olmayacağını kim iddia edebilir.

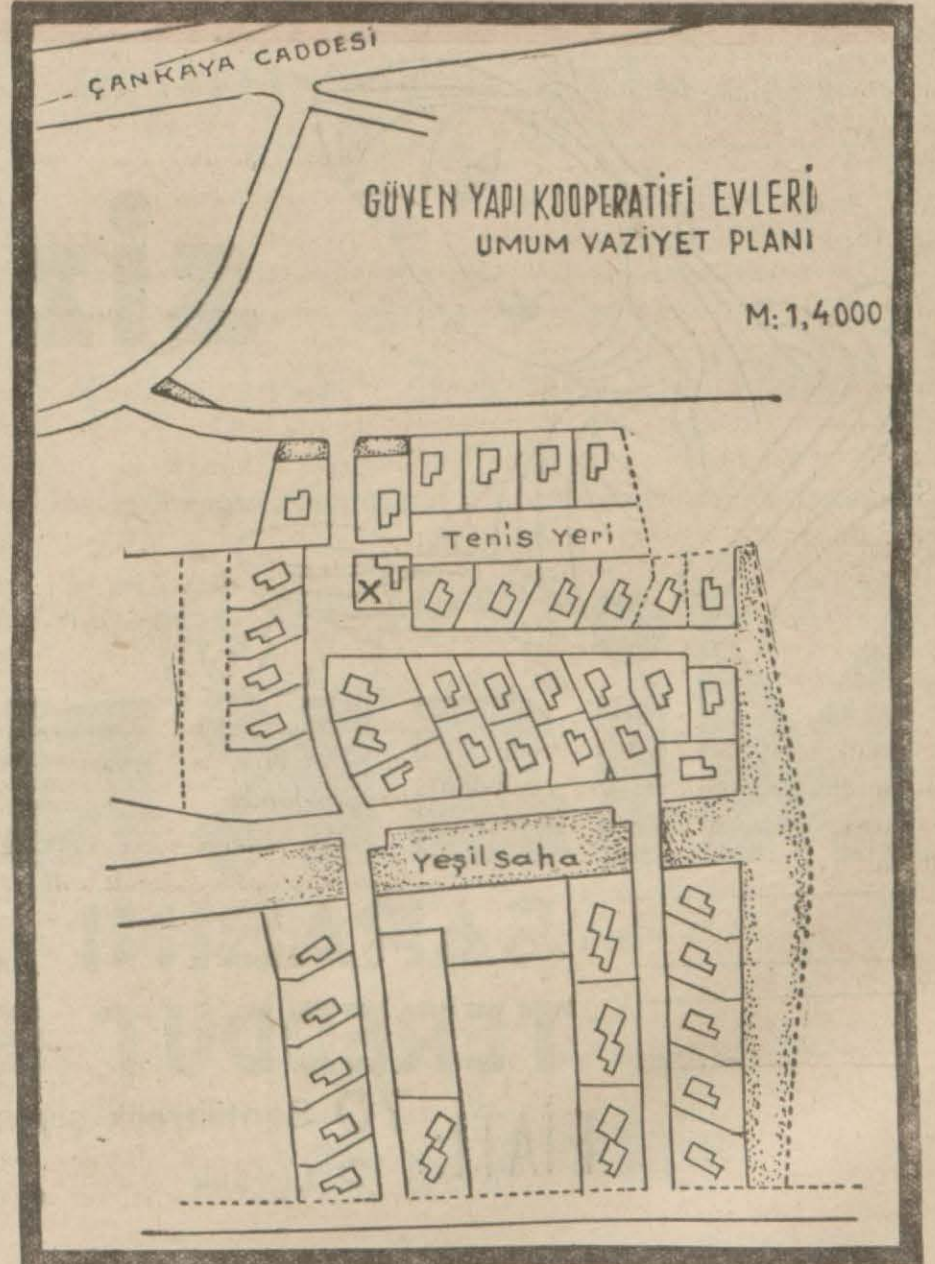
KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

Mahdut mes'uliyetli
Ankara Güven Yapı
Kooperatifinden:

Kavaklıdere'deki kooperatifimiz mahallesinin yukardaki krokide mahalli X işaretile gösterilen hal binaları inşaatı teşrinisaninin nihayetinde bitecek, azamî 15 K. evvel 1936 tarihinde kiracılara teslim olunacaktır.

Altı dükkân ve bir yazlık büfeden ibaret olan mağazalar,, mahalenin en mutena yerinde güzel bir tarzı mimaride yapılmaktadır. Sarfiyatı fazla olan sefarethane ve villalarla etrafı çevrili bulunan Çankaya ve Kavaklıdere mahallâtının yegâne satış mahallini teşkil edecek olan bu mağazalar aşağıdaki şartlar dairesinde kiraya verilecektir:

- 1 — Dükkânlardan beş tanesi kooperatifin ihtiyaç gösterdiği eczane, bakkal, kasap sebze ve meyveciye tahsis edilecektir.
- 2 — İcar müddeti; asgari üç azamî beş senedir. Bedeli icra senelik peşindir. İki veya daha ziyade seneliği peşin verenler tercih olunacaktır.
- 3 — Dükkânların hey'eti mecmuası veya her biri ayrı ayrı kiraya verilebilir. Toptan talip olanlar tercih olunacaktır.
- 4 — Talip olanlar; plânları kooperatifin inşaat mahallesindeki kontrol mimar mühendisinden görebilir ve istedikleri izahatı alabilir.
- 5 — Tekliflerin 26 T. evvel 1936 tarihine kadar kapalı zarf ile Sümer Bank binasındaki kooperatif idare meclisi reisliğine gönderilmesi; ve gösterilecek maddî teminatın nev'i ve miktarının da bildirilmesi ilân olunur.

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

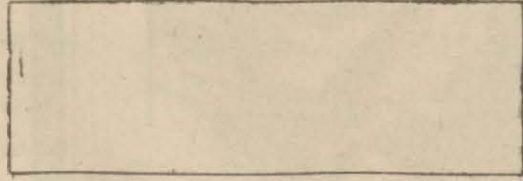
Semtîmeşhur ve mahallesi	Cadde ve sokağı	Nr: sı	Cinsi	Muhammen kirası
Şehzadebaşı, Kalenderhane	Cami.	7- 4	Hane.	15
Mevlevihanekapısı harici.	Mevlevihanede	1-34	Hünkâr mahfeli.	7 50
Mevlevihanekapısı harici	Mevlevihanede.	1-34	Kütüphane.	2
Cerrahpaşa Kürkcübaşı.		73	Ahmedkethüda camii.	10
Davutpaşa, Hobyar.	Hekimoğlualipaşa	61	Ya'uzmehmed ağa camii.	5
Bahçekapı'da Vakıf hanmı 1 - nci katında.		30	Oda.	18
Bahçekapıda Vakıf hanmı 1 - nci katında.		31	Oda.	18
Çakmakçılar'da Valdehanı altkatta.		42-43	İki oda.	4
Unkapanı'nda İbnimeddas camii içinde.		19	Oda.	2
Kadirga, Şahsuvarbey.		53	Arsa.	6

Yukarıda yazılı mahaller 937 - senesi Mayıs nihayetine kadar kiraya verilmek üzere arttırmaları uzatılmıştır. İstekliler muhammen kirasının seneliğinin yüzde yedi buçuğu nisebetinde pey akçelerile birlikte 19 - T. evvel - 36 pazartesi günü saat 15 - e kadar Çenberlitaşa İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (2176)

Bir elinde Gül, bir elde Cam, geldin, Sakıya
Hangisin alsam Güllü yahut ki Câmı ya Seni.
NEDİM

siz

TATLI
MISKET

ŞARABINI ALMAKTA
TEREDDÜT ETMEYİNİZ!

FIATI: 70 Santilitrelik şişesi 55 Kuruş
2 Litrelik " 100 "

IHTAR: Küçük şişeler 10, büyük şişeler 15 kuruşa geri alınır.

İNHİSARLAR İDARESİ

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

ALGOPAN

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Romatizmaya karşı birebirdir.
İSİM VE MARKASINA LÜTFEN DİKKAT Algopan madeni kutularda olduğu için bozulmaz.

Her eczanede 1 - 6 - 12 lik kutularda satılır.

İstanbul Defterdarlığından:

Cins ve mevkii	Senelik Muhammen Kirası Lira
Çağaloğlundaki eski Babıâli yeni Ankara caddesinde İstanbul Kız Lisesi Bakalliyesi:	96
Vefa Kovacılar caddesinde Vefa Erkek Lisesi Bakalliyesi:	96
Beşiktaşta Çırağan caddesinde Kabataş Lisesi Bakalliyesi:	651
Kabataşta Hacı Beşir ağa sokağında İnönü Kız Orta Mektebi bakalliyesi:	120

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı mektep bakalliyeleri senelik kiralari peşin verilmek şartile hizalarındaki kiralar üzerinden birer sene müddetle ve açık arttırma usulile ayrı ayrı kiraya verilecektir. İsteklilerin ve diğer şartlarını öğrenmek isteyenlerin hüsnühal ve seciye sahibi bulduklarına ve mahkûmiyetleri olmadıkına dair zabıta ve adliyeden alacakları resimli mazbatalarla ve yüzde 7,5 pey akçaları ile 26/10/936 Pazartesi günü saat on dörtte Milli Emlak Müdürlüğündetoplanan Komisyona müracaatları.

KINOPRİN kareleri HER YERDE 7 KURUŞ
BAŞ, DİŞ, ROMATİZMA AĞRILARILE GRIP VE NEZLEYE KARŞI BİRİÇİK İLAÇTIR

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlan fiatları

- 1 - Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 - Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 - 400 kuruş
"	: 2 - 250 "
"	: 3 - 200 "
"	: 4 - 100 "
Diğer yerler	: - 60 "
Son sahife	: - 30 "

- 3 - Bir santimde vasatı (8) kelime vardır.
- 4 - İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

İSTİKLÂL LİSESİ

DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

- 1 - Kayıtlara devam olunmaktadır.
- 2 - 7 nci-10 ncu ve 11 nci sınıflarda nehari talebe için yer yoktur.
- 3 - İsteyenlere kayıt şartları bildiren tarifname gönderilir.
Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında. Tel 22534

HEMORRON

Ameliyatsız basurları tedavi eder, tesiri katidir.

KARYOLALAR

Fabrika fiyatına satılıyor

Asri Mobilya Mağazası AHMED FEVZİ

İstanbul: Rızapaşa yolu No. 66 Tel. 23407

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

KARADENİZ
POSTALARI

15 birinciteşrinden itibaren Karadeniz postalarının programları değişecektir.

Bu tarihten itibaren Karadeniz postaları İstanbuldan Pazar, Çarşamba ve Cuma günleri kalkacaktır.

Pazar günü saat 16 da kalkan vapur gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Vakfıkebir ve Trabzona uğrayarak Rizeye kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Of ve Akcaabada uğrayacak, Sinoba uğramıyacaktır.

Çarşamba günü saat 12 de kalkan vapur gidişte İnebolu, Gerze, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Tirebolu, Görele ve Trabzona uğrayarak keza Rizeye kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Sürmene ve Sinoba uğrayacaktır.

Cuma günü saat 12 de kalkan vapur gidişte İnebolu, Sinop, Samsun, Gireson, Trabzon ve Rizeye uğrayarak Hopaya kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Pazar'a uğrayacaktır.

Ayrıca keza 15 birinciteşrin den itibaren mevsimlik dördüncü bir posta kalkacaktır.

Salı günleri saat 12 de kalkan olan bu ilâve posta gidişte İnebolu, Samsun ve Orduya uğrayarak Trabzona kadar gidecek ve dönüşte bu iskelelere ilâveten Giresona uğrayacaktır.

«2085»

Ölçü üzerine

Fennî Kasık Bağları

Mide, barsak, böbrek düşüklüğüne

Fennî Korsalar

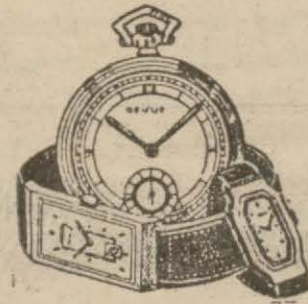
İstiyenlere ölçü tarifesi gönderilir

Eminönü

İzmir sokağı
Tel. 20219

ZAHARYA

Oreopulos
Taktitçilerden
sakınız.

Maruf saat fabrikaları arasında yalnız REVUE Saat Fabrikası Türkiyede kendi satış şubelerini bulundurur ve yüksek derecede birçok markalar arasında daha ucuz fiyata satılan yalnız

REVUE
Saatleridir.

REVUE Saatleri her bir mahalde yalnız ayrılmış saatçilerde satılmaktadır.

Umumi satış deposu: İstanbul, Bahçe-kapı, Taşhan No. 19 (22) Tel. 21354

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

İdare merkezi
İstanbul (Galata)

Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul, (Galata, Yenicaşı);
İzmir, Mersin.
Adana bürosu

Yunanistandaki şubeleri:

Selânik, Atina, Pire.

Her nevi banka muameleleri
İstanbul ve galata şubelerinde
kırak kasalar

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md.: Selim Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ

PERLODENT

dis macunu
SAYESİNDE güzel ve
sıhhi dişler